

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

ЗВЯЗДА

10

СТУДЗЕНЯ 2018 г.

СЕРАДА

№ 6 (28622)

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

КРЫНІЦА ЭНЕРГІ І ЖЫЦЦЯСТОЙКАСЦІ

Прэмію «За духоўнае адраджэнне» Аляксандр Лукашэнка ўручае пратаіерэю Віктару Перагудаву.

Кіраўнік дзяржавы ўручыў прэміі «За духоўнае адраджэнне», спецыяльныя прэміі дзеячам культуры і мастацтва і прэміі «Беларускі спартыўны Алімп»

Унікальная прэмія «За духоўнае адраджэнне» ўпершыню была ўручана два дзесяцігоддзі таму. І з таго часу штогод адзначаць заслугі людзей, жыццё і праца якіх служаць высокім мэтам, стала добрай традыцыяй, аналагаў якой няма ў свеце.

— Не дзіўна, што зарадзілася яна менавіта ў нас, — адзначаю кіраўнік краіны ў сваім выступленні. — Нам з вамі дасталася вялікая духоўная спадчына. Яна — у прыкладзе праведнага жыцця беларускіх святых, у вялікіх творах народжаных на нашай зямлі паэтаў, мастакоў, музыкантаў, дойлідў. Яна — у духоўным подзвігу нашага народа, які зьбіраў веру, захаваў любоў да Радзімы, павагу да сваёй гісторыі, культуры, нягледзячы на наймаверныя выпрабаванні грозных ваенных часоў і сацыяльныя ўзрушэнні.

Кіраўнік краіны звярнуў увагу, што і сёння ў свеце не спакойна:

— Ідзе нябачная барацьба ў тым ліку за душу чалавека. З розных бакоў падвргаюцца атакам хрысціянскія асновы маралі. Рушацца традыцыйныя сямейныя ўстоі. Пад уздзеяннем інфармацыйнай плыні змяняюцца светапогляд і лад жыцця людзей. Усё больш з'яўляецца спакус, усё больш складаюцца берагчы сэрцы ад цёмных думак і эмоцый.

СТАР. 2

Ці чакаюць
абітурыентаў
новаўвядзенні?

СТАР. 4

Рэпартаж:
Новы год
у калоніі

СТАР. 5

Як аднавіць
здароўе
пасля святаў

СТАР. 11

ЦЫТАТА ДНЯ

Ігар МАРЗАЛЮК,
старшыня Пастаяннай камісіі
Палаты прадстаўнікоў
па адукацыі, культуры і навуцы:

«Любыя змяненні ў сістэме адукацыі павінны праводзіцца з улікам нацыянальных інтарэсаў і інтарэсаў грамадскасці. Таму глыбока перакананы, што парламенцкія слуханні па гэтым пытанні мы будзем праводзіць. Адукацыя — гэта такая тэма, якую трэба абмяркоўваць, як кажучы, «усім светам», тым больш што ў найбліжэйшы час праект новай рэдакцыі Кодэкса аб адукацыі павінен да нас паступіць. Гэтае пакаленне павінна здзейсніць галоўны прарыв у эканоміцы, культуры, навуцы, каб Беларусь стала адной з самых перадавых краін у свеце. У рэалізацыі таго, пра што казаў Прэзідэнт, менавіта адукацыя мае ключавую ролю».

Курсы замежных валют,

устаноўленыя НБ РБ з 10.01.2018 г.

Долар ЗША		2,0104 ▲
Еўра		2,4015 ▲
Рас. руб.		0,0352 ▲
Укр. грыўня		0,0712 ▲

ISSN 1990 - 763X

9 771990 763008

У ЧАКАННІ САПРАЎДНАГА СНЕГУ

Мінчанка Наталля ТРОН з пляменніцай Сафіяй на тратуарнай плітцы маюць снежвіка.

■ Дзяржава і бізнес

ДЭКРЭТ ЁСЦЬ. ЦІ БУДЗЕ КЛІМАТ?

Расстаноўка прыярытэтаў часта адбываецца пасля таго, як негатыўныя сцэнарыі ўжо спраўдзіліся. У перыяд глабальнага эканамічнага крызісу і нестабільнасці сусветных рынкаў у Беларусі павольна, але паслядоўна пазбаўляюцца ад усяго лішняга і, здаецца, зноў адшукалі кропкі росту. Раптам стала відавочна, што краіна не з'яўляецца турыстычнай Меккай, у яе няма выхаду да мора, няма і вечнай крыніцы вуглевадародаў. Лагічна, што стаўку зрабілі на прыцягненне

інвестыцый. І праўда, лепш ужо позна, чым ніколі. Аднак перш чым, і для таго, каб іх прыцягнуць, трэба стварыць адпаведны дзелавы клімат. Увесь 2017 год рабіліся захады па разняволенні бізнесу. За арыенцір узялі прыклад Еўропы, дзе малыя і сярэднія прадпрыемствы ствараюць каля 50 % ВУП. У Беларусі гэтая лічба амаль удвая меншая, але на бізнес ускладаюцца вялікія надзеі і яго вызначаюць асноўным драйверам росту нашай эканомікі на будучыню.

Кіраўнік дзяржавы Аляксандр Лукашэнка ў канцы лістапада падпісаў дэкрэт № 7 «Аб развіцці прадпрымальніцтва». Ключавы дакумент аб лібералізацыі і паляпшэнні бізнес-клімату прадугледжвае кардынальнае змяненне сумеснай работы дзяржаўных органаў і бізнесу, памяншае верагоднасць умяшання службовых асоб у работу прадпрымальнікаў. Але ці азначае гэта, што беларускі бізнес ужо сёлета запраце ў поўную сілу, без страху і асцярогі?

СТАР. 4

КРЫНІЦА ЭНЕРГІ І ЖЫЦЦЯСТОЙКАСЦІ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Сапраўды, у пагоні за матэрыяльнымі дасягненнямі і знешняй мішурай людзі губляюць сапраўдную прыгажосць — унутраны свет добрых пачуццяў і высокародных учынкаў, якім славіўся і славіцца наш народ. Прэзідэнт канстатаваў, што тэлебачанне прывучае глядача — дагаджаючы рэйтынгам — да адмоўных навін, скандалных ток-шоу. Сацыяльныя сеткі адбіраюць жывыя зносіны. Камп'ютарныя гульні падмяняюць сапраўднае жыццё віртуальнай рэальнасцю. І гэта толькі малая частка тых выклікаў, з якімі сутыкаецца сёння грамадства. І такія рэаліі марудна, але метадычна разбураюць сістэму традыцыйных маральных каштоўнасцяў.

Зараз асабліва важна не ўпусціць час, не згубіць нашу духоўную сутнасць. Першапачаткова ў гэтым, безумоўна, належыць культуры, мастацтву, рэлігіі. Іх уплыў на свядомасць чалавека велізарны. Менавіта гэтыя сферы фарміруюць тую волю і ідэалы, на якія многія арыентаваны і прымаюць як эталон. Таму дзеянне культуры і мастацтва, работнік сродкаў масавай інфармацыі, духавенства, педагогі і ўсе, каму не ўсё роўна, якім будзе свет, павінны аб'яднаць намаганні дзеля ўмацавання маральных устояў нашага народа, — уяўлены Аляксандр Лукашэнка.

На яго думку, неабходны духоўны імунітэт супраць амаральнасці, пошлас-

ці, дрэннага густу, каб нашы культура і мастацтва заўсёды былі крыніцай энергіі і жыццёустойлівасці для людзей.

— Мы памятаем і паважаем багатую спадчыну мінулых пакаленняў. Нязгаснае святло іх высокародных пачуццяў і сёння ўказвае нам шлях, напайнае жыццё глыбокім сэнсам. А тыя, хто жыве цяпер, пакліканы надаць яму больш сілы і яркасці, каб нашы дзеці і ўнукі маглі падхапіць эстафету часоў і перадаць яе надалей.

Аляксандр Лукашэнка падзяляў думкай, што зараз мы ўсе знаходзімся на раздарожжы. Мы не ведаем, які будзе заўтрашні дзень, не можам гэтага прадказаць і спрагназаваць. Імкліва развіваюцца інфармацыйныя тэхналогіі, сусветнае павуцінне ўсё шчыльней аблітвае нашу жыццё, і адзначыў Прэзідэнт, важна навучыцца жыць у новых умовах. І яшчэ важнай — навучыцца жыць у такіх рэаліях дзядей, навучыцца іх карыстацца рознымі крыніцамі, прывіць ім духоўныя каштоўнасці.

— Для гэтага мы павінны паказаць сваім прыкладам, наколькі важна цаніць і паважаць людзей, якія працягваюць вялікую справу захавання і стварэння духоўнай спадчыны Беларусі. Нам ні ў якім разе не спыніцца і нікога не пакінуць за сабой для тых, хто прыйдзе пасля нас, — падкрэсліў кіраўнік дзяржавы.

Так, лаўрэаты высокіх узнагарод, уручаных учора, сваёй працай ствара-

юць вакол сябе атмасферу добра і міласэрнасці. Гэта якраз тое, што павінна пайсці ў заўтрашні дзень.

— Без гэтага нельга, — лічыць Аляксандр Лукашэнка. — Яны адраджаюць старажытныя традыцыі айчынных майстроў, прабуджаюць інтарэс да гістарычных дасягненняў нашых продкаў, адстойваюць сямейныя каштоўнасці, развіваюць дабрачыннасць, выхоўваюць пачуццё патрыятызму ў людзей.

Ён прывёў у прыклад, што, пачынаючы з каталіцкага Раства і заканчваючы Старым Новым годам, літаральна ўсе — ад прадпрымальнікаў да ваенных, дзяржслужачых, наведваюць і віншуюць дзетак, асабліва тых, хто ў гэтым мае неабходнасць, — хто застаўся без бацькоў, хварэе. «Гэта выдатна, так павінна быць. Хацелася б, каб не толькі адзін перыяд у гэтым жыцці, — сказаў Аляксандр Лукашэнка. — Я дзякую ўсім, тысячам і тысячам людзей, якія адгукнуліся на гэтую акцыю і пабылі ў дзяцей, якія маюць патрэбу ў дапамозе».

Учора кіраўнік дзяржавы ўручыў і спецыяльныя прэміі Прэзідэнта «Беларускі спартыўны Алімп». Іх атрымалі лёгкаатлетка Вялета Сквацова, спартыўны камататар Уладзімір Навіцкі, галоўны трэнер нацыянальнай каманды па скачках на батuce Вольга Уласава.

Надзея ЮШКЕВІЧ.
yushkevich@zviazda.by

■ Фінансы

Рэзервы — больш за 7,3 млрд долараў

Золатавалютныя рэзервы Беларусі ў адпаведнасці з метадалогіяй Міжнароднага валютнага фонду на 1 студзеня склалі 7,315 млрд долараў у эквіваленце, паведамляе прэс-служба Нацбанка.

За мінулы снежань рэзервы знізіліся на 98,4 млн долараў (на 1,3%) пасля росту ў лістападзе 2017 года на 18,4 млн долараў (на 0,2%). Уплыў на дынаміку міжнародных рэзервовых актываў у снежні аказала планавая пагашэнне ўрадам і Нацыянальным банкам знешніх і ўнутраных абавязальстваў

у замежнай валюце на суму каля 501 млн долараў.

Разам з тым, падтрыманню ўзроўню золатавалютных рэзерваў у снежні спрыялі паступленне сродкаў ад продажу Нацбанкам і Міністэрствам фінансаў аблігацый, намінаваных у замежнай валюце, паступленне замежнай валюты ў бюджэт, у тым ліку ад збірання экспертных пошлін на нафту і нафтапрадукты, купля рэгулятарам замежнай валюты на тэрмах Беларускай валютна-фондавай біржы, паступленне траншаў фінансавага кредыту Еўрапейскага фонду стабілізацыі і развіцця, паступленне сродкаў кредыту ўрада Расійскай Федэрацыі, а таксама павелічэнне кошту манетарнага золата.

Асноўнымі фактарамі росту ўзроўню золатавалютных рэзерваў летася сталі пры-

цягненне сродкаў ад продажу Нацыянальным банкам і Міністэрствам фінансаў аблігацый, намінаваных у замежнай валюце. Гэтаксама спрыяла паступленне замежнай валюты ў бюджэт, у тым ліку ад збірання экспертных пошлін на нафту і нафтапрадукты, купля рэгулятарам замежнай валюты на тэрмах Беларускай валютна-фондавай біржы, паступленне траншаў фінансавага кредыту Еўрапейскага фонду стабілізацыі і развіцця, паступленне сродкаў кредыту ўрада Расійскай Федэрацыі, а таксама павелічэнне кошту манетарнага золата. У цэлым на выніках

2017 года прырост рэзерваў склаў 2,388 млрд долараў (48,5%).

Пры гэтым урадам і Нацыянальным банкам у поўным аб'ёме былі выкананы знешнія і ўнутраныя абавязальствы ў замежнай валюце. Падле асноўных кірункаў грашоварэзультатнай палітыкі на 2018 год аб'ём міжнародных рэзервовых актываў на 1 студзеня 2019 года з улікам пагашэння ўнутраных і знешніх абавязальстваў у замежнай валюце павінен склацца не менш як 6 млрд долараў.

Саргей КУРКАЧ.
kurbach@zviazda.by

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАдЗЕЙ

Вынікі перагавораў: КНДР мае намер адправіць спартсменаў на Алімпіяду ў Паўднёвую Карэю

Паўночная Карэя заявіла, што адправіць на Алімпійскія гульні, якія пройдуць у паўднёвакарэйскім Пхёнчхане, сваіх спартсменаў і каманду падтрымкі, а таксама дэлегацыю высокакастаўных чыноўнікаў. Пра гэта паведамілі прадстаўнікі КНДР пасля перагавораў з дэлегацыяй Паўднёвай Карэі ў вёсцы Пханмунджом.

Агенцтва не ўдакладняе, якіх сваіх спартсменаў КНДР плануе адправіць на Гульні.

Удзельнікі перагавораў з боку Паўднёвай Карэі паведамілі Reuters, што Сеул прапанаваў, каб дэлегацыі абедзвюх краін прайшлі на адкрыццё Гульняў разам. Паўднёвая Карэя таксама прапанавала аб'яднаць семі, падзеленыя Карэйскай вайной 1951—1953 гадоў, і аднавіць дыялог на ўзроўні міністэрстваў абароны.

Перагаворы дэлегацыі КНДР і Рэспублікі Карэя праводзіцца ўпершыню з 2015 года.

Белы дом: Трамп зноў будзе балатавацца ў прэзідэнты

Цяперашні Прэзідэнт ЗША Дональд Трамп у 2020 годзе збіраецца зноў вылучыць сваю кандыдатуру на выбарах кіраўніка Злучаных Штатаў. Пра гэта ў ходзе брыфінгу паведаміў намеснік прэс-сакратара Белага дома Хоган Гідлі.

«Абсалютна дакладна ён [Трамп] зноў будзе удзельнічаць у прэзідэнцкай гонцы», — заявіў Гідлі, падкрэсліўшы, што сапернікам цяперашняга амерыканскага лідара дзяржавы з'яўляецца з рэкорднымі дасягненнямі Трамп, якіх ён здолеў дамагчыся «ў рэкордныя тэрміны». У якасці паспяху кіраўніка ЗША Гідлі назваў эканамічную сферу, у прыватнасці, «стварэнне новых працоўных месцаў, гістарычнае скарачэнне падаткаў і падатковую рэформу, павелічэнне заробатнай платы», а таксама «абсалютнае зніжэнне» ў Іраку і Сірыі прадстаўнікоў тэрырыстычнай арганізацыі «Ісламская дзяржава».

Акрамя таго, намеснік прэс-сакратара Белага дома пракаментаваў магчымы ўдзел у прэзідэнцкіх выбарах 2020 года амерыканскай тэлеведучай Опры Уінфры — гэта яна дапусціла яшчэ ў сакавіку мінулага года. «Мы ў дзядзёны момант вітаем усіх схвотных прынцаў удзел у выбарах», — адзначыў Гідлі.

У Японіі распачаў работу камітэт па падрыхтоўцы цырымоніі адрачэння імператара

Спецыяльны камітэт па падрыхтоўцы адрачэння ад прастола цяперашняга імператара Японіі Акіхіта і ўступлення на трон яго старэйшага сына Нарухіта пачаў работу ў аўторак у Токіа пад старшынствам генеральнага сакратара кабінета міністраў Ёсіхідэ Сугі.

У гэтую структуру ўваходзіць таксама кіраўніцтва Упразьлення імператарскага двара, іншыя найвышэйшыя чыноўнікі. Яны мяркуюць прыцягнуць да работ камітэта юрыстыў, спецыялістаў па гісторыі.

84-гадовы імператар Акіхіта ў жніўні 2016 года выступіў з беспрэцэдэнтным відэазваротам да нацыі, выказаўшы пажаданне адрачыся ад трона ў сувязі са старчым узростам, тады як заканадаўства краіны патрабуе, каб манарх займаў трон пажыццёва. Аднак пажаданне Акіхіта выклікала хвалю спагады, і таму быў прыняты спецыяльны «аднаразовы закон», які дазволіў яму пайсці на гэты крок. Затым урад пасля доўгіх дэбатаў вызначыў і дату — Акіхіта пакіне трон 30 красавіка 2019 года, а цяперашні наследнік прынц — 57-гадовы Нарухіта — стане імператарам на наступны дзень.

■ Выбары-2018

АКТЫЎНАЯ СТАДЫЯ

Пачаўся новы этап у выбарах у мясцовыя Саветы

Учора стартвала рэгістрацыя кандыдатаў у дэпутаты мясцовых Саветаў 28-га склікання, якая працягнецца да 18 студзеня. Такім чынам, 8 студзеня — гэта апошні дзень, калі чалавек мог падаць у адпаведную тэрытарыяльную, акруговую выбарчую камісію дакументы, неабходныя для рэгістрацыі кандыдатам у дэпутаты.

Дакладная колькасць грамадзян, якія вылучылі свае кандыдатуры і падалі адпаведныя дакументы, пакуль не названа — гэта будзе зроблена праз некалькі дзён, паколькі будучыя выбары надзвычай складаныя і з'яўляюцца ўсё рэгіёны. Неабходны час, каб сабраць усе звесткі і аб'яднаць іх. Але па інфармацыі за снежань 2017 года, у кандыдатаў было вылучана больш за 7,7 тысячы чалавек.

Як расказала сакратар Цэнтральнай камісіі па выбарах і правядзенні рэспубліканскіх рэфэрэндумаў Алена ДМУХАЙЛА, пакуль рана казаць пра памылкі, якія дапускалі людзі пры падачы дакументаў, паколькі пра гэта можна будзе меркаваць толькі па заканчэнні рэгістрацыі.

— Вопыт мінулых гадоў паказвае, што памылкі ўзнікаюць пры зборы подпісаў, калі ёсць пытанні да іх сапраўднасці і колькасці, — расказала сакратар. — Ці няправільна збіралі подпісы — напрыклад, не ў выбаршчыкаў акругі. Бываюць памылкі ў дэкларацыях, якія носзяць істотны характар і могуць стаць падставай для рашэння аб адмове ў рэгістрацыі. Таксама гэта непрадстаўленне неабходных дакументаў — дапусцім, у анкеце асоба ўказвае звесткі пра адукацыю, месца працы, а адпаведныя дакументы падаць не атрымліваецца.

Нагадаем, што пасля рэгістрацыі пачнецца перадыбарчая агітацыя, якая працягнецца па 17 лютага ўключна, а ўжо 18 лютага пройдуць мясцовыя выбары. Усяго паміж удзельнікамі кампаніі будзе размеркавана крыху больш за 18 тысяч мандатаў.

Уладзіслаў ЛУКАШЭВІЧ.
lukashevich@zviazda.by

Шанс паказаць краіну свету

У штаб-кватэры II Еўрапейскіх гульняў праходзіць візіт галоўнага эксперта Еўрапейскіх алімпійскіх камітэтаў па спорце Асімакіса Асімакопулса

Учора гошць правёў нараду з менеджарскім складам Дырэкцыі, на якой абмяркоўваўся шэраг рабочых пытанняў, якія датычацца арганізацыі і правядзення Гульняў. Асімакопулса падзяліўся вопытам правядзення буйных спартыўных падзей мінулых гадоў.

Ён адзначыў, што для Беларусі правядзенне Гульняў — гэта выдатны шанс паказаць краіну ўсяму свету і магчымаць апраўдаць укладзеныя ў падрыхтоўку сродкі ў будучыні. Важна разумець, што пасля Гульняў у краіне застаецца спадчына, а галоўнае — вопыт правядзення буйной спартыўнай падзеі. Эксперт ЕАК адзначыў, што ў Мінску ён сустрэў адданыя справе людзей, сапраўдных прафесіяналаў. Акрамя таго, эксперт ахарактарызаваў Беларусь як краіну з вялікім патэнцыялам, бо тут развіваюцца розныя віды спорту, ёсць выдатная спартыўная інфраструктура.

Асімакопулса падкрэсліў, што цяпер важна аб'яднаць намаганні ўсіх бакоў, каб за час, які застаўся, а яго не шмат, паспее прывесці ўсё да патрабаванняў Еўрапейскага алімпійскага камітэта і прадеманстраваць усёй Еўропе і свету свае цудоўныя прыродныя, гістарычныя, спартыўныя, чалавечыя і іншыя рэсурсы.

Эксперт ЕАК адзначыў, што спрашчэнне працэдур бязвізавага рэжыму, няхай гэта будзе ўезд у краіну або атрыманне акрэдытацыі, пойдзе на карысць іміджу Гульняў і краіны ў цэлым. Бо кожнаму заўзятару важна, забараніваючы гасцінцы і купішы білет, мець магчымасць хутка і бесперашкодна трапіць у краіну.

Эксперт таксама паведаміў, што падрыхтаваны календар правядзення спаборніцтваў па відах спорту II Еўрапейскія Гульні. Цяпер расклад павінен прайсці ўзгодненне ў многіх міжнародных структурах, з тэлебачаннем. «Календар правядзення спаборніцтваў падрыхтаваны больш чым на 90%. Могуць быць нейкія змены, але яны не будуць глабальнымі», — сказаў Асімакіса Асімакопулса.

Дар'я ЛАБАЖЭВІЧ.
lobazhevich@zviazda.by

■ Камунальныя стасункі

ЯКІЯ ПАСЛУГІ ЖКГ МЫ БУДЗЕМ КАМПЕНСАВАЦЬ НА 100 %

Прагназаваная з 1 студзеня стапрацэнтная аплата насельніцтвам жыллёва-камунальных паслуг (акрамя цэплагаэнергіі) пакуль не здзейснілася. Зацверджаныя ўказам Прэзідэнта максімальныя лічбы сёлетніх тарыфаў абяцалі падняць узровень кампенсацыі жытараў усяго комплексу паслуг ЖКГ да больш як 70 %. Пры агульным планавым павелічэнні з новага года «камуналкі» на 5 долараў некаторыя стаўкі засталіся на ранейшым узроўні, а адна нават патамнела.

Нагадаем, што апошняя індэксацыя тарыфаў на 8 % адбылася ў верасні 2017-га, а заплаваная на снежань 10-працэнтная — не праводзілася. Праз гэта на поўнае пакрыццё кошту паслуг ЖКГ насельніцтвам пакуль разлічваць не прыходзіцца. Разам з тым, як мяркуюць у Міністэрстве антыманапольнага рэгулявання і гандлю Беларусі, з улёгкай работы па зніжэнні сабекошту камунальных паслуг, за большасць з іх сёлета плануецца атрымліваць поўную кампенсацыю ад жытараў. Гэта датычыцца тэхабслугоўвання жылых памяшканняў і ліфтаў, водазабеспячэння і водаадвядзення, збору, вывазу і аб'ясходжвання камунальных адходаў.

«Калі браць паказчык кампенсавання як сярэдні па краіне ў цэлым, то, магчыма, можна казаць пра 100 %, аднак па асобных раёнах і дамах гэтая лічба ўсё роўна такой не будзе. Заўжды нехта будзе пераплачваць, а нехта недаплачваць», калі параўноўваць з фактычнымі затратамі, — пракаментыраваў гэта Генадзь КАЛЕНАЎ, выканаўчы дырэктар Міжнароднай асацыяцыі менеджмента нерухомасці ў Беларусі.

На ранейшым узроўні засталіся лічбы на ацяпленне і падарозь вады — 16,9259 рубля за 1 Гкал і капітальны рамонт — 0,0953 рубля за 1 м² агульнай плошчы жылля. А эканамічна абгрунтаваны тарыф на цэплагаабеспячэнне нават зменшыўся да 81,42 рубля за 1 Гкал (было — 91,18 рубля).

Цана звадкаванага газу ў жыллі з індывідуальнымі газавымі ацяпляльнымі прыборамі ў сезон ацяплення за станецца 5,7713 рубля за 1 м² агульнай плошчы ў месяц, а летам падрадзе да 0,8733 рубля ў параўнанні з былой лічбай 0,8216 рубля.

Кошт астатніх паслуг ЖКГ з 1 студзеня павялічыўся. Як і раней, грамадзянам, якія маюць патрэбу, будучы выдзяляцца дзяржаўныя субсідыі для аплаты «камуналкі», калі яна перавышае 20 % месячнага даходу сям'і ў горадзе і 15 % — у вёсцы.

Дакладныя (а не максімальныя) лічбы тарыфаў на камунальныя паслугі стануць вядомыя пасля прыняцця адпаведных пастановаў Савета Міністраў і рашэнняў аблыканкамаў і Мінгарвыканкама.

Ірына СІДАРОК. sidarok@zviazda.by

ЖЫРОЎКА-2018	
Br000 - ільготныя тарыфы*	Br000 - эканамічна абгрунтаваны тарыфы*
ЦЕПЛАЭБЕСПЯЧЭННЕ цэна за 1 Гкал Br 16,9259 81,42	ВОДАЭБЕСПЯЧЭННЕ цэна за 1 куб. м Br 0,8053 0,9111
ЭЛЕКТРАЭНЕРГІЯ аднаставачны тарыф за 1 кВт. гадз Br 0,1433 0,1841	аднаставачны тарыф за 1 кВт. гадз Br 0,1218
дыферэнцыраваны тарыф 22.00 - 17.00 17.00 - 22.00 Br 0,1003 Br 0,2866 0,1289 0,3682	дыферэнцыраваны тарыф 22.00 - 17.00 17.00 - 22.00 Br 0,0853 Br 0,2436
ГАЗ (ПРЫРОДНЫ) па лічыльніку за 1 куб. м Br 0,3275 0,4011	у летні перыяд за 1 куб. м Br 0,3275 у азімні перыяд Br 0,1015
ВОДААДВЯДЗЕННЕ цэна за 1 куб. м Br 0,6191 0,776	ТЕХАБСЛУГОВАННЕ ЖЫЛОГА ДОМА цэна за 1 кв. м Br 0,1187 0,1274
ВЫВАЗ СМЕЦЦЯ Br 8,8076 9,991	АБСЛУГОВАННЕ ЛІФТА Br 1,4 1,6

* Гранічна дапушчальныя тарыфы.
Крыніца: Указ Прэзідэнта Беларусі № 473 ад 31 снежня 2017 года. © Інфарграфіка

■ Фінансы

Крэдыт на жыллё пад 11 %

Беларусбанк знізіў стаўку па крэдытных дагаворах, якія выдаюцца пад адраснае субсідаванне жылля, паведамілі ў прэс-службе банка.

«Найбуйнейшы банк краіны працягвае актыўна ўдзельнічаць у рэалізацыі Указа № 240. Мы рады праінфармаваць сваіх кліентаў, што з 5 студзеня 2018 года па крэдытных дагаворах, якія заключаюцца па адрасным субсідаванні жылля, працэнтная стаўка зніжана да стаўкі рэфінансавання Нацыянальнага банка на працягу першых 24 месяцаў з дня наступнага за днём заключэння крэдытнага дагавора», — паведаміла намеснік старшыні праўлення Беларускага Святлана КАЖЭКІНА.

У банку падкрэслілі, што такі пазытыўны крок чарговы раз пацярдждае, што жыллёвае крэдытаванне для Беларускага традыцыйна захоўвае свой прыярытэтны кірунак. Ужо больш за 2,7 тысячы грамадзян па ўсёй краіне звярнуліся ва ўстаноў банка па атрыманне крэдыту на будаўніцтва нерухомасці з адрасным субсідаваннем.

Сяргей КУРКАЧ. kurkach@zviazda.by

■ На вышыні

ФАВАРЫТЫ АЛФЁРАЎСКАГА ФОНДУ

Нацыянальная акадэмія навук і Алфёраўскі фонд назвалі пераможцаў конкурсу сярод маладых навукоўцаў 2017 года.

Прэмія ў галіне фізікі, матэматыкі, інфарматыкі, фізіка-тэхнічных і тэхнічных навук прысуджана старшаму навуковому супрацоўніку Інстытута фізікі імя Б. І. Сцяпанова НАН Беларусі, кандыдату фізіка-матэматычных навук Аляксандру МІХАЛІЧАВУ за работу «Новыя метады квантавай інфарматыкі». Фактычна размова ідзе пра цыкл работ, якія адносяцца да кірунку сучаснай навукі, што развіваецца найбольш імклівымі тэмпамі. Пераможца атрымаў вынікі, якія істотна пашырылі патэнцыял квантавай метадаў апрацоўкі і перадачы інфармацыі. Ён мае каля сямі дзясяткаў публікацый, у тым ліку ў вядучых замежных высокакарытэжных навуковых часопісах, шмат выступленняў на міжнародных форумах і канферэнцыях. Вынікі навуковай дзейнасці маладога вучонага былі ўключаны ў «ТОП 10 фундаментальных вынікаў навуковых даследаванняў вучоных НАН Беларусі 2016 года» ўжо знайшлі прымяненне пры выкананні шэрагу міжнародных праектаў.

Прэмію ў галіне біялогіі, хіміі, медыцыны, аграрных навук і навук аб Зямлі было вырашана прысудзіць маладшаму навуковому супрацоўніку хімічнага факультэта Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта Яўгену БАНДАРЭНКУ за работу «Эфект гіганцкага квантавага выхаду фотоката ў электрахімічных працэсах на нанаструктураваных паўправодніковых плёнках оксасульфіду вiсмуту». Даследчыкам удалося ўсталяваць унікальную з'яву ў фотаэлектрахіміі паўправоднікаў — генерыванне фотоката з аномальна высокім значэннем квантавай эфектыўнасці, якая дасягае некалькі тысяч працэнтаў. Маладшы навуковы супрацоўнік хімічнага факультэта БДУ з'яўляецца аўтарам 12 навуковых работ (з іх дзве былі апублікаваныя ў замежных часопісах), двух артыкулаў у зборніках работ і васьмі тэзісаў канферэнцый.

Дыпломы лаўрэатам прэміі будуць уручаны напярэдадні Дня беларускай навукі. Памер прэміі ў кожнай з намінацый складае ў беларускіх рублях суму, эквівалентную 2,5 тысячы долараў.

Прэмія НАН Беларусі і Алфёраўскага фонду за навуковыя работы і вынаходніцтвы, якія маюць важнае значэнне для фундаментальнай і прыкладнай навукі, была заснавана ў 2014 годзе ў мэтах заахвочвання маладых (да 35 гадоў) беларускіх вучоных. Гэтая ініцыятыва належыць нобелеўскаму лаўрэату, віцэ-прэзідэнту Расійскай акадэміі навук, замежнаму члену НАН Беларусі, акадэміку РАН Жарэсу Алфёраву. Згодна з Палажэннем, удзельнічаць у конкурсе можа асобны аўтар або група аўтараў у складзе не больш за тры чалавекі.

Надзея НІКАЛАЕВА. nikalaeva@zviazda.by

■ Будзь у курсе!

Тэхагляд — «у спадчыну»

З гэтага года пры змене ўладальніка машыны не давядзецца наню праходзіць тэхагляд — ён будзе пераходзіць «у спадчыну» ад папярэдняга ўладальніка. Пра гэта расказалі ва УДАІ ГУУС Мінгарвыканкама. Адпаведная норма замацавана ў пастанове Саўміна № 933 ад 6 снежня 2017 года.

Дакументам скарэктываваны пералік выпадкаў, пры якіх работнікі «Белтэхагляду» пераносцяць у дакумент (сертыфікат) звестак аб праходжанні тэхагляду. Апроч сітуацыі змены ўладальніка аднака таксама пераносіцца пры: унясенні змяненняў у пасведчанне аб рэгістрацыі транспартнага сродку (тэхнашпарт); выданні дубліката пасведчання аб рэгістрацыі транспартнага сродку; выдчы новага дакумента (сертыфіката) аб праходжанні дзяржтэхагляду.

Асноўная ўмова для пераносу аднакі — пацярдждзенае факту выдчы дазволу на допуск транспартнага сродку да ўдзелу ў дарожным руху. Пастанова ўступіла ў сілу з пачатку года.

Сяргей РАСОЛЬКА. rs@zviazda.by

■ Інавацыі

БІЯТЭХНАЛОГІІ — ДЛЯ ВЕТЭРЫНАРЫІ

Ветэрынарны прэпарат, які не мае сусветных аналагаў, утвораны вучонымі БДУ

Біяпрэпарат «Субмасцін—КРС» прызначаны для эфектыўнай прафілактыкі і лячэння мастыту ў кароў з лактацыяй — захворвання, якое практычна не паддаецца тэрапіі традыцыйнымі метадамі і прыносіць найбольшыя страты ў малаочнай вытворчасці.

Распрацоўшчыкамі выступілі супрацоўнікі Навукова-даследчай лабараторыі біятэхналогіі кафедры мікрабіялогіі біялагічнага факультэта БДУ, а кіраўніком навуковай работы — загадчык

кафедры мікрабіялогіі прафесар Уладзімір Пракулевіч.

Перавагамі прапанаванай інавацыі з'яўляецца поўная адсутнасць у складзе прэпарату антыбіётыкаў, а дзеючы рэчывы прадстаўляюць уласныя ахоўныя бялкі жыццё. Акрамя таго, малачочна і мясную прадукцыю можна выкарыстоўваць у ежу без абмежаванняў і падчас выкарыстання біяпрэпарату, і пазней.

Тэхналогія атрымання ветэрынарнага лекавага сродку адносіцца да інавацыйных навуковых распрацовак VI тэхналагічнага ўкладу і ўключае поўны

цыкл: ад канструявання генаў, стварэння генна-інжынерных штампаў-прадурчэнцаў, біясінтэзу адпаведных фармацэўтычных субстанцый да прыгатавання гатовай лекавай формы. Арганізавана вытворчасць прэпарату з выкарыстаннем мясцовай сыравіны, і ўжо выработана больш за 400 апублікаваных. Біяпрэпарат запатрабаваны і пастаўляецца на экспарт у краіны ЕАЭС.

Надзея НІКАЛАЕВА. nikalaeva@zviazda.by

ІЗВЕЩЕНИЕ

о проведении повторного аукциона

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению ОАО «Миноблтранс» филиал «Автобусный парк № 4» (продавец) проводит повторный открытый аукцион по продаже одним лотом имущества в составе:

здание цитового домика № 1, инв. № 631/C-12270, общ. пл. 53,0 кв. м.;
здание цитового домика № 2, инв. № 631/C-12261, общ. пл. 154,7 кв. м.;
здание цитового домика № 3, инв. № 631/C-12266, общ. пл. 72,1 кв. м.;
здание цитового домика № 4, инв. № 631/C-12265, общ. пл. 74,1 кв. м.;
здание цитового домика № 5, инв. № 631/C-12264, общ. пл. 114,1 кв. м.;
здание цитового домика № 6, инв. № 631/C-12268, общ. пл. 70,9 кв. м.;
здание цитового домика № 7, инв. № 631/C-12269, общ. пл. 55,4 кв. м.;
здание цитового домика № 8, инв. № 631/C-12263, общ. пл. 82,3 кв. м.;
здание склада, инв. № 631/C-12272, общ. пл. 86,7 кв. м.;
здание столовой с пристройкой (в состав объекта входят: здание столовой с пристройкой (К 1/к), 2 уборные (литеры 1 и 2), умывальник (литер 3), эл. щитовая (литер 4), навес (литер 5));

здание склада (пристройкой), инв. № 631/C-12273, общ. пл. 30, кв. м.;
здание бани, инв. № 631/C-12267, общ. пл. 103,2 кв. м.;
здание спального корпуса на 150 мест и 10 беседок, инв. № 631/C-12262, общ. пл. 2026 кв. м. (в состав объекта входят: здание спального корпуса на 150 мест (литер 3 2/к), 10 беседок (литеры 1-10);
ограждение металлическое, инв. № по бух. учету 10072.

Указанное имущество расположено на земельном участке с кадастровым номером 621385402101000003 площадью 6,6419 га по адресу: Минская обл., Вилейский р-н, Осиповичский с/с, д. Доманово.

На земельном участке имеются ограничения прав в использовании: водоохранная зона р. Вилия (6,6419 га), охранный зона кабеля связи (0,1226 га).

Начальная цена с НДС (20 %) — 145 031,70 бел. руб. (цена снижена на 50 %).

Задаток 10 % от начальной цены (14 503,00 бел. руб.) перечисляется на р/с № BY55BPSB30121082600169330000 в ЦБУ № 701 ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, БИК BPSBVB2X, УНП 690324015, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации». Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата объекта производится в течение 30 (тридцати) банковских дней со дня заключения договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи. Победитель аукциона (единственный участник аукциона) оплачивает Организатору аукциона вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона в размере 2 (двух) процентов от окончательной цены продажи предмета аукциона в течение 5 (пяти) банковских дней со дня проведения аукциона. Предыдущее извещение о проведении торгов опубликовано в газете «Белорусская Нива» от 12.07.2017 г. Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.rtb.by. Аукцион состоится 22.01.2018 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 19.01.2018 до 16.00 по указанному адресу. Тел.: (8017) 207-71-34, (8029) 102-21-17

■ Прыёмная кампанія — 2018

Новая «лінейка»

для ацэньвання абітурыентаў

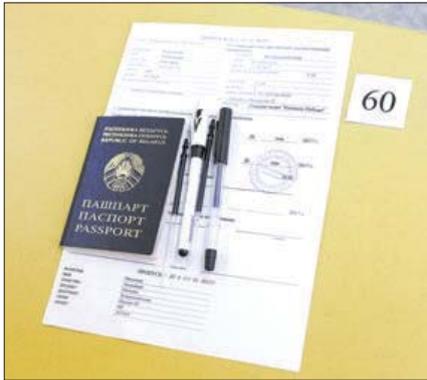
«У 2019 годзе Рэспубліканскі інстытут кантролю ведаў пачне прымяняць новую метадыку апрацоўкі вынікаў ЦТ», — паведамліў у інтэрв'ю тэлеканалу «Беларусь 1» дырэктар інстытута Юрый МІКСЮК. Растлумачым, што размова ідзе пра новы падыход да падліку балаў удзельнікаў цэнтралізаванага тэсціравання.

— Метадык апрацоўкі вынікаў тэстаў у свеце шмат — ад вельмі простых да вельмі складаных. Мы збіраемся знайсці залатую сярэдзіну: каб для нашых грамадзян гэты падыход быў зразумелым і каб адначасова выконвалася дзве функцыі — ранжыравання і ацэньвання ведаў. Таму зараз ствараецца новая метадык шкаліравання тэстаў, — прайнфармаваў Юрый Міксюк.

Цяжка сказаць, ці ўзрадуе патэнцыяльных абітурыентаў гэта навіна, бо пакуль што рэцэптам будучай «стравы» ніхто з грамадскаю не дзеліцца. Але прапановы перагледзець сістэму падліку балаў удзельнікаў ЦТ, а таксама аб'яднаць выніковую атэстатаў за курс сярэдняй школы з уступнымі іспытамі ў ВНУ гучаць ужо даўно. Галоўны аргумент — бацькам незразумела, чаму іх дзіця атрымлівае ў школе «васьмёркі» на прадмеце, а на тэсціраванні набірае ўсяго 30 балаў.

Ацэнка ведаў маладых людзей на ЦТ і апіска іх ведаў падчас сесіі ў ВНУ, як правіла, супадаюць.

Намеснік прэм'ер-міністра Васіль ЖАРКО, які ўзначальваў летась Дзяржаўную камісію па кантролі за ходам падрыхтоўкі і правядзення ўступных іспытаў у вышэйшых і сярэдніх спецыяльных навучальных устаноў, таксама лічыць патрэбным праналізаваць сістэму шкаліравання балаў на ЦТ. «Карэляцыя паміж ацэнкамі ў атэстатах і вынікамі на ЦТ павінна быць працэнтаў на 70—80, — падзяліўся ён сваім меркаваннем на гэты конт напярэдадні старту ў краіне ЦТ. — Калі сярэдні бал атэстата выпускнікоў па краіне — 7 балаў, а па выніках цэнтралізаванага тэсціравання — 4,7, то ўнікаюць пытанні. Або школы завываюць аднакі, або тэсты вінаватыя?..»

толькі прыняць пад увагу колькасць правільна выкананых заданняў тэста, але і ўлічыць адносна складанасць кожнага выкананага ці нявыкананага задання, а яна залежыць ад таго, колькі абітурыентаў з ім справіліся. Да таго ж выкарыстанне стабільнай шкалы з шырокімі дыферэнцыруючымі здольнасцямі спрашчае сістэму конкурснага адбору абітурыентаў з прычыны адсутнасці так званых паўпраходных балаў. А вялікая колькасць абсалютных 100-бальных вынікаў, надварот, задачу ранжыравання ўскладняе.

Між іншым, арганізатары ЦТ на пастаяннай аснове кантактавалі з некаторымі ВНУ для супастаўлення школьных атэстатаў, вынікаў ЦТ і экзаменацыйнай сесіі. Высветлілася, што ацэнка ведаў маладых людзей на ЦТ і ацэнка іх ведаў падчас сесіі ў ВНУ, як правіла, супадаюць. Удалымі высокіх балаў без праблем адаптуюцца да патрабаванняў вышэйшай школы. А ў тых, хто з вялікімі цяжкасцямі пераадолеў мінімальны парог, часцей за ўсё ў працэсе навучання ўнікаюць сур'ёзныя праблемы. Што датычыцца школьных атэстатаў, то аднакі карэлююць з пасляховаю студэнтаў у меншай ступені. Яно і зразумела, бо школьны бал — гэта ацэнка настаўнікам ведаў школьніка, якая пры гэтым выконвае і ролю стымулу ў навучанні, таму часта завываецца.

Праводзіць паралелі паміж баламі на ЦТ і школьнымі адзнакамі абсалютна няправільна. 30 балаў на ЦТ і школьная «тройка» — зусім розныя рэчы.

Юрый Міксюк паведаміў, што для абітурыентаў узору 2018 года нічога ў падліку балаў не зменіцца. У студзені ў краіне распачынаецца ўжо другі этап рэпетыцыйнага тэсціравання. А ў лютым усім абітурыентам будзе прадастаўлена бясплатная спроба здачы дыстанцыйнага рэпетыцыйнага тэсціравання на камп'ютары анлайн.

Вядома таксама, што ніжні парог вынікаў цэнтралізаванага тэсціравання па першым

заванага тэсціравання — 4,7, то ўнікаюць пытанні. Або школы завываюць аднакі, або тэсты вінаватыя?..»

Безумоўна, калі школьны выдатнік атрымлівае на ЦТ недастаткова высокі бал, то і для яго бацькоў, і для педагогаў такі вынік — крыўдная аплявуха. Нягледзячы на п'ятнаццацігадовую практыку правядзення ў нашай краіне ЦТ, многія па-ранейшаму бытаюць цэнтралізаванае тэсціраванне і выніковую атэстатаў і не бачаць паміж імі прычыловыя розніцы. Пры выніковай атэстатаў выкарыстоўваецца нарматыўна-крытэрыяльная падыход, накіраваны на выяўленне вучэбных дасягненняў навучэнцаў, а пры цэнтралізаваным тэсціраванні — нарматыўна-арыентаваны, заснаваны на статыстычных метадах апрацоўкі вынікаў. Задача абітурыенцкага тэсціравання ў тым, каб размеркаваць абітурыентаў па ўзроўні падрыхтоўкі і суддзесці іх паміж сабой, пабудоваць больш дакладны рэйтынг прэтэндэнтаў на званне студэнта. Гэта конкурс сярэд абітурыентаў з прэтэнзіяй на пэўнае месца, пажадана больш высокае, у агульным спісе прэтэндэнтаў. Таму праводзіць паралелі паміж баламі на ЦТ і школьнымі адзнакамі абсалютна няправільна. 30 балаў на ЦТ і школьная «тройка» — зусім розныя рэчы.

У аснову метадыкі разліку тэставага бала на ЦТ пакладзена шкала, якая дазваляе не

Падлік балаў на ЦТ абцягаюць зрабіць зразумелым, прынамсі, для бацькоў

профільным прадмеце можа быць сёлета павялічаны на пяць балаў, а тэрміны рэгістрацыі для ўдзелу ў цэнтралізаваным тэсціраванні будучы скарачаны: пункты рэгістрацыі адкрыюцца для абітурыентаў толькі 10 мая.

Сярод плануемых новаўвядзенняў — аптымізацыя льготных катэгорый грамадзян пры паступленні ва ўстановы вышэйшай адукацыі; увядзенне мінімальнага стажу для абітурыентаў, якія плануюць паступаць на завочную форму навучання; ажыццяўленне мэтавай падрыхтоўкі спецыялістаў незалежна ад месца знаходжання арганізацыі пры падрыхтоўцы па найбольш запатрабаваных эканомікай спецыяльнасцях.

«Калі сярэдні бал атэстата выпускнікоў па краіне — 7 балаў, а па выніках цэнтралізаванага тэсціравання — 4,7, то ўнікаюць пытанні».

Таксама будучы праходзіць апрацаваць наступныя механізмы — правядзенне прафесійна-псіхалагічнай гутаркі пры прыёме на спецыяльнасці, дзе патрабуюцца кіраўніцкія навыкі. Мяркуюцца, што гутарка будзе праходзіць да пачатку ўступнай кампаніі. У ВНУ можа з'явіцца права праводзіць дадатковы профільны экзамен пры паступленні на спецыяльнасці, дзе патрабуюцца навунаўсць практычных навыкаў. Гэта норма будзе выкарыстоўвацца ў эксперыментальным рэжыме. Літаральна на аднойдзю спецыяльнасцях у некалькіх устаноў адукацыі, каб можна было дакладна адпрацаваць увесь механізм, усе становічкі і адмоўныя бакі новаўвядзення... Якія з вышэй пералічаных знойдуць адлюстраванне ў нарматыўна-прававых дакументах, пакуль невядома. Як сведчыць практыка папярэдніх гадоў, вельмі важна інфармацыю абітурыентам даводзіцца чакальна да лютага — сакавіка і нават да красавіка, як было летась. Таму навіну пра тое, што сістэма падліку балаў на ЦТ сёлета дакладна не зменіцца, можна лічыць добрай.

Надзея НІКАЛАЕВА.
nikalaeva@zviazda.by

ДЭКРЭТ ЁСЦЬ. ЦІ БУДЗЕ КЛІМАТ?

У БАРАЦЬБЕ ЗА ІНВЕСТАРА

Старшыня прэзідыума Рэспубліканскай канфедэрацыі прадпрыемальніцтва Уладзімір КАРАГІН неаднаразова заяўляў, што ўдзел у распрацоўцы пакета дакументаў па лібералізацыі бізнесу Беларусі — значнае дасягненне для бізнес-асацыяцыяў. Спектр пытанняў быў настолькі вялікі, што прыняцце пакета дакументаў неаднаразова адкладвалася. Першапачаткова было даручана прапрацаваць гэтае пытанне да сакавіка. Прамаруджанне паўплывала на рэйтынг Doing Business — 2018. Беларусь спусцілася з 37-га на 38-ы радок сярод 190 дзяржаў. Зніжэнне звязана з тым, што іншыя краіны правялі больш актыўныя рэформы. Разам з тым у гэтым рэйтынг краіна за дзесяць гадоў добра прасунулася. Дыялог паміж бізнесам і ўладай атрымліваецца ўсё больш канструктыўным. Ёсць спадзяванне, што Беларусь праз некалькі гадоў зможа апынуцца на 10-м месцы.

А ШТО НА ВЫХАДЗЕ?

Да чаго г прышлі бізнесмены і дзяржаўныя чыноўнікі ў фарміраванні дзелавога асяроддзя. Дэкрэт № 7 — як ключавы дакумент усяго пакета нарматыўных прававых актаў па спрашчэнні ўмоў вядзення бізнесу сістэматызуе ўсе падпісаныя раней дакументы. Ён ахоплівае сферы, у якіх засяроджана каля 95 % малага і сярэдняга бізнесу. Дзякуючы бонусам дэкрэта для таго, каб пачаць шраг відаў дзейнасці, дастаткова падаць адзінае апавяшчэнне ў выкананым праз службу «адно акно» або з дапамогай партала электронных паслуг. Працаваць можна будзе ўжо на наступны дзень. У сферах грамадскага харчавання, бытавога абслугоўвання і гандлю прадпрыемальнікі могуць усталяваць рэжым працы без узгаднення з органамі ўлады. Таксама яны могуць вызначаць асартыментны пералік, парадак афармлення і ўліку рахунку пры разліках з афіцыянтамі. Нама неабходнасці ў вырабе пячаткі пры рэгістрацыі камерцыйнай

арганізацыі. Скарачаецца колькасць пажарных, санітарна-эпідэміялагічных, экалагічных, ветэрынарных патрабаванняў. Спрашчаецца магчымасць міжнародных аўтаматычных перавозак — афармленне дарожных лістоў сыходзіць у мінулае. Інтэрнэт-краям сёлета дадзена права прымяняць спрошчаную сістэму падаткаабкладання. Акрамя таго, карэя прадпрыемальніка абцягаюць не так жорстка — сучасна характару здзейснага суб'ектам гаспадарання правапарушэння і яго наступстваў.

На думку бізнесу асяроддзі ўсё яшчэ выклікае магчымасць для розны падатковай нагрукі. Акрамя таго, дзелавая супольнасць не атрымала інстытут бізнес-амбуцмена. Тэма прыватызацыі (у тым ліку і ў дачыненні да аб'ектаў, якія не выкарыстоўваюцца) — таксама не раскрыта. Арэнда плошчы ўсё яшчэ застаецца замкаванай для курсам замежных валют, а не за беларускімі рублямі, што з'яўляецца важнай праблемай у першую чаргу для развіцця малага і сярэдняга прадпрыемальніцтва ў краіне.

Разам з тым Савет па развіцці прадпрыемальніцтва ўжо працуе над карэкціроўкай Падатковага кодэкса. Старшыня Савета Аляксандр ТУРЧЫН адзначаў, што вялікая работа будзе праведзена па яго адаптацыі. Рабочая група ва ўрадзе

створыцца ўжо ў студзені. Да 1 верасня дакумент павінен быць гатовым. Як расказаў міністр па падатках і зборах Сяргей НАЛІВАЙКА, у краіне да 2020 года ўведзены мараторый на павышэнне падатковых ставак і ўвядзенне новых падаткаў, але пры гэтым захавана індэксацыя. На яго думку, хваляванне з нагоды таго, што гэта стане шчыльнай для павышэння падатковай стаўкі, неапраўданае. Ён нагадаў, што індэксацыя вызначаецца паводле працэнту інфляцыі.

ДЗЕЛАВЫ АПТЫМІЗМ

Выканаўчы дырэктар аналітычнага цэнтра «Стратэгія» Яраслаў РАМАНЧУК, які з'яўляецца членам Савета па развіцці прадпрыемальніцтва пры Прэзідэнце, адзін з тых, хто праводзіць вымярэнне індэкса дзелавога аптымізму ў Беларусі. Гэты паказчык разлічваецца на базе аптыяна 500 індывідуальных прадпрыемальнікаў, кіраўнікоў мікра-, малых, сярэдніх і буйных прыватных прадпрыемстваў Беларусі аб стане эканомікі і стане дзелавога клімату ў краіне. У верасні 2017 года даследаванне праводзілася ўжо ў 12-ы раз. Паводле вынікаў, значэнне індэкса павялічылася адносна папярэдняга перыяду, аднак застаецца ў зоне дамінавання «ўмеранага скептыцызму». На пытанне аб тым, ці задавальняюцца яны станам дзялоў бізнесу і ўлады, толькі 9,7 % рэспандэнтаў адказалі станоўча, 69,8 % — адмоўна, астатнія ўстрымаліся. На думку аптыяных, топ-5 асноўных праблем беларускага бізнесу застаюцца: немагчымасць планавання; залішняя адміністрацыйная працэдур; высокая падатковая нагрукка; несуразмернасць адміністрацыйных пакарэнняў; дарагія кредитныя рэсурсы. Магчыма, сёлета гэтыя індэкатары зменіцца ў лепшы бок, бо дзяржаўныя чыноўнікі паказалі сваю прыхільнасць да дзялоў з бізнесам. Але ўжо цяпер становіцца зразумела, што пакет дакументаў аб разнапланенні бізнесу не вырашае ўсе праблемы, а толькі задае вектар развіцця. Наперадзе яшчэ шмат працы. Добра было б, каб сувязь бізнесу і ўлады пры гэтым была бесперабойнай.

Ілья КРЫЖЭВІЧ. Kryzhevich@zviazda.by

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

■ Спецыяльны рэпартаж

БУЛЬБЯНАЯ БАБКА І ВЕРА Ё ЛЕПШАЕ

Як святкуюць
Новы год
у жаночай калоніі

Гэта пяты Новы год, які Наталля сустракае далёка ад сям'і. У гэтае свята яна ўкладвае вялікі надзеі — у 2018-м у яе ёсць шанец датэрмінова вызваліцца:

— Кожнае першае студзеня думаеш: сёлета ўсё будзе лепей...

ПК-24 — былая ваенная часць СССР — існуе амаль чвэрць стагоддзя на тэрыторыі Рэчыцкага раёна. Невялікі квадрат зямлі, акружаны лесам, сёння трымае больш за тысячу зламаных лёсаў. Зламаных мінімум двойчы. Тут знаходзяцца жанчыны, якія неаднаразова трапілі ў месцы пазбаўлення волі. Туманная дажджлівая раніца нагане на гэтае месца яшчэ больш тугі.

Дзмітрый ПАЛЫН, намеснік начальніка па папраўчым працэсе, працуе тут з 1999 года. За гэты час падпалкоўнік унутранай службы, які пабываў нямаля горкіх жаночых лёсаў, вызначыў тры ключавыя прычыны сваёй працы: законнасць, гуманнасць, справядлівасць.

— Тут знаходзяцца розныя катэгорыі асуджаных, — расказвае Дзмітрый Палын, праводзячы экскурсію па тэрыторыі ПК. — Самая распаўсюджаная — па артыкуле 174 Крымінальнага кодэксу — абавязаныя асобы (тыя, хто пазбаўлены бацькоўскіх правоў і ўхіляецца ад выплаты на ўтрыманне дзяцей). Таксама нярэдка сюды трапляюць з-за бытавых злачынстваў. Часцей за ўсё ў дачыненні да сужэнцаў.

Дзмітрый Паўлавіч выводзіць мяне праз прапускны пункт у васторны і выбелены туманам двор. Па розных яго кутках віднеюцца скапленыя сінія паліто. Гэта тыя, хто будзе працаваць у другую змену. З самай раніцы жанчыны нетаропка вырашаюць бытавыя пытанні: ідуць па пакупкі ў мясцовы магазін, мяняюць пасцельную бялізну, кураць і балбочуць пра тое-сёе.

У гэты час першая змена ўпарта працуе. Перадавіцы швейнай вытворчасці, дарэчы, зарабляюць да 600 рублёў у месяц. Шыццём віды работ не абмежаваны: у калоніі вырабляюць паштовыя канверты, драўляныя паддонны, вяжучы банныя працы і выпякаюць хлеб. Тут усе працяўдаваныя, акрамя пенсіянераў і інвалідаў і ill груп.

— Штогод пяць—шэсць абавязаных асоб цалкам пагашаюць свае запазычанасці, якія часам дасягаюць 500 «старых» мільёнаў, — расказвае Дзмітрый Паўлавіч, пакуль мы рушым у жылую зону...

Доўгія жоўтыя калідоры былой казармы нагадваюць школьныя. Гірляндзі і мішура, святочныя наценгазеты і выразкі, ёлка і агенчыкі — усё крычыць пра набліжэнне Новага года. Не даюць забывацца, дзе ты знаходзішся, толькі песні Ірыны Круг, якія даносяць здалёк.

— Паглядзіце, якая далей прыгажосць! Вельмі вялікая прыгажосць! Усё сваімі мазалямі! Вельмі вялікая прыгажосць! Усё сваімі мазалішкамі! — перабірае Ірыну Круг жанчына гадоў пяцідзiesiąці з цыганскім акцэнтам і запрашае паглядзець на ўбранне пакоя, дзе спяць асуджаныя.

На столі вісяць самаробныя гірляндзі з ваты, на сценах — прылепленыя надпісы «2018» і «3 Новым годам!», папярковы сабакка. Практычна кожная дэкарацыя пранумаравана. У ПК-24 традыцыйна праходзіць конкурс упрыгажэнняў. Надпіс «тры» калі папярывага Дзеда Мароза паказвае, што гэта праца трэцяга атрада.

Цяпер тут упрыгожана ўсё — ад бібліятэкі да медчасці. Падрыхтоўка да свят пачынаецца з сярэдзіны снежня. Але дэкарацыі — толькі частка стварэння навагодняй атмасферы.

— Нядаўна асуджаная запісалі відэавішыванне на дысках і адправілі сваім родным, у тым ліку і дзецям. Адна запрасіла Дзеда Мароза і Снягурку на спатканне са сваім дзіцем, — расказвае Дзмітрый Палын. — Раней праводзілі акцыю «Дарослы свет дзяцінства» сумесна з рэчыцкім домам-інтэрнатам, дзе знаходзіліся дзеці нашых асуджаных. І прывозілі дзятву сустраць з мамамі.

Падчас экскурсіі па калоніі да Дзмітрыя Паўлавіча раз-пораз падбягаюць асуджаныя і ўдакладняюць дэталі падрыхтоўкі навагодніх нумароў — да 31 снежня тут лядзюць канцэрт з песнямі, танцамі і тэатральнымі пастаўкамі. Адпраўляюцца на яго рэпетыцыю.

У актавай зале група мільёх дзятчат з прыгожымі ўсмешкамі танцуе пад Despacito, атрымліваючы ад гэтага задавальненне. На тры хвіліны і 47 секундаў забываю, дзе знаходжуся. Потым асуджаныя выконваюць традыцыйныя навагоднія песні, сярод якіх «аббаўская» Happy New Year. Усё як і па той боц.

31 снежня ў калоніі выхадны. Але гэта не значыць, што жанчыны адпачываюць у ложках дзень дзень. З раніцы — выхавачыя мерапрыемствы (гутаркі і трэнінгі), да вечара — канцэрт, гатаванне ежы. Кожная прадумвае сабе касцюм. Робіцца гэта з перадсвятотным хваляваннем. У Новы год адбой замест 22.00 — у гадзіну ночы. Апоўначы ўсе слухаюць прамову Прэзідэнта, загадваюць жаданні, глядзяць навагоднія канцэртны і вшншоўце адзін аднаго. Пад'ём 1 студзеня а 9-й раніцы замест 6-й.

Воўлга сустракае тут Новы год другі раз.

— Для мяне гэта сямейнае свята. Мы заўсёды збіраліся ў бацькоў: жарты, весялосць, падарункі, пах мандарынаў... Мае любімыя фільмы — «Карнавальная ноч» і казка «Марозка». Яны нагадваюць пра дзяцінства... — настальгічна расказвае яна. — Тут мы гатуем тарты, салаткі — збіраемся за агульным сталом. Дзелімся ўспамінамі. Хтосьці ледзь ёлку не падпаліў, нехта раней часу знайшоў падарунак — гісторыі заўсёды звязаныя з дзяцінствам, з нечым цёплым і прыемным.

— Думалі ўжо, як сустранецце першы Новы год на волі? — пытаюся.

— Я жыву адным днём, не думаю пра гэта. У мяне тэрмін — 13 гадоў, а сяджу толькі тры. Калі выйду адсюль, мне будзе 47. Проста не хачу пра гэта думаць. Калі і пачынаю марыць, мне становіцца вельмі сумна, таму абсякаю сябе.

Наталля — актывістка тутэйшага «творчага свету» — пастаянна ўдзельнічае ў спектаклях, канцэртах і конкурсах. Звычайна яна іграе маладоў дзятчыну, якая хоча чагосьці дасягнуць у жыцці альбо вырашае псуноў праблему. У рэальнасці ў яе, як і ва ўсіх тут, адна праблема.

— Гэта прайгрыш у жыцці. Я спрабую неяк рэанімавацца тут, — яна не падмае ад падлогі вялікіх бліскучых вагэй. 2018-ы дае

дзятчыне шанец выйсці датэрмінова. Наталля марыць абнаць маму, а таксама стварыць сваю сям'ю. — Дома чакаюць. Наглядзячы ні на што, там мы любімыя.

Навагодніх пасылак ад родных заўсёды чакаюць з асаблівым хваляваннем. Перадачы звычайна напўняюцца ласункамі і іншымі прысмакамі, прыгожымі рэчамі.

І Наталля, і Воўлга апынуліся тут праз захапленне наркатыкамі: «хацелася зрабіць сваё жыццё ярчэйшым». Цяпер жанчыны накіроўваюць сваю энергію ў творчасць. Маладосць патрабуе яркіх фарбаў.

А вось Любоў Яфімаўна — «бабуля — божы дзёмухавец» — у свае 74 хоць і хваліцца здароўем, але Новы год сустракае непрывітліва. — Накушаюся, і ўсё! — задаволена расказвае яна.

Так, пачуўшы пра святачонае меню ў ПК-24, я нават пазайздросціла.

— Да Новага года ў нас будзе бульбяная бабка, рыба смажаная, саленні, рысавая запяканка з тварогам. Усё як звычайна, паўнавартасны рацыён, — расказалі супрацоўніцы тутэйшай сталовай.

Пакуль я думаю пра бульбяную бабку, Любоў Яфімаўна працягвае: — Тут я амаль чатыры гады. Нават сяброўку няможна знайсці, людзі вельмі цяжкія, хлусы ўсе, — кажа яна, моцна спяшаючыся, нібы баіцца, што не дадуць усяго выказаць. — У мяне яліцёра дзеляць, усе ад аднаго мужа. Ён быў неперапраўны. Біўся. Але цярпела. Аднойчы ударыў мяне ступлічкікам. За ягонае забойства далі два гады. Выйшла. Мяне пачаў моцна біць адзін з сыноў. Сказала яму: яшчэ раз кранеш — я цябе заб'ю... Вось і забіла, — усё цішэй расказвае бабуля.

На пытанне аб тым, ці верыць яна ў цуды, Любоў Яфімаўна адказвае станоўча.

— Я хачу, каб быў мір на зямлі. Асабліва ў Беларусі. Колькі людзей пацярпела ў вайне (Вялікай Айчынай). — Аўт! Каб усе дружныя кажа жылі, вучыліся, адно аднаго не крыўдзілі, — нарасплеў кажа бабуля і робіцца весялейшай.

— А сабе чаго жадаеце? — пытаюся.

— Пахыць у сваім доме. Я аптыміст. Напўзна, тут нельга не быць аптымістам.

Наогул, жыццё ў ПК-24 набліжае да звычайнага і звязанае з ім. Гэта выяўляецца не толькі ў святкаванні Новага года. Тут знаёміцца з процілеглым полам — па пераліцы. Жаніцца — часта ненадоўга. Чытаюць — класіку, гістарычную і дзіцячую літаратуру, часопісы аб падарожжах. Атрымліваюць адукацыю — наладжаны псіхалагічныя, цырульніцкія і камп'ютарныя курсы. Гуляюць у валејбол і бадмінгтон. Пішуць іконы, вершы і прозу. Бяруць удзел у конкурсах талентаў. Спяваюць пудзіла зімы на Масленіцу. Любаць і мараш. Веруць у цуды.

Дар'я СПЕВАК. dashaspevak@gmail.com
Фота аўтара

■ Арт-простора

Выява з заснавальнікам горада знаходзіцца ў дворыку непадалёк ад Лідскага замка. Праўда, хоць і глядзіць сучасны Гедзімін у бок свайго дзецішча (менавіта па даручэнні вялікага князя ў пачатку XIV стагоддзя быў створаны помнік Сярэднявечча, які мы можам ганарыцца дагэтуль), выпадковаму мінаку ўсё ж прыйдзецца яго пашукаць.

Магчыма, не кожны і зразумее, што на трохпавярховым будынку, які стаіць у дворыку мастацкай галерэі (між іншым, на бульвары Гедзіміна), намалеваны менавіта родначальнік княжацкай дынастыі. Хтосьці убачыць у выяве ўсёвідучае вока, іншы — зрэз дрэва, адбітак пальца або кола на вадзе. І толькі дасведчаны або падрыхтаваны чалавек распазнае ў малюнку, зробленаму ў трафарэтной тэхніцы, вялікага князя літоўскага.

Увогуле, аздобіць звычайны гарадскі дворык як мага больш крэатыўна прыйшло ў галаву ўладальніку той самай галерэі. Паўлу Мацылевічу ўвесь час тут нечага не хапала. Таму і прапанаваў

свайму сябру, мясцоваму мастаку Сяргею Русаку стварыць яшчэ і галерэю пад адкрытым небам.

Толькі перш трэба было вызначыцца з выявай. Маладыя людзі аб'явілі ў інтэрнэце конкурс, прапанаваўшы лідчанам прагаласаваць за абстрактны або канкрэтны гістарычны вобраз. Большасцю галасоў стаўка была зроблена на авангард. Але мастак не зусім пагадзіўся з народам і прапанаваў свой выхад з сітуацыі, спалучыўшы гісторыю з сучаснасцю.

Дарчы, маладыя людзі быццам адчулі, што гэта важная сэнна і цяпер. Акурат на афіцыйным узроўні ідзе абмеркаванне помніка Гедзіміну, які неўзабаве павінен з'явіцца ў Лідзе. Лідскім райвыканкам аб'яўлены конкурс на стварэнне манумента, аўтарамі якога ўжо пажадалі стаць больш як 40 чалавек.

Работы Сярэя РУСАКА ўпрыгожваюць не толькі лідскія, а і мінскія вуліцы.

КНЯЗЬ ГЛЯДЗІЦЬ НА ЗАМАК

У Лідзе з'явіўся мурал з Гедзімінам

Калі вярнуцца да мурала, то гэта не першая падобная работа мастака. Хоць муралам Сяргея Русака называе выключна выяву з Гедзімінам: трафарэтным малюнак займае плошчу ўсёй сцяны трохпавярховага будынка. Ранейшыя яго работы па сваім маштабе некалькі саступаюць князю, але, на думку мастака, гэта зусім не прыніжае фігуру Чэхава (пісьменніка ён адлюстравуваў пры ўваходзе ў аднайменнае лідскае кафе) ці графа Чапскага, выяву якога можна убачыць на Кастрычніцкай вуліцы ў Мінску.

— Канешне, прасцей малавца на меншых прасторах, што я актыўна і раблю ў сваёй майстэрні, — кажа мастак-самавука. — Але мне, як аматару-бегуну, цікава саборнічаць, павялічыць дыстанцыю. Малюнак на сцяне — гэта свайго роду эксперымент з падрыхтоўкай і рэалізацыяй творчай задумкі.

Сярод гісторыкаў ёсць меркаванне, што дагэтуль ніхто не ведае, як насамрэч выглядаў Гедзімін. Маўляў, гравюра 1578 года, на якой быццам бы ўпершыню быў адлюстраваны князь, выкарыстоўвалася і ў якасці партрэта Казіміра Вялікага. Ці з'яўляецца сапраўднай гэта выява? Сяргей не высвятляў, а звярнуўся да адной з сучасных манет літоўскага двара.

І здаецца, нядрэнна атрымалася. Як падзяліўся Павел Мацылевіч, Гедзімін — толькі першы малюнак у агульнай канцэпцыі. «Ёсць у такіх дворыках пэўная камернасць і прывабнасць, якая прыцягвае, — лічыць уладальнік мастацкай галерэі. — Плануем аздобіць усе сцены дворыка. У выніку з'явіцца галерэя пад адкрытым небам, дзе можна будзе адпачыць і атрымаць асалоду ад выступлення музычных калектываў».

Вераніка КАНОТА. kanyuta@zviazda.by
Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА.

г. Ліда

УВЕДОМЛЕНИЕ

Уведомяем Вас о том, что 4 января 2018 г. единственным участником Общества с дополнительной ответственностью «НП-Сервис» было принято решение об отмене реорганизации путем выделения из ОДО «НП-Сервис» нового хозяйственного общества в форме общества с ограниченной ответственностью.

УНП 100080849

ИЗВЕЩЕНИЕ

о проведении повторного аукциона

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению филиала «Автомобильный парк № 2» ОАО «Миноблвавтопарт» (продавец) проводит повторный открытый аукцион по продаже здания склада инв. № 645/С-6624 общей площадью 520,6 кв. м, расположенного на земельном участке площадью 0,3144 га с кадастровым номером 62520100030000035 (право постоянного пользования) по адресу: Минская область, г. Старице Дороги, ул. Колхозная, 33.

Начальная цена с НДС (20 %) — 103 680,00 бел. руб. (цена снижена на 20 %). Задаток 10 % от начальной цены (10370,00 бел. руб.).

Задатки перечисляются на р/с № BY55BPB30121082600169330000 в ЦБУ № 701 ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, БИК BP5BVB2X, УНП 690324015, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации». Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата объекта производится в течение 20 (двадцати) банковских дней со дня заключения договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи. Победитель аукциона (единственный участник аукциона) оплачивает организатору аукциона вознаграждение за организацию и проведение торгов в размере 5 (пяти) процентов от окончательной цены продажи предмета аукциона и возмещает затраты на организацию и проведение результатов аукциона в течение 5 (пяти) банковских дней со дня проведения аукциона. Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.rtl.by. Предшествующее извещение было опубликовано в газете «Белорусская Нива» 23.09.2017. Аукцион состоится 22.01.2018 в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 19.01.2018 до 16.00 по указанному адресу. Тел.: (8017) 207-71-34, (8029) 102-21-17

РУП «ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ» ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОННЫХ ТОРГОВ ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА унитарного предприятия «САКВОЯЖ»

Предмет торгов	Начальная цена без НДС, руб.	Размер задатка, руб.
Лот № 1. 1) Капитальное строение с инв. №130/С-26758, общей площадью 470,2 кв. м (наименование: склад № 9; назначение — здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ), расположенное на земельном участке с кадастровым номером 14450000022000474 площадью 0,8146 га по адресу: Брестская обл., г. Пинск, ул. Индустриальная, д. 5У. Составные части и принадлежности: железобетонный забор, металлические ворота, водопроводная сеть, канализационная сеть, 3 железобетонных опоры, асфальтобетонное покрытие, асфальтобетонная площадка. 2) Капитальное строение с инв. №130/С-26762, общей площадью 475,0 кв. м (наименование: склад № 8 ГП участка красок; назначение — здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ), расположенное на земельном участке с кадастровым номером 14450000022000474 площадью 0,8146 га по адресу: Брестская обл., г. Пинск, ул. Индустриальная, д. 5У. Составные части и принадлежности: асфальтобетонное покрытие. 3) Капитальное строение с инв. №130/С-35069, общей площадью 25,2 кв. м (наименование: склад РБУ; назначение — здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ), расположенное на земельном участке с кадастровым номером 14450000022000474 площадью 0,8146 га по адресу: Брестская обл., г. Пинск, ул. Индустриальная, д. 5У/2. 4) Капитальное строение с инв. №130/С-35070, общей площадью 14,9 кв. м (наименование: здание растворного цеха; назначение — здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ), расположенное на земельном участке с кадастровым номером 14450000022000474 площадью 0,8146 га по адресу: Брестская обл., г. Пинск, ул. Индустриальная, д. 5У/3. 5) Капитальное строение с инв. №130/С-35073, общей площадью 12,9 кв. м (наименование: склад прирельсовое насосная; назначение — здание специализированное коммунального хозяйства), расположенное на земельном участке с кадастровым номером 14450000022000474 площадью 0,8146 га по адресу: Брестская обл., г. Пинск, ул. Индустриальная, д. 5У/4.	82 290,00	8 229,00
Лот № 2. Капитальное строение с инв. №100/С-23990, общей площадью 178,0 кв. м (наименование: 4-квартирный жилой дом; назначение — здание многоквартирного жилого дома), расположенное на земельном участке с кадастровым номером 14010000001014055 площадью 0,0547 га по адресу: г. Брест, ул. Микшевича, д. 63. Составные части и принадлежности: сарай, уборная.	334 000,00	33 400,00
Лот №3. Линия производства пенобетона и изготовления блоков, расположенная по адресу: Брестская обл., Кланецкий р-н, 172-й км, 4 юго-западной г. Высокое	11942,00	1 194,20

Условия продажи	Без условий
Организатор торгов	РУП «Институт недвижимости и оценки» Брестский филиал
Срок заключения договора купли-продажи	В течение 20 рабочих дней с момента подписания протокола о результатах аукциона
Номер р/с для перечисления задатка	BY76BPSB30121789380113250000 в ОАО «БПС-Сбербанк». Региональная дирекция № 100 по Брестской области, г. Брест, ул. Микшевича, 10, БИС Банка BP5BVB2X, УНП 201028245
Аукцион состоится 14 февраля 2018 г. в 12.00 по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10, каб. 325	
Сведения о документах, которые необходимо представить для участия в аукционных торгах, а также иную информацию об объектах торгов, можно узнать у организатора аукционных торгов по телефонам: 8 (0162) 20-92-13, 21-88-81, 8 (029) 626-72-52. Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10, каб. 329 в рабочие дни с 9.00 до 17.00. Последний день приема заявлений — 13 февраля 2018 г. до 17.00	

■ Будзьце пільныя!

АФЕРА НА АФЕРЫ

Злачынны афэршхрскі фінансавай піраміды

У разгар крызісу 2011 года да нас з Расіі прыйшлі нячыстыя на руку дзялкі. Яны прапаноўвалі зрабіць уклад у адну структуру пад касмічнаю стаўку, якая вымяралася сотнямі працэнтаў за год. Тых, хто забыў пра сумны досвед фінансавых пірамід 1990 гадоў, пажадалі абягаціцца, як кажуць, на халяву. І, натуральна, прагарэлі. Але кропка ў гэтай справе пакуль яшчэ не пастаўлена.

Жыхар Магілёва шэсць гадоў таму таксама спакусіўся на абяцанне лёгкіх грошай. Перавёў суму і стаў чакаць, пакуль нарастучы працэнт. Але ў выніку застаўся ні з чым. І вось нядаўна яму патэлефанавалі з невядомага расійскага нумара. Суразмоўнік расказаў, што ён знаёмы з сітуацыяй, у якую трапіў магілёвец. А яшчэ паведаміў, што з улікам працэнтаў, якія нараслі за гэты час, сума «укладу» вырасла вельмі істотна. І паколькі ён нібыта мае дачыненне да гэтай структуры, то можа вярнуць грошы. З адным «але» — трэба пералічыць некалькі сотню грошай у адмысловы страховы фонд. Аднак апетыт, як вядома, прыходзіць падчас яды.

— Калі гэты, так бы мовіць, «пасярэднік» атрымлівае банкаўскі перавод, то пацярдждае, што грошы прыйшлі, — кажа намеснік начальніка галоўнага ўпраўлення крмынальнага вышуку Міністэрства ўнутраных спраў Аляксей МАЛАХАЎ. — І робіць спакусліваю прапанову: для таго каб павя-

лічыць суму, якая будзе вернута, трэба перавесці на рахунак яшчэ адзін транш. У рэшце рэшт укладчык задае пытанне: а дзе, уласна кажуць, грошы? І патрабуе вярнуць назад пералічаныя сродкі. На што атрымлівае адмову, якая матывуецца тым, што ўнесеныя грошы зараз знаходзіцца ў абарачэнні фінансавай структуры.

Жыхар Магілёва «апрацоўвалі» па тэлефоне два дні. За гэты час ён пералічыў на банкаўскі рахунак 600 долараў ЗША. Зрэшты, у гэтай справе фігуруюць сумы і з куды большымі лічбамі. Напрыклад, жыхарка Віцебскай вобласці пазбавілася ўжо трох тысяч долараў у эквіваленце. Адметна, што людзі развітваюцца з грашыма, не зяртаючы пры гэтым увагі на некалькі аспектаў, якія павінны насцярожыць дасведчанага ў фінансавай грамаце чалавека.

— Справа ў тым, што абсалютна ўсе кантакты злачынцы і будучы ахвяры адбываюцца толькі з дапамогай мабільнай тэлефоннай сувязі, — расказалі ў ГУКВ МУС. — Ніякіх дакументаў, якія маглі б пацвердзіць законнасць здзелкі, не высыліцца. Да таго ж злымыснікі пералічыць грошы на рахунак, які належыць не юрыдычнай асобе, а фізичнай.

Таму варта вельмі добра падумаць: а ці варта ўвязвацца ў такія схемы, пагнаўшыся за халюўнымі грашыма? Добрымі намерамі выслана дарога вядома куды.

Валяр'ян ШКЛЕННИК. shklennik@zviazda.by

■ На слыху

Невядомыя ў масках здзейснілі разбой

Міліцыянерам давялося выкарыстоўваць зброю

У Пінску ўвечары чавёрка невядомых у масках, узламаўшы дзверы, праніклі ў дом індывідуальнага прадпрыемальніка, звязалі скотчам яго жонку і 11-гадовую дачку і пад пагарзай прымянення агнястрэльнай зброі завалодалі 11,5 тысячы долараў ЗША.

Як паведамілі ва ўпраўленні інфармацыі і грамадскіх сувязяў МУС, у 21.20 гаспадар дома здолее крадзецца ахоўнай сігналізацыяй, націснуўшы «трыхвоную кнопку». У 21.24 на месца здарэння прыбыў супрацоўнікі Дэпартамента аховы, супрацоўнікам якога тых, хто нападаў, аказалі актыўнае супраціўленне, паспрабаваўшы завалодаць табельнай зброяй аднаго з міліцыянераў. З мэтай спынення супрацоўнікаў дзеянняў супрацоўнікі Дэпартамента аховы прымянілі агнястрэльную зброю, абэшкюдзіўшы злымыснікаў.

У выніку прафесійных дзеянняў супрацоўнікаў Дэпартамента аховы нападнікі — мужчыны 1985 і 1989 гадоў нараджэння — былі затрыманы і неадкладна шпіталізаваны ў лячэбную ўстанову, дзе праз знаходжання пад узмоцненым канвоем. Гаспадар дома і члены яго сям'і не пацярпелі.

Таксама ў сям'ю кароткія тэрміны ў ходзе аперацыйна-вышуковых мерапрыемстваў супрацоўнікаў міліцыі выявілі месцазнаходжанне яшчэ двух падазраваных у здзяйсненні нападзення, якія ўзялі з месца здарэння. Яны таксама затрыманы.

З месца злачынства канфіскавана выкрадзенае, помпавая стрэльба і адзін патрон да яе.

У ходзе спецаперацый па затрыманні адзін з супрацоўнікаў Дэпартамента аховы атрымаў цяжкія пашкоджаны рознай ступені цяжкасці, ён шпіталізаваны.

Сяргей РАСОЛЬКА. rs@zviazda.by

«Дзед хваліўся: «Ого-го! Маю многа і ўсяго...»

Некалі «Звязда» збірала прыпеўкі і нават кніжкі выдала! Чытачы пра гэта, відаць, не забыліся. А таму не-не ды і прышлюць — хто жменьку, хто дзве, хто сваіх, уласных, хто... Разабрацца, дзе якія, справа складаная. А вось усміхнуцца ды пры выпадку заспяваць — гэта лёгка. Ці не так? То калі ласка!

Тая цешча зяцю міла, што купіла «шэўрале», а назаўтра ўжо забыла. Што ўсе грошы там яе.

Цешча мамкаю былава, Калі сумкі пакавала, А збыла кароў, свінню — і забыў эцёк радно.

Зналі мы адны рублі і спакойненька жылі. А цпер матаюць нервы Курсы долара і еўра.

Каб схадзіць на Каралёву, Прадалі жанкі кароўу. Паглядзелі, плюнулі: — Леш мы пелі з Дуняю!

Бабка ўнуку гаварыла: — Ты б не піў, дзіцятка, з рыла. Калі будзеш гэтак піць, Схалі СНІД ці гепатыт.

Дзед хваліўся: «Ого-го! Маю многа і ўсяго: Апетыт ё, добры сон, і склероз, і Паркінсон».

Жак у дзёда-дзівачка Жонка — як унучка. Не халайця, дзед, за гуж, Калі знаеш, што не дуж.

А мы з мілкай двое Абое рабове. Разам курым, разам п'ём, Дружна, весела жыём.

Як данялі колікі, Стаў мужык на ролікі. Кажуць людзі, што парой Гэтак ленаць гемарой.

Кінь, бабулечка, прыдумкі Пра капусту і буслоў. Сексалогію ў малюнках У садку унук прайшоў.

Ў сераду з раддома Выпісалі Тому Муж так веселяўся, Што забраць забыўся!

Ніна Бурко,
Бярэзінскі раён

Любоў Чыгрынава,
г. Мінск

■ Ёсць праблема

ЦІ ПА КАНЮ ХАМУТ?

Шмат напісана пра небяспеку слоў. Адзін з класікаў даводзіў, у прыватнасці, што калі чалавека пастаянна называць «свіннёй», то ўрэшце ён і сапраўды зарокчае.

Нешта падобнае назіраецца і ў нас: ці не кожны дзень з экрану тэлевізараў гучыць захопленнае «Гэта — як нарकोтык!» Людзі (як правіла дзеячы культуры) такім чынам, такімі словамі выказваюць сваё захапленне чым-небудзь, сваю радасць... Аднак, ці разумюць яны, што тым самым, і магчыма міжволі, падбіваюць, падштурхоўваюць дзяцей, падлеткаў, а то і больш сталых людзей паспытаць таго кайфу, можна сказаць, нават рэкламуюць яго, што з'яўляецца злачыствам, адказнасць за якое пакуль не прадугледжана.

Паўстае законнамернае пытанне: а дзе ж нашы шматлікія праваахоўнікі, Міністэрства адукацыі, інспекцыя па справах непаўналетніх?

Як чалавек, які глыбока ўнік у гэтую праблему (гора прыйшло ў нашу сям'ю), адкажу: яны змагаюцца ў асноўным з наступствамі рэкламы: гэта значыць караюць. Маркьюце самі: набыццё і ўжыванне нарकोтыкаў, паводле арт. 328² Крымінальнага кодэкса, караецца абмежаваннем волі да 2 гадоў. Таму, хто набыў, але не паспеў ужыць, паводле артыкула 328 ч. 1, «свеціць» ад 2 да 5 гадоў пазбаўлення волі. Ёсць яшчэ артыкул 328 ч. 3: сабраліся падлеткі, скінупіся, набылі, пакурылі — гэта кваліфікацыя як распаўсюджанне і караецца як асабліва цяжкае злачыства — тэрмінам ад 8 да 15 гадоў... Разам з тым, паводле артыкула 317 ч. 4, кіроўцу, які ў стане нарकोтычнага ап'янення здзейсніў ДТЗ са смяротным выходам, «свеціць» пазбаўленне волі да 7 гадоў, а можа быць і менш (?!).

Па-момі, тут яўны перакос! Не дарэмна ж у нядаўнім сваім выступленні перад работнікамі следчага камітэта Прэзідэнт сказаў: «Закон — законам, але ўключайце мазгі, калі прыцягваеце чалавека да адказнасці».

Чулі гэтыя словы, відаць, вельмі многія, а вось ці прыслухоўца, ці зробіць высновы — пытанне.

Аляксандр Стальмакоў,

г. Мінск.

НЕ ПАДЫШЛІ АКУЛЯРЫ

Як вярнуць грошы за тавар, куплены ў тэлеграме?

З такой праблемай звярнуўся ў рэдакцыю жыхар вёскі Ліпава Кобрынскага раёна Пётр Васілевіч Буря. Пенсіянер піша, што ўбачыў па тэлевізару рэкламу пластыкавых павелічальных акулараў «Біг Віжн» і вырашыў іх заказваць.

«Пазваніў у тэлеграму, у лістападзе прыслалі акулараў. Заплаціў за іх амаль 20 рублёў плюс пяць за перасылку. А яны аказаліся дрэнныя, яшчэ горшыя за мае старыя. Я акулараў адправіў назад, зноў на пошце заплаціў за перасылку. Тэлефанаванні ў тэлеграму некалькі разоў: абяцаюць, што грошы прышлюць, але іх усё няма», — абурэацца Пётр Васілевіч.

Мы звярнулі ў тую тэлеграму, дзе пенсіянер загадваў акулараў. Там запэўнілі, што ніякай праблемы з вяртаннем платы за тавар у іх няма:

— На працягу тыдня з таго моманту, як атрымліваем пасылку, мы разглядаем зварот і адпраўляем адказ: або змяняем тавар на той, што без дэфекту, або высыліваем грошы. Але плата за дастаўку не вяртаецца.

Што да грошай Пятра Васілевіча, то іх яшчэ ў снежні выслалі пенсіянеру на яго паштовае адрэсаванне. Суму трэба забраць да 15 студзеня, інакш яе адправяць назад на адрас тэлеграмы.

Дарэчы, на сайце адной з тэлеграм папярэджваюць: калі ў чалавека ёсць праблемы са зрокам (звычайна дальназоркасць), вывапа пры выкарыстанні акулараў можа быць рызыка. Тады адначасова з гэтымі акуларамі варта выкарыстоўваць тыя, якія карэктуюць зрок. «Біг Віжн» імі не з'яўляюцца: яны проста візуальна павялічваюць прадметы.

Галоўны спецыяліст ўпраўлення гандлю і паслуг Брэсцкага аблвыканкама Наталля ХІВУК тлумачыць: калі вам прыслалі бракаваны тавар, то звяртацца з пільмай прэтэнзіяй на адрас прадаўца.

— Грошы за няякасную рэч павінны вярнуць на працягу сямі дзён з моманту атрымання прэтэнзіі. Калі ўзнікаюць спрэчкі і трэба правесці экспертызу, то гэты перыяд павялічваецца да 14 дзён. Прасідзі змяніць няякасны тавар ці вярнуць за яго грошы можна, пакуль не скончыўся гарантыйны тэрмін, — каментуе спецыяліст.

Іншае пытанне: ці быў той брак? «Дрэнныя» — паняцце шырокае. Магчыма, чытач проста чакаў большага ад павелічальных акулараў. Але адмовіцца ад пакупкі ўсё роўна можна, паколькі гэта рэч не ўваходзіць у пералік тавараў належнай якасці, якія нельга вярнуць. Толькі ў гэтым выпадку адправіць пластыкавыя акулараў назад трэба ў тэрмін не большы за 14 дзён з моманту іх набыцця.

— Заказваючы тавар у тэлеграме, пакупнік, вядома, рызыкуе, — лічыць Наталля Хівук. — Вы не бачылі тую рэч, не мералі. Заўсёды уважліва вывучайце ўмовы куплі і звесткі аб таварах, каб потым нейкая інфармацыя не стала для вас нечаканасцю.

Наталля ЛУБНЕЎСКАЯ. lubneuskaya@zviazda.by

■ Дзейныя асобы

ХІРУРГ НЕ БОГ, АЛЕ...

Першы след на Бярэзінскай зямлі Міхаіл Сяргеевіч Гермалід зрабіў пасля заканчэння Іркуцкага медінстытута амаль паўстагоддзя таму. Горад, райцэнтр уразіў маладога спецыяліста сваім падабенствам на ціхае мястэчка, на родную і не так далёкую адсюль вёску Віляцічы, адкуль ён выхадзіў у людзі.

Гладкай яго дарогу ніяк не назавеш, бо расці прывялося ў час пасляваеннай разрухі, і сямі, дзе было яшчэ сямяра дзяцей. На іх долю хапіла ўсяго — і холаду, і голаду. Зведалі смак лебяды (зімой — сусанка), «нафарсіліся» ў саматканых портках і кашулях, у лапцях, да якіх у малаго Мішы былі белыя анучы — падарункі дзёда, якімі хлапчук вельмі ганарыўся, бо ў асобных з яго сяброў не было і гэтага...

А таму не дзіва, што бацька на той час малаго Міхася паддаўся на ўгаворы заездных «прапагандыстаў», сарваўся з сям'ёй з абжытага месца і падаўся за Урал, на асаваенне Сібіры.

Аднак ні абцаніць пад'ёмных, ні працы, якая б добра аплачвалася, там, на жаль, не знайшоў. Горш за тое, на трэцім годзе жыцця ўсё сямейства Гермалідаў стала цяжка хварэць. Міхась, у прыватнасці, падхаліў крупознае запаленне лёгкіх і выжыў толькі таму, што побач было пасяленне татар, якія вельмі шкадавалі дзяцей і дзяліліся з імі апошнім.

Не маўчалі і дактары, казалі бацькам: «Хочаце выжыць, зберагчы дзяцей — мяняйце клімат».

А таму сям'я зноў рушыла ў дарогу: вярнулася назад на радзіму, праўда, ужо ў хату дзёда, бо свая — згарэла.

Да лепшага, увогуле кажучы, не змянілася жыццё і ў Віляцічах: той жа пусты працадзень у калгасе, той жа падножны корм

у шматдзетнай сям'ях, тая ж адсутнасць грошай і перспектывы, каб іх зарабіць. Таму Гермалід старэйшы, ачунаўшы ад хваробы, зноў рызыкнуў на пераезд — на гэты раз ужо ў Заходнюю Сібір — з агню ды ў польмяна...

Міхась, нягледзячы на хваробы ды шматлікія пераезды, змог усё ж паспяхова скончыць сярэдняю школу, паступіў у медінстытут, прычым на самы «конкурсны» хірургічны профіль.

І вось у руках дыплом, за плячыма два гады практычнай работы, побач жонка і першая дачушка... Здавалася б, ёсць усё, каб жыць, дзе жывеш. Але Міхася як магнітам цягнула на радзіму, у Беларусь. А таму марнымі аказаліся спробы адміністрацыі затрымаць маладога спецыяліста ў Іркуцку, марнымі — угаворы жонкі пераехаць на яе радзіму ў Растоў... Толькі дадому!

Такім чынам, маладога хірурга Міхаіла Сяргеевіча Гермаліда прадстаўляюць калектыву медыкаў Бярэзінскай райбальніцы.

Даспадобы ён тут прыйшоўся! Прычым не толькі з-за прывабнага выгляду: і калегі, і пацыенты ў хуткім часе ацанілі яго разумную галаву, залатыя рукі. А таму, калі ўжо выпадала некаму класіцца на аперацыю, прасіліся менавіта да яго, Гермаліда...

Апроч прафесійных якасцяў прываблівала ў хірурга і тое, што для яго не існавала «сацыяльнага падзелу». Міхаіл Сяргеевіч аднолькава чула ставіўся і да мясцовага начальства, і да простых выскоўцаў, рабочых. «Людзей трэба любіць, — вучыў ён пазней маладых калег. — Любічы, лягчэй дапамагчы, ратаваць ды ісці на рызыку, калі ёсць хоць працэнт надзеі».

— Помню, у нас у інфекцыйным аддзяленні ляжала адна жанчына — жоўтая-жоўтая, як кляновы ліст увосень. Сказалі ёй, што рак, што медыцына

бясісьляная, і ўжо амаль выпісалі дамоў, — успамінае Міхаіл Сяргеевіч. — Прышлося ўзяць на сябе адказнасць: затрымаць хворую ў бальніцы. Два дні мы рабілі ёй кропельніцы, на трэці я стаў апераваць. Аказалася, што ў яе зусім не пухліна, а вялікі камень у жоўцевых пратоках... Пасля яго выдалення жанчына гадоў 40 яшчэ працягла... А невяр прывезлі настаўніцу з панкрэатытам. Таксама ўзяўся апераваць, хоць за спінай і чуў, што марна, усё роўна, маўляў, памрэ. Але ж я не адступіўся — зрабіў усё магчымае, каб уратаваць жыццё. І гэта мне ўдалося: пацыентка, дзякаваць богу, дагэтуль жывая і адчувае сябе няблага...

Такіх васьм прыкладаў за ўсю гісторыю працы ў хірурга хапіла б на некалькіх кнігах, хоць у практыцы, вядома ж, хапала ўсяго — і няудач таксама. Яны здаюцца, бо хірург — ён зусім не бог: многае залежыць ад пацыентаў, відаў захворвання, агульнага стану здароўя...

Мінулы год для Міхаіла Сяргеевіча, урача 1-й катэгорыі і чалавека вялікай сціпласці, юбілейны. Яму, на жаль, не 50, але ён паранейшаму запатрабаваў: працуе ўрачом-траўматологам у мясцовай раённай паліклініцы. І гэта паранейшаму абнадзейвае і хворых, і калег, бо як ні круці, а вопыт ёсць вопыт.

Ніна Бурко,
Бярэзінскі раён

■ Так ці не? Практыкум

Не лянуйся шукаць даведнік

«Мне далі прачытаць цікавую кніжку Валянціна Тараса. Называецца «На выспе ўспамінаў». Трэба разумець — на востраве? Напішыце, якая розніца паміж гэтымі двума словамі, — цікавіцца спадар Верамей з Мінска.

Ад яго ж пытанні, як правільна вымаўляць і пісаць на самай справе, на самой справе альбо насамрэч? І ці пісьменна гэта — казаць па-беларуску «мне лянота» (некуды пайсці, нешта зрабіць)?..

Як заўжды, на моўныя пытанні чытачоў адказваюць стыльрэдактары «Звязды» Аляксей САЛАМЕВІЧ і Леў ГЛУШЫЦКІ.

1. Выспа — гэта сапраўды востраў, невялікі, часцей

пясчаны. Усе іншыя часткі сушы, абкружаныя вадою, ужо астравы.

Гэтае ж слова з'яўляецца часткай назваў многіх геаграфічных пунктаў і дзяржаў: тыя ж, напрыклад, Канарскія астравы, Антыльскія, Багамскія, Саламонавы...

2. З варыянтаў на самай справе і на самой правільныя, вядома ж, першы. Ён ёсць у слоўніках, у кніжках... Аднак сёння яго часта пазбягаюць праз тое, што гэта нібыта калька з рускага на самое дэле. А ў нас, маўляў, ёсць прыслоўе насамрэч.

Гэта сапраўды так і карыстацца ім можна. Але ж знаўцы мовы, напрыклад Кастусь Цвірка, звяртаюць нашу увагу на больш вартыя сродкі. Сярод іх — **папраўдзе**, **(яно) і праўда**, **сапраўды**, **у сапраўднасці**. Мы таксама раім часцей ужываць іх.

3. Рускае *мне лень* і насамрэч досыць часта перадаецца як *мне лянота*. Аднак гэты даслоўны пераклад (калька з выразу) нездарма насцароўвае чытачоў, бо гучыць не зусім натуральна. Калі звярнуцца да слоўнікаў, можна ўбачыць, што па-беларуску сапраўды лепш гаварыць і пісаць **яму не хочацца** (гэта рабіць), альбо **ён лянуюцца** (некуды ісці).

Выраз *все, кому не лень* па-беларуску гучыць як **усе, каму (толькі) хочацца**.

Тым, хто першай мовай засвоіў рускую або адчувае яе пастаянны ўплыў, трэба памятаць, што, гаворачы па-беларуску, мы не проста механічна змяняем рускія словы сваімі. Мы павінны выказаць думкі наяўнымі сродкамі і рабіць гэта не ствараючы новых штучных выразаў і слоў, такіх як *мне*

лянота або *шляхаводнік* (як часам называюць даведнік — *путеводитель*).

У абарону слоў

Сёння наш падбаронны — халадзільнік. У слоўніках з ім блытаніны няма. Паводле іх, *лядоўны* называюць «пограб з лёдам або снегам для захоўвання прадуктаў».

Як бачым, гэтае значэнне істотна адрозніваецца ад таго, якое мае назоўнік *халадзільнік*. Такага падыходу і трэба прытрымлівацца: *лядоўны* і *халадзільнік* — словы з розным значэннем, яны не ўзаемазамяняльныя. У апошнім з пункту гледжання будовы слова няма нічога, што сулячыць б сістэматычна беларускай мовы. Таму пазбягаць яго зусім не варта

НА КРЫЛАХ ПЕРАМОГІ

Пад такім дэвізам 12 студзеня стартуе 13-ы чэмпіятат Еўропы па гандболе

Зборная Беларусі пяты раз возьме ўдзел у кантынентальным турніры. Чэмпіятат прымае Харватыя, 16 камандаў падзелены на 4 групы, адведна матчы папярэдняга этапу пройдуць у чатырох гарадах прымаючай краіны.

Наша зборная згуляе ў Порэчы, на самай маленькай па ўмяшчальнасці арэне турніру, спартыўны цэнтр «Жацка» мае месцы ўсяго для 3500 глядачоў. Група «D» асталеюцца ў горадзе Вараждзін, а гульні пройдуць на аднайменнай арэне, якую могуць наведваць 5200 балельшчыкаў. Матчы групы «A» пройдуць у Спліце на «Спалладум Арэне» ўмяшчальнасцю 11 000 чалавек. Самая буйная арэна турніру размешчалася ў сталіцы Харватыі, дзе будзе выступаць група «C», а таксама пройдуць паўфінальныя матчы, гульня за 3-е месца і фінал. «Заграб Арэна» могуць наведваць больш за 15 000 глядачоў.

Цэны на білеты Еўра-2018 вар'іруюцца ад 14 еўра на групавы этап (для дзяцей — ад 7 еўра) і 60 еўра на паўфінальныя матчы. А вось каб наведваць фінал, прыйдзецца выкласці мінімум 105 еўра. Суверенная прадукцыя ўжо даступная ў афіцыйных крамах, цэны тут не адрозніваюцца ад леташніх турніраў, напрыклад, майкі з лагатыпам чэмпіянату або сімволікай камандаў, якія выступаюць на Еўра, можна набыць за 15 еўра, у асартыменце таксама мячы, бірулькі і іншыя трасціўныя сувеніры.

Афіцыйным талісаман чэмпіянату Еўропы ў Харватыі з'яўляецца сабака Тор, менавіта ён будзе забяляць гандбольныя прыльнікі на ўсіх чатырох арэнах турніру. Афіцыйны гімн чэмпіянату называецца «On the wings of victory», што ў перакладзе азначае «На крылах перамогі», яго выканала харвацкая спявачка Індзіра Левак. Энергійная мелодыя будзе суправаджаць увесь турнір.

Склад груп

- Група А**
Харватыя
Швецыя
Сербія
Ісландыя
- Група В**
Францыя
Беларусь
Нарвегія
Аўстрыя
- Група С**
Германія
Македонія
Чарнагорыя
Славенія
- Група D**
Іспанія
Данія
Чэхія
Венгрыя

турыры. Што датычыцца кадравыя складу, то глаўнымі стратамі нашай каманды сталі Іван Броўка і Іван Мароз, якія прапусцілі чэмпіятат з-за траўмаў, астатнія ўжо сёння адравацца ў Харватыю.

Першую гульні зборная Беларусі правядзе з аўстрыйцамі, магчыма, што менавіта гэты падынак і стане вышэйшым для выхад з групы. Бо далей беларусы будуць супрацьстаяць сапернікам значна мацнейшым — зборным Францыі і Нарвегіі, якія адмысловага прадстаўлення не патрабуюць. Нарвежцы — сярэбраныя прызёры леташняга чэмпіянату свету ў Францыі, а французцы — алімпійскія чэмпіёны, чэмпіёны свету і Еўропы.

Будучы ў Харватыі свае прадстаўнікі нашай краіны і ў судзейскім корпусе, шэраг матчаў расудзіць пара беларускіх арбітраў — Андрэй Гуско і Сяргей Рэпкін.

Расклад гульні ў групе В

- 12 студзеня**
18:15 Беларусь — Аўстрыя
20:30 Францыя — Нарвегія
- 14 студзеня**
18:15 Аўстрыя — Францыя
20:30 Нарвегія — Беларусь
- 16 студзеня**
18:15 Францыя — Беларусь
20:30 Нарвегія — Аўстрыя

Час мясцовы

Аляксандр ПАЦЫКАЙ-ЛІК пачаў сваю кар'еру ў мінскім «Аркатроне», пазней у яго паслужным спісе з'явіліся СКА, «Вікторыя-Рэгія», «Кронан» і «Гомель». У 2015-м гандбаліст вярнуўся ў стан армейцаў, дзе правёў два сезоны, а ў 2016-м разам з нацыянальнай зборнай паспяхова выступіў на чэмпіянаце Еўропы ў Польшчы. У канцы мінулага сезона гулец вырашыў адправіцца па першы легіянерскі вопыт, так на яго кар'ернай географічнай карце з'явілася Турцыя.

Аляксандр Пачыкай-Лік і бразільскі гулец Дэвід Клерыстан.

— Пасля заканчэння сезона 2016/2017 разглядаў варыянты ў Швейцарыі і Румыніі, але канкрэтных прапаноў не было, а з Турцыі на мяне выйшлі хутка, агаварылі ўмовы кантракта і літаральна за пару дзён пытанне было вырашана. Аб турэцкім чэмпіянаце ўжо трохі чуў, да мяне там ужо выступалі Дзмітрый Чыстабаеў, Аляксандр Маркелаў і Юген Сямёнаў. Ведаў, што гандбол там няпросты, у першую чаргу не з боку гульні, а з пункту гледжання чалавечых адносін. Калі трапіў у гэтую «кашу», адчуў усё на сабе.

«Лідар чэмпіянату — «Бешыкташ», але наогул турнір вельмі непрадказальны»

Аляксандр выступае за клуб, аднайменны пасёлку, у якім знаходзіцца, — Азіз, ён размешчаны прыкладна за 15 км ад Эрзурума.

— Да адезду ў Турцыю падохалі, што ў гэтым мястэчку вельмі суровыя зімы: -25, а можа быць і яшчэ больш холадна. Ён знаходзіцца ў гарах. Днём сонца свеціць пастаянна, але снег не растае, зямля за ноч становіцца літаральна ледзяная. А летам у Азізе гарача, там знаходзіцца курорт з ляжачымі водамі, прыязджае шмат пажылых людзей. Я таксама пабыўаў у гэтых басейнах, але яны не асабліва ўразлілі. Наогул, глядзець там няма чаму, праводзіць вольны час няма дзе, і выхадны мого з'ездзіць у Эрзурум, гэта досыць буйны горад з вялікімі крамамі і кафэ. У 2011 годзе там праводзілася зімовая Універсіада, цяпер турысты часта прыязджаюць у Эрзурум, каб пакатацца на лыжах, дзла гэтага ёсць усё ўмовы.

Каманда ў «Азізе» атрымаўся даволі інтэрнацыянальнай, акрамя беларуса ў ёй два украінцы, два туркі, бразілец і прадстаўнікі Балкан.

— Больш за ўсё, вядома, наладзіліся адносіны з украінцамі, але і з бразільцамі пасябравалі. З мясцовымі хлопцамі таксама, многія з іх гатовыя прыйсці на дапамогу ў любых сітуацыях. У мінулым сезоне клуб Аляксандра заняў 5-е месца ў мясцовым чэмпіянаце, сёлета асноўнай задачай «Азізе» з'яўляецца захаванне месца ў вышэйшым дывізіёне.

— У мінулым сезоне ў іх быў надрэзаны склад — у асноўным расіяне і украінцы, гульцы добра знаходзілі агульную мову на пляцоўцы, таму і вынік быў. Мы

зараз выступаем не так паспяхова і, на жаль, знаходзімся ў канцы турнірнай табліцы. Зразумела, што лідар турэцкага чэмпіянату — «Бешыкташ», але наогул турнір у іх вельмі непрадказальны, складана прадбачыць зыход падынку, таму што слабы можа лёгка перайграць моцнага. Часта, дарэчы, гэтакі спрыяе непрафесійнае судзейства. Калі ў матчы сустракаецца каманда, складзеная з туркаў, супраць каманды, дзе большасць лежгянераў, рэфэры не будуць хаваць сваёй прадзятасці. Наогул, часам такая сітуацыя моцна раздражняе, турэцкія судзі не ведаюць многіх нюансаў правілаў, тым больш новых, сутыкаліся з гэтым не раз. Але затое даходзіла да таго, што рэфэры правяралі ў нас даўжыню пазногцяў. Перад матчам з «Гестэпа» паставілі каманду ў лінейку, як школьнікаў, і сталі вывучаць нашы рукі. Вось цікава, калі б пазногці былі даўжэйшыя, чым трэба, што прыйшлося б рабіць? Сядзець на лаўцы і кусаць іх?.. Не ўпэўнены, што ў гандболе наогул ёсць такое правіла.

«Яны хварэюць вельмі шумна, я такога яшчэ не бачыў»

Многія туркі гуляю ў гандбол сумяшчаюць з працай або вучобай, таму на трэніроўцы ў іх застаецца не так шмат часу.

— У суботу звычайна мы гуляем матч, пасля чаго мы гуляем раз'язджаюцца па дамах, ім даюць 3—4 выхадныя дні, якія тыя трацяць на працу ці вучобу. У нас у камандзе, напрыклад, ёсць два гульцы, якія працуюць настаянікам. У цэлым гэта, вядома, непрафесійна, і зразумела, што з такім падыходам наогул ці будзе дасягнуты высокі вынік. Часам у мяне складаецца такое адчуванне, што яны не разумеюць: калі ты хочаш гагосці перамагчы, то трэба рыхтавацца да гульні не 1—2 дні.

Нагледзячы на тое, што найбольш папулярным для балельшчыкаў у Турцыі з'яўляецца футбол, гандбольныя матчы таксама рэдка застаюцца па-за увагай фанатаў.

— Яны там дзікія. Туркі і самі па сабе людзі вельмі эмоцыянальныя. Мне расказвалі, што прыльнікі «Гестэпа» могуць закідаць каманду сапернікаў, была сітуацыя, калі гульцоў «Бешыкташа» штурхалі выганялі з пляцоўкі. Я гэтага не бачыў, наша гульня з гэтым клубам праходзіла ў будны дзень, таму, магчыма, пашанцавала. Хоць у аэрапорце нас

Судзі не ведаюць многіх правілаў, але правяраюць даўжыню пазногцяў перад матчам

Беларус расказвае пра турэцкі гандбол

уосё роўна сустракалі паліцэйскія з аўтаматамі.

— За астатнія клубы туркі хварэюць вельмі шумна, я такога яшчэ нідзе не бачыў. На пляцоўцы абсалютна не чуваць, што кажуць табе партнёры па камандзе.

На адной з гульніў знікла святло на хвілін 25, і ўвесь гэты час фанаты крычалі, у мяне ўжо пачалі балельшчыкі. Вельмі часта з-за паводзін балельшчыкаў гульні нават спыняюць.

У моўным праблемамі беларус не сутыкаўся, хоць на турэцкай за паўгода ён так і не завагарыў.

— Калі б я жыў у нумары з туркам, а не з украінцам, та магчыма, і вывучыў бы турэцкую, а так ведаю толькі асобныя словы, прыкладна ўяўляю, пра што ідзе гаворка на трэніроўках. Першы час трэнер размаўляў і на англійскай, і на турэцкай, цяпер толькі на роднай для іх мове. На пляцоўцы ў асноўным размаўляем на англійскай, таму асаблівых праблем не ўзнікае.

«Расіяне і украінцы прыносілі сала на вячэру»

Аляксандр адзначае, што ў штодзённым жыцці туркі сур'ёзна адрозніваюцца ад беларусаў.

— У нас людзі звычайна кажуць як ёсць, а туркі вельмі хітрыя, будуць хадзіць кругом і навокал, у выніку могуць падмануць і думаць, нібыта гэта не прыкметна. За паўгода так складалася, што я не схіляў даваць іх словам. Хоць у гэтай нацыі, вядома, ёсць і свае плюсы, напрыклад, калі зайсці ў кафэ, цібе заўсёды прымуць вельмі прыязна, ветліва, бачаць, што іншаземец, паддучы, спытаюць, які справы, у крамах могуць зрабіць падаўранак.

У цэлым у гэтай камандзе я сутыкнуўся з людзьмі розных нацый і вельмі цікава было назіраць, наколькі яны розныя. Тунісцы, напрыклад, не асабліва дысцыплінаваныя, могуць спазніцца на вячэру на хвілін 15, у нас такое недапушчальна. Бразілец наогул жыве ў нейкім хаосе, спіць у ватрацы, гатуе ежу ў пакоі на плітцы, тут жа па нумары раскідаў брудны посуд. У балканцаў свае дзівацтвы.

Па назіраннях гульця, вялікія гарады ў Турцыі больш арыентаваны на Еўропу, а вось

у маленькіх яшчэ засталіся нацыянальныя традыцыі.

— У нашым пасёлку жанчыны і дзюячаты ходзяць цалкам захутаныя ў ватраку, а вось у сучасных гарадах апрапаюцца гэтакама, як і ў нас. Ёсць дастаткова сімпатычныя дзюячаты, яны, як правіла, на дарагіх машынах, з забяспечанымі мужчынамі. Заўважыў, што калі турэцкая дзюячына прыгояжа, дык будзе вельмі патрабавальнай у плане заляцанняў і адносін.

Дарэчы, у Турцыі не так проста трапіць у начны клуб, заходзіць туды можна толькі з дзюячынай, а замежнікам трэба мець хоць бы некалькі прадстаўніц прыгожаго полу на кампанію. Кажуць, такія меры прыняты, каб пазбегнуць канфліктаў паміж мужчынамі.

Прывыкаць гандбалісту прыйшлося не толькі да іншага ўкладу жыцця, але і да мясцовай кухні.

— Напачатку набраў у ваде, а потым пайшоў вялікі спад. У гасцінцы, дзе жывуць лежгянеры, кормяць аб'я-як і мала. Мясца часам можна атрымаць толькі на вячэру, і то пару невялікіх кавалачкаў. Гарнір — гэта звычайна бульба, макароны або каша, падобная на тую, чым кормяць у нас жывёл. Практычна ўся ежа вельмі вострая. Выключэннем былі вячэры

з кіраўніцтвам клуба, дзе было пакаштаваць мясцовы кебаб і надрэзнае прыгатаваную ялавічыну. Кажуць, туркі не ядуць свініну? Мне казалі, што яны і алкаголь не ўжываюць, але калі мы былі на выездзе ў Анталіі, нам зрабілі выхадны, аказалася, што п'юць, і няма. Таму не выключана, што і свініну яны ядуць.

Летас, калі было дрэннае харчаванне, расіяне і украінцы прыносілі сала на вячэру і спакоіна яго елі. Мы казалі так не паводзім, калі не наддаем вячэру, прыходзім і ямо каўбасу і сала, прывезеныя з дома, у сябе ў нумары.

Калі ў цэлым ацэньваць паўгода ў Турцыі, то для беларуса гэты час склаўся неадназначна.

— Спачатку мала выпускалі на пляцоўку, нешта не атрымлівалася, было складана. Нейкі час не выплывалі заробак, гэты таксама не дадавала пазногцяў. Хоць псіхалагічна і было цяжка, але я ніколі не гуляў аб'я-як, ставіўся да гульні сур'ёзна, таму што хацелася перамагчы.

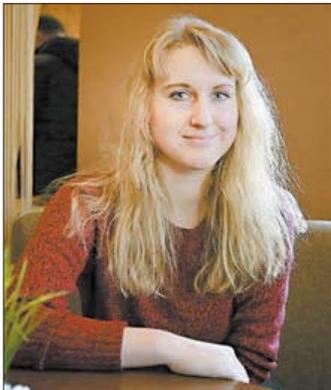
Вольга ФЕДАРОВІЧ:

«ШАШЫСТЫ — ЗВЫЧАЙНЫЯ ЛЮДЗІ»

Названы ўладальнікі прэміі «Беларускі спартыўны Алімп»

Чаму ў гэты від спорту ідуць дзеці і чым ён адрозніваецца ад звычайнай аматарскай гульні

У абноўленым 1 студзеня сусветным жаночым рэйтынг шашыстаў на першым радку аказалася 25-гадовая беларуска. Такі поспех першы не толькі для самой Вольгі, але і для нашай краіны: дагэтуль ніхто з суайчыннікаў не ўзначальваў гэты спіс. Вольга Федаровіч абыхла закамунічаваных саперніц з Латвіі і Украіны. Гэта стала добрай нагодай прыгледзецца да шашак бліжэй і даведацца, наколькі гэты від спорту развіты ў Беларусі. У сваім інтэрв'ю Вольга расказала, што самае галоўнае ў шашках, ці дапамагаюць навыкі, набываць за сталом, у штодзённым жыцці і ці можна зарабіць з дапамогай гэтай гульні.

ФОТА: ЯНІНА ЗАХАРЧЭВА

ца неўраўнаважаныя спартсмены, гэта праяўляецца ў велізарным хваляванні, з-за чаго ўзнікаюць простыя памылкі. У іх могуць трасціся рукі і гэтак далей.

Акрамя таго, на працягу гульні неабходна захоўваць канцэнтраванасць і ўмець абстрагавацца ад навакольнага асяроддзя. Многае тут залежыць ад тэмпературы чалавека, мне справіцца з хваляваннем і захоўваць спакой нескладана.

— **Ці дапамагаюць гэтыя якасці вам у жыцці?**

— Вядома. Умею пралічваць сітуацыю, пераношу гэтыя навыкі і на жыццё, недзе думаю не на адзін крок наперад, а больш. Плюс шашкі навучылі мяне ўсёдлівасці і дысцыпліне.

— **Ёсць сакрэты, як на працягу пяці гадзін захоўваць канцэнтраванасць?**

— Не, ды гэты і не заўсёды атрымліваецца. Пакуль сапернік думае, можна трохі расслабіць-

Паездкі на камерцыйныя спаборніцтвы часта даводзіцца аплачваць самім, але бываюць і выключэнні. Прызёры чэмпіянатаў свету і Еўропы таксама атрымліваюць прызываў і некалькі тысяч еўра, плюс калі ты трапляеш у тройку наймацнейшых, то ў канцы года можаш разлічваць на прэмію ад Міністэрства спорту.

— **Якія вашы мэты сёння?**

— Рэйтынг — рэч зменная, праз тры месяцы ачы пералічаць, таму на яго не арыентуюся. Сёння хачу больш часу ўдзяліць трэнеруўкам, калі ты дзіця, то прымушаюць трэніравацца бацькі або настаўнік, а цяпер трэба матываваць сябе самой. Буду працаваць, каб быць больш стабільнай і павышаць узровень сваёй гульні.

— **Ваша сястра Дар'я таксама гуляе ў шашкі, ці існуе паміж вамі канкурэнцыя?**

— Была толькі ў дзяцінстве, нам не хацелася адставаць адна ад адной. Адна згуляе добра,

— **Вольга, раскажыце, чаму вы выбар прыпаў менавіта на шашкі?**

— У сям'і ў мяне ніхто ў іх не гуляў, мама больш звязана з творчай дзейнасцю — музыкай, арганізацыяй свят, хіба толькі дзядуля, але і той гуляў у шахматы. А нас з сястрой (дзядзючы двойняты) паклікала ў гурток шашак сяброўка, тады мы вывучылі ў школе. Крыху пазней перайшлі ў Рэспубліканскі цэнтр алімпійскай падрыхтоўкі па шахматах і шашках, з гэтага моманту пачалі займацца ўжо прафесійна.

Усё развівалася некаж само сабой, спачатку ўдзельнічалі ў гарадскіх спаборніцтвах, ужо там на нас з сястрой звярнулі ўвагу трэнеры. На спаборніцтвы за мяжу выехалі, калі было 12—13 гадоў, гулялі маладзёжныя турніры. Бацькі адпусклі спакойна, мама ездзіла з намі толькі адзін раз.

— **Як аднагодкі рэагавалі на такое ваша захапленне?**

— Здзіўляліся, калі даведваліся, што шашкі могуць быць сур'ёзным захапленнем, але ж людзі аддаюць гэтым від спорту ўсё жыццё. А вось выкладчыкі нас не разумелі і не любілі, таму што мы прапусклі шмат заняткаў, але заўсёды ўсё роўна ўсё паспявалі.

— **Крыўдзіць меркаванне, што шашкі — гэта не спорт?**

— Не, я да гэтага ўжо прывыкла і абсалютна спакойна разгучу на такія выказванні. Кожны сам выбірае, чым яму займацца.

— **У першы дзень 2018 года вы ўзначалілі сусветны рэйтынг сярод жанчын. Як да гэтага паставіліся?**

— Для мяне гэта было вельмі нечакана, таму што я не падлічвала свае ачкі, ад гэтага і эмоцый было шмат. У цэлым для мяне 2017 год быў добрым у плане спартыўных вынікаў. Я стала другой на чэмпіянаце свету, нядрэмна правяла нядаўнія турніры і таму паднялася на першы радок рэйтынга. Раней самае высокае месца ў ім у мяне было 4-е ці 6-е. Шчыра кажучы, гэты рэйтынг фармальны, мы не атрымліваем ад яго ні фінансавага прыбытку, ні чагосьці іншага. Да таго ж першая дзясятка — гэта гульніцы прыкладна аднаго ўзроўню.

— **Якія краіны можна назваць самымі паспяховымі ў шашках?**

— Вядома, Беларусь, Расія на высокім узроўні, у мужчынскім рэйтынг першую п'яцічку займаюць менавіта спартсмены з гэтай краіны. Латвія, Украіна

маюць добрую рэпутацыю, калі браць больш далёкую Еўропу, то Галандыя — адзін з лідараў. Там шашкі развіты вельмі добра, у іх гуляюць многія, нават проста на аматарскім узроўні, праводзіцца шмат турніраў.

Гадоў 10 таму ў гэтым кірунку пачаў развівацца і Кітай, у іх ужо з'явіліся добрыя моцныя гульніцы. Такі хуткі рост адбываецца за кошт таго, што яны актыўна запрашаюць да сябе ў якасці трэнераў гросмайстраў.

Некалькі гадоў таму пачалі развіваць шашкі ў Турцыі, але пакуль у іх недастаткова настаўнікаў.

— **Чым адрозніваецца аматарская гульня ад прафесійнай?**

— Для аматараў шашкі гэта проста правядзенне вольнага часу, многія нават правілы да канца не ведаюць. А прафесійна людзі з маленства вучацца будаваць камбінацыі, пралічваць хады на некалькі крокаў наперад, рабіць так, каб аддаць адну шашку, а забраць 2—3.

— **Поспех у большай ступені залежыць ад напружаных трэніровак або таленту?**

— Ва ўсіх па-рознаму. Ёсць людзі, якія рэальна маюць талент і ім не трэба шмат працаваць, такі шашыст ёсць у нас у Ваўкавыску, ён гуляе на маленькай дошцы і сёння адзін з найлепшых у свеце.

У каго здольнасцяў менш, таму даводзіцца больш працаваць, каб за кошт трэніровак дамагчыся выніку. Такое таксама магчыма. Я — гэта 50% таленту і 50% працы, у дзяцінстве шмат трэніравалася, цяпер гуляю больш на вопыце.

— **За сталом мужчыны сустракаюцца з жанчынамі...**

— Так, такое бывае. У гэтым відзе спорту мужчыны знаходзяцца найбольш, у іх іншыя веды, розуму, іншае мысленне. Стыль гульні зунее спартыўныя вынікі.

Я стала другой на чэмпіянаце свету, нядрэмна правяла нядаўнія турніры і таму паднялася на першы радок рэйтынга. Раней самае высокае месца ў ім у мяне было 4-е ці 6-е. Шчыра кажучы, гэты рэйтынг фармальны, мы не атрымліваем ад яго ні фінансавага прыбытку, ні чагосьці іншага. Да таго ж першая дзясятка — гэта гульніцы прыкладна аднаго ўзроўню.

— **Якія якасці неабходна валодаць, каб дасягнуць поспеху ў шашках?**

— Партыя ў класічных шашках доўжыцца каля пяці гадзін, гэта велізарны псіхалагічны напружка, таму добрым спартсмену трэба быць вельмі ўстойлівым у гэтым плане. Часта сустракаюць-

ца, падумаць пра штосьці іншае. Бывае ў галаве круціцца якая-небудзь песня і тады так складаюцца пазбавіцца ад яе (смяецца). Падчас партыі ты можаш устаць, прайсціся, папіць кавы ці чаю, штосьці з'есці.

— **Падчас экзаменаў вучням раець есці шакалад, каб павысіць разумовы здольнасці, у вас ёсць нейкія парады па харчаванні падчас гульні?**

— Не, асабліва няма, але садлодка, думаю, любяць усе шашысты.

— **Ці можна з дапамогай вывучэння саперніка нейкім чынам падтрымавацца да гульні?**

— Так, гэта часам дапамагае, бо ў кожнага свой стыль. Напрыклад, можна зразумець як сапернік пачне сваю партыю, але праз 2—3 хады ўсё можа пайсці па-іншаму, таму арыентавацца прыходзіцца па сітуацыі.

— **Які турнір лічыцца самым прэстыжным у вашым відзе спорту?**

— Чэмпіянаты свету і Еўропы, якія чаргуюцца кожны год. Ёсць і камерцыйныя турніры, трапіць на якія вельмі прэстыжна. Напрыклад, нядрэмна спартсінкты ў Кітаі называюцца «Інтэлектуальныя гульні», яны ўключаюць у сябе пяць відаў — шашкі, шахматы, кітайскія шахматы, го і брыдж. Каб трапіць туды, неабходна прайсці адбор, у турніры па шашках прымаюць удзел усяго восем жанчын. Ён цікавы і ў фінансавым плане, грошы атрымлівае не толькі пераможца, але і ўсё ўдзельнікі.

— **Наогул зарабіць на жыццё шашкамі можна?**

— Напэўна, бо гэты від спорту складана сумяшчаць з працай. Наўрад ці якому-небудзь рабочадаўцу спадабаецца, што ты пастаянна адрознаваешся на турніры.

і гэта выдатная матывацыя для другой, адразу хочацца дагнаць. А зараз мы падтрымліваем адна адну, радуемся поспехам. У нас нават ёсць плюс, таму што можам трэніравацца разам у любы час, хоць гуляем на розных дошках (Дар'я на маленькай дошцы 8х8), таму не заўсёды гэта мае сэнс.

— **Кажуць, у двойняты і блізнят існуе асаблівае сувязь.**

— Можна, нешта такое і ёсць. Калі ездзім на турніры асобна, сяджу дома і стараюся пасылаць сястры станоўчую энергетыку падчас гульні. Неяк яна была на спаборніцтвах у Піцеры, пару гульніў згуляла няўдала, я вырашыла падтрымаць Дашу і спантанна адравілася ў Санкт-Пецярбург. Пасля гэтага ўсё наладзілася, яна стала перамагачкай. Магчыма, гэта толькі супадзенне, але ўдзехоў мы адчуваем сябе больш упэўнена.

— **Чым займаецца акрамя шашак?**

— Я атрымала вышэйшую адукацыю па спецыяльнасці псіхалаг, цяпер вучусь ў БДУФК на трэнера. Магчыма, у будучыні гэта спатрэбіцца, думаю, рана ці позна я пачну трэніраваць дзцей. Гэта заканамерна: ты праходзіш этап атрымання ведаў, а потым табе трэба і каму-небудзь перадаць. У шашках няма ўзроставых абмежаванняў, можна добра гуляць і ў 70 гадоў, але не думаю, што гэта мой шлях.

А што датычыцца вольнага часу, то займаюся і іншымі відамі спорту, з дзяцінства мама прывучыла раніцай рабіць зарядку, з сястрой ходзім катацца на каньках, гуляць у настольны тэніс, бадмінтон, бо гэта вельмі карысна — змяняць від дзейнасці.

Калі я на турніры ў іншым горадзе, то люблю проста прагуляцца па незнаёмых вуліцах, паглядзець штосьці новае.

Суперфінал у Мінску

3 і 12 па 14 студзеня «Чыжоўка-Арэна» прыме вырашальныя матчы Кантынентальнага кубка па хакеі

Спаернікамі мінскага «Юнацтва» стануць казахстанскі «Намад», італьянскі «Рытэн Спорт» і «Шэфілд Сцілерс» з Вялікабрытаніі. У гэтым сезоне мінская каманда стартвала ў турніры з п'яўфінальнай стадыі, у сярэдзіне лістапада ў Даніі дзятэрмінова заваяваўшы пуцёчку ў суперфінал у саперніцтвах з брытанскім «Шэфілдам», латвійскім «Курбадам» і дацкім «Рунгсэдам». Нагадаем, пераможца Кантынентальнага кубка заваяе пуцёчку ў Лігу чэмпіёнаў на наступны сезон.

З беларускіх клубаў найбольшых поспехаў у Кантынентальным кубку дамаглася менавіта мінскае «Юнацтва», каманда ўдзельнічала ў асьмі розыгрышах. Найбольш удалымі аказаліся выступленні ў 2007 і 2011 гадах, калі мінскі клуб стаў уладальнікам трафея. У 2015 годзе Кантынентальны кубак заваяваў гродзенскі «Нёман».

У 2010 і 2012 гадах мінскае «Юнацтва» заняло другое месца. У 2004 годзе другім быў таксама «Гомель», а ў 2013-м — жлобінскі «Металург». Уваход на турніры «Чыжоўка-Арэны» будзе ажыццяўляцца па запрашальных білетах. Іх можна атрымаць у касах арэны і крытага катка ХК «Юнацтва-Мінск», у адны рукі не больш за пяць білетаў на канкрэтны матч, паведамляецца на сайце мінскага клуба.

Матэрыялы падрыхтавала Дар'я ЛАБАЖЭВІЧ. labazhevich@zviazda.by

Асаблівае здабычы пушніны

Адзін паляўнічы сезон заканчваецца, другі неўзабаве пачынаецца... Так што ў аматараў палубаца ва ўгоддзях са зброяй (і не толькі) у руках амаль заўсёды ёсць нагода туды наведвацца. Нязменным, незалежна ад пары года і паляўнічага сезона, застаецца толькі адно — неабходнасць выканання правілаў. Пра іх сёння чарговы раз нагадаюць спецыялісты Дзяржаўнай інспекцыі аховы жывёльнага і расліннага свету пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь.

ХТО НА ЗАЙЦА І ЛІСУ?

У кастрычніку ў Беларусі стартавала паляванне на зайца-русака і зайца-беляка з дыпламаванымі ганчакімі. З лістапада пашырыўся пералік дазволаных спосабаў і прыладаў палявання на зайцоў, а пералік дазволаных да здабычы пушных паляўнічых жывёл дапоўніўся вавёркай, лясной каменнай куніцай, амерыканскай норкай, андатрай і лясным тхаром.

Паляванне на зайца-русака, зайца-беляка, вавёрку, лясную і каменную куніцу і ляснога тхара, а таксама збровае паляванне на амерыканскую норку і андатру прадоўжыцца па 28 студзеня (апошнюю нядзелю студзеня) 2018 года. Бяззбровае паляванне на амерыканскую норку і андатру прадоўжыцца па 31 сакавіка 2018 года.

Найбольш папулярнымі аб'ектамі збровага палявання ў асенне-зімовым сезоне традыцыйна з'яўляюцца заяц-русак і ліса, бяззбровага — лясная куніца.

Здабыча паляўнічых жывёл ненармаваных відаў дазваляецца ў суботу, нядзелю, у дзяржаўныя святы, святочныя дні, аб'яўленыя Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь непрацоўнымі, і ў асобныя працоўныя дні ў выпадку іх пераносу Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь на выхадныя дні. Карыстальнікі паляўнічых угоддзяў маюць права ўстанавіць на сезон палявання дадатковыя да названых вышэй дзён два дні на тыдзень, дазволеныя для правядзення збровага палявання на паляўнічых жывёл ненармаваных відаў. Бяззбровае паляванне можа праводзіцца ва ўсе дні тыдня.

Рашэннямі карыстальнікаў паляўнічых угоддзяў могуць скарачацца ўстаноўленыя ў Правілах вядзення паляўнічага гаспадаркі і палявання тэрміны палявання, а таксама можа абмяжоўвацца або забараняцца прымяненне прылад і (або) спосабаў палявання.

Забараняецца нашэнне і (або) выкарыстанне паляўнічымі ў паляўнічых угоддзях пры вядзенні палявання на паляўнічых жывёл ненармаваных відаў паляўнічай зброі з наразным ствалам (стваламі), паляўнічых лукаў і арбалеўтаў, а таксама патронаў з кулямі або карчечку.

Забараняецца паляванне: пры адсутнасці або выкарыстанні несапраўдных дакументаў, пералічаных у пункце 110 Правілаў палявання;

у забароненых для палявання зонах і іншых забароненых месцах альбо ў забаронены час;

на дзікіх жывёл, не пазначаных у паляўнічай пецэўцы, паляўнічых жывёл, якія знаходзяцца ў бядавым становішчы (пры пераправах праз ваду і па ледзе, зніжэннях ад недахопу кармоў і іншых), у зоне надзвычайнай сітуацыі (у тым ліку пажару і паводкі);

з ужываннем забароненых прылад і спосабаў палявання;

з выкарыстаннем незарэгістраваных паляўнічых сабак і лоўчых птушак, а таксама сабак іншых парод і беспародных;

з парушэннем правілаў бяспекі палявання;

з парушэннем умоў вядзення паляўнічага гаспадаркі і палявання, устаноўленых для дадзенай паляўнічага гаспадарчых зоны або іншай адзінкі ўнутрыгаспадарчага дзялення тэрыторыі.

У працэсе палявання дапускаецца здабыча толькі паляўнічых жывёл, пазначаных у паляўнічай пецэўцы, а таксама ваўка, лісіцы, янотападобнага сабака, вароны шэрай, сарокі, адстрэл бадзяхных каткоў і беспародных сабак пры любым законным знаходжанні ў паляўнічых угоддзях у мэтах палявання. Пры здабычы пералічаных жывёл забараняецца выкарыстоўваць прылады і спосабы палявання, якія не прадугледжаныя ў дадзеным тэрміны для палявання на паляўнічых жывёл, здабычу якіх можа ажыццяўляць паляўнічы ў адпаведнасці з паляўнічай пецэўкай. Бадзяхнымі лічацца каты і беспародныя сабакі, якія знаходзяцца без уладальнікаў у паляўнічых угоддзях далей чым за 300 метраў ад населеных пунктаў.

Незаконнае паляванне цягне адміністрацыйную (штраф ад 20 да 50 базавых велічынь з канфіскацыяй або без канфіскацыі прылад палявання і з пазбаўленнем спецыяльнага права), крымінальную (штраф, пазбаўленне волі на тэрмін да 6 гадоў з пазбаўленнем права займаць пэўныя пасады або займацца пэўнай дзейнасцю) і грамадзянска-права-

карыстаннем патронаў з куляй або карчечку і кідалнай (паляўнічых лукаў і арбалеўтаў) паляўнічай зброі. Пры бяззбровым паляванні дазваляецца выкарыстоўваць капканы № 3—7, пасткі (акрамя петляў), а таксама паляўнічых сабак (акрамя ганчакіў і хартоў) пры адбранні пасткамі.

Найбольш папулярнымі аб'ектамі збровага палявання

ў асенне-зімовым сезоне традыцыйна з'яўляюцца заяц-русак і ліса.

Спецыялісты звяртаюць увагу паляўнічых, што, у адпаведнасці з часткамі 3 і 4 пункта 116 Правілаў палявання, здабыча бабра і выдры дазваляецца ва ўсе дні тыдня. Разам з тым, згодна з часткай 4 пункта 117 Правілаў, рашэннямі карыстальнікаў паляўнічых угоддзяў могуць скарачацца ўстаноўленыя тэрміны палявання (у тым ліку дазволеныя для правядзення палявання дні тыдня), а таксама можа абмяжоўвацца або забараняцца прымяненне прылад і (або) спосабаў палявання. Аб устаанавленні такіх абмежаванняў або забарон карыстальнікі паляўнічых угоддзяў абавязаны праінфармаваць паляўнічага пры рэалізацыі

правярку названых прылад палявання, у тым ліку выманне з іх здабытых паляўнічых жывёл, толькі ў светлы час сутак. Пры гэтым усталявання паляўнічымі самаловы могуць знаходзіцца ў паляўнічых угоддзях у насцярожаным (узведзеным) стане на працягу ўсяго тэрміну дзеяння дазволу на здабычу паляўнічых жывёл і паляўнічай пецэўкі да яго (пры паляванні на бабра, выдру) або паляўнічай пецэўкі (пры паляванні на ненармаваныя віды пушных паляўнічых жывёл).

Бяззбровае паляванне на бабра і (або) выдру з выкарыстаннем дазволаных пастак (акрамя петляў), прыцып дзеяння якіх прадугледжвае непасрэды ўдзел паляўнічага, у тым ліку з выкарыстаннем дазволаных парод паляўнічых сабак або без іх выкарыстання, дазваляецца толькі ў светлы час сутак.

Пры вядзенні палявання на бабра дапускаецца здабыча амерыканскай норкі і андатры з выкарыстаннем дазволаных для палявання на бабра і выдру прылад і сродкаў палявання.

Згодна з патрабаваннямі пункта 127 Правілаў палявання, пры выяўленні паляўнічым ва ўстаноўленым ім капкане ці іншай пастцы паляўнічых жывёл нармаваных відаў (акрамя выдры), на здабычу якога няма адпаведнага дазволу, або дзікай жывёлы, якая адносіцца да віду, што ўваходзіць у Чырвоную кнігу Рэспублікі Беларусь, паляўнічы, не вымаючы жывёлы з капкана або іншай пасткі, павінен праінфармаваць аб гэтым службовую асобу карыстальніка паляўнічых угоддзяў. У выпадку пападання ў капкан або іншую пастку выдры ў працэсе здабычы паляўнічым бабра (ці наадварот) дазвол закрываецца па фактычна здабытай жывёле.

Незаконная здабыча ў працэсе палявання бабра альбо выдры цягне адміністрацыйную (частка 1 артыкула 15.37 КоАП Рэспублікі Беларусь) або крымінальную (артыкул 282 КК Рэспублікі Беларусь) адказнасць, а таксама абавязак пакрыцця папуляцыяй прыродаахоўнага заканадаўства шкоды, нанесенай навакольнаму асяроддзю ў выніку незаконнага адабрання жывёл, і кошту незаконна здабытай прадукцыі карыстання аб'ектамі жывёльнага свету. У адпаведнасці з заканадаўствам, памер шкоды ў выпадку незаконнай здабычы бабра складае 70 базавых велічынь, або 1610 рублёў. Паколькі рачная выдра з'яўляецца ўзорам СИТЕС (Канвенцыя аб міжнародным гандлі відамі дзікай фаўны і флоры, якія знаходзяцца пад пагрозай знікнення, падпісаная ў Вашынгтоне 3 сакавіка 1973 года), памер шкоды ў выпадку яе незаконнай здабычы складае 200 базавых велічынь, або 4600 рублёў. Пры незаконнай здабычы дзікай жывёліны, якая жыве ва ўгоддзях, дзе забаронена яе адабранне (паляўнічага гаспадарчых зоны спакою, тэрыторыі запаведнікаў, забароненыя для палявання зоны і г. д.), памер шкоды вылічаецца ў трайным памеры.

Гісторыя ў тэму

ЗНАЙШОЎ ДЗІЧЫНУ НА БЕРАЗЕ РЭЧКІ?

Жыхар Бабруйска папаў пад падазрэнне як парушальнік правілаў палявання. Мужчына прыязджаў паляваць ва ўгоддзі Кіраўскага раёна — там у вёсцы Кострычы застаўся дом яго бацькоў.

Пры сумесным аглядзе домаўладання работнікамі Бабруйскай міжрайінспекцыі, супрацоўнікамі РАУС і Следчага камітэта былі знойдзены мяса, шкуркі і іншыя часткі дзікіх жывёл — ласа, казулі, куніцы, трох асобін бабра і дзюхо асобін выдры. Паляўнічы сцвярджаў, што куніцу і капытных здабыў законным спосабам, абячаючы прадставіць пацвярджальныя дакументы. Што датычыцца баброў і выдры, то ўсе пяць жывёл ён быў іх знайшоў загінулымі каля рэчкі Кастрычкі, разабраў і забраў дадому. Ці меў мужчына даўняе дазвол на паляванне, высвятляе следства. Аднак ужо цяпер можна сказаць, што парушальніку пагражае адказнасць за незаконны разбор і транспарціроўку дзічыны. Гэта можа абярнуцца буйным штрафам і пазбаўленнем права на паляванне.

вую (пакрыццё шкоды, нанесенай навакольнаму асяроддзю) адказнасць.

За парушэнне правілаў бяспекі палявання прадугледжана адміністрацыйная адказнасць (штраф да 40 базавых велічынь або пазбаўленне спецыяльнага права).

Незаконныя перамяшчэнне (транспарціроўка) або разбор дзікіх жывёл, якія адносіцца ў адпаведнасці з заканадаўчымі актамі да аб'ектаў палявання, у тым ліку загінулых, або іх частак цягне адміністрацыйную (штраф ад 20 да 50 базавых велічынь) або крымінальную (штраф, пазбаўленне волі на тэрмін да 4 гадоў з пазбаўленнем права займаць пэўныя пасады або займацца пэўнай дзейнасцю) адказнасць.

КАЛІ ЗАМЕСТ БАБРА — ВЫДРА

У адпаведнасці з Правіламі вядзення паляўнічага гаспадаркі і палявання, у Беларусі да 31 сакавіка будзе доўжыцца паляванне на бабра і выдру.

Здабываць гэтых жывёл дазваляецца ў светлы час сутак як збровым (з засадамі, з падыходам), так і бяззбровым спосабамі. Пры збровым паляванні дапускаецца выкарыстанне наразной (з дульнай энергіяй) кулі звыш 1500 джоуляў), гладкаствольнай (з вы-

вадчы) яму дазваляў на здабычу паляўнічых жывёл і паляўнічай пецэўкі да іх.

Пры правядзенні бяззбровага палявання на пушных паляўнічых жывёл з выкарыстаннем самаловаў паляўнічым дазваляецца ажыццяўляць устаноўку, зняцце і

ГРУПА СПЕЦЫЯЛІЗАВАЛАСА НА БРАКАНЬЕРСТВЕ

Чацвярых паляўнічых-нелегалаў затрымалі ў вёсцы Шчытна Пружанскага раёна дзяржінспектары Бярозаўскай міжрайінспекцыі і супрацоўнікі мясцовага РАУС. Паляўнічыя толькі што вярнуліся з незаконнага промыслу, які быў удалы, і прыступілі да вярчэнняў — прыгатавалі пячонку здабытага імі ласа. Аднак тэлепу пералічылі праваахоўнікі. Як аказалася, у той вечар парушальнікі падстрэлілі не толькі сахатага, але і цецерука, акрамя гэтага ў хляве знайшлі астатні казулі.

Трое з затрыманых — жыхары Белаазёрска, чацвёрты — з Брэста, яму ж належыць дом у вёсцы. Знойдзеныя там рэчдоказы паказваюць на тое, што група спецыялізавалася на браканьерстве. На паляванне адпраўляліся з незарэгістраванай зброяй: дзве гладкаствольныя стрэльбы, аснашчаныя начным прыцэлам і літаром, знайшлі пад ложкамі, яшчэ адна і малакаліберная вінтоўка былі схаваныя ў хляве. У валікай колькасці — 150 штук — меліся і розныя патроны з кулямі, карчечку і шротам. Акрамя таго, былі знойдзены чатыры рацы, іх парушальнікі маглі выкарыстоўваць для перамоў падчас палявання, паведамілі ў Дзяржінспекцыі аховы жывёльнага і расліннага свету.

Шкода, нанесеная прыродзе ад незаконнай здабычы ласа, цецерука і казулі, ацэньваецца ў 480 базавых велічынь або 11 тысяч рублёў. Заведзена крымінальная справа па артыкуле, які прадугледжвае пакаранне да шасці гадоў пазбаўлення волі. У парушальнікаў канфіскавалі аўтамабіль, дваіх з іх заключылі пад варту, бо раней іх ужо прыцягвалі за незаконнае рыбалоўства.

ВЕДАЙ МЕРУ,

або Як перажыць святы і захаваць здароўе

ПАДЧАС навагодніх свят, якія так доўга чакаем, мы менш за ўсё думаем пра здароўе. А арганізм у самы нязручны момант можа даць збой. Пра тое, як пасля святочных застоляў, паспяхова пераадолеўшы гастронамічны марфон, застацца ў страі, мы пагутарым з урачом аддзялення дзённага знаходжання 2-й цэнтральнай паліклінікі г. Мінска Алены ЛАПСАР.

Фота: Яныя ЗАНКВІЧ

падстраўнікавай залозы. Гэта цяжкі стан, які нярэдка патрабуе хірургічнага ўмяшання, і не заўсёды ўдаецца выратаваць такога хворага.

— Аб чым тады трэба памятаць падчас застоля?

— Я заўсёды кажу пацыентам: дазволенай дозы алкаголю пры хваробах страўнікава-кішачнага тракта няма. Гастрэантэролагі ў гэтым выпадку настроены казгарычна супраць спіртных напояў і тлустай ежы. Для тых, хто адчувае сябе здаровым, рэкамендацыя толькі адна: есці і выпіваць умерана. І кіравацца парадамі, што для мужчыны дапушчальныя два «дрынк» спіртнога, а гэта дзве чаркі гарэлкі ці каньяку або два бакалы віна. Для жанчыны адпаведна адзін «дрынк».

— Ужыванне алкаголю без меры ўплывае і на людзей з праблемай сардэчна-сасудзістай сістэмы...

— Так. Найперш адбываецца дэстабілізацыя артрыяльнай гіпертэнзіі. Правакуе яе не толькі алкаголь, але і ежа з вялікай колькасцю натрыю — гэта ўсё падсоленнае, марынаванае, субпрадукты, прадукты, дзе ёсць глютамат натрыю, сода, якая дадаецца ў склад выпечкі. Усё гэта можа выклікаць павы-

шэнне артрыяльнага ціску на наступны дзень. Дарэчы, такая праблема характэрная не толькі ў святы, але і ў будні. Бо ў нас застаецца традыцыя гатаваць на зіму шмат марынадаў. Такія кансерваваныя прадукты, салёная рыба і іншыя прысмакі, якімі любім сябе парадаваць, выклікаюць павышэнне артрыяльнага ціску. Акрамя гэтага, пасля свят часта развіваюцца інфаркты, арытміі. Перапоўнены страўнік, дарэчы, таксама можа выклікаць парушэнні рытму сэрца. Часам людзі не рэагуюць на болевы сіндром, спісаваюць гэта на страўнік, а заканчваецца ўсё інфарктам. Прычым цяжкіх інфарктаў у святы заўсёды больш.

— Як алкаголь і святочныя далікатэсы ўплываюць на эндыкрынную сістэму?

— Найчасцей узнікае дэкомпенсацыя цукровага дыябету. Есці ў святя даводзіцца больш, адпаведна, паказчыкі цукру павышаюцца. Добра, калі пацыент гэта кампенсуе. Але ў асноўным мы сутыкаемся з адваротным: не кампенсуюць ні інсулінам, ні таблеткамі, бо там стандартная дазіроўка. Пасля свят мы назіраем высокі паказчыкі ўзроўню цукру ў крыві, з'яўляецца цукор у мачы. На гэ-

тым фоне развіваюцца розныя ускладненні.

— Калі ўстрымацца ў святы ўсё ж не выйшла і абвастрэліся хранічныя хваробы, што рабіць: імкнуцца паправіць здароўе сваімі звыклымі прэпаратамі ці ўсё ж наведваць урача?

— Безумоўна, лепш прыйсці да ўрача. А перад святам заўсёды памятаць пра тое, што трэба дапамагчы свайму арганізму. Можна ўжываць ферментныя прэпараты: крэон, панкратэын, панзіном, фестал, мезім — усё, што палепшыць ператраўліванне цяжкай ежы. Тым, хто мае паталогіі сардэчна-сасудзістай сістэмы, трэба пасля застоля больш

пільна кантраляваць узровень артрыяльнага ціску і сачыць за сваім станам. Калі ціск расце, прымаць лекі, якія спрыяюць яго зніжэнню. У кожнага пацыента яны свае, і хворыя, як правіла, інфармаваныя аб прэпаратах неадкладнай дапамогі. Калі бачыце, што не спраўляецеся з сітуацыяй самастойна, трэба або выклікаць хуткую дапамогу, або наведваць урача. Калі з'явілася паруханне рытму сэрца, ні ў якім разе не бегчы кудысьці, не слухаць парады знаёмых, а выклікаць хуткую дапамогу. І не забываць ужываць прэпараты, прызначаныя для пастаняжнага прыёму

ЧЫРВОНА — НЕ ЗДОРВА

Каб не пастарэць у халады

Нішто так не псуе скуру твару, як аццупленне ў кватэры. З цяжкасцю вытрымлівае яна не толькі перасушанае паветра, але і рэзкія перапады тэмпературы — з халоднай вуліцы ў цёплы дом і назад. Як дглядаць твар зімой, каб захаваць яго здарова выгляда?

інгрэдыентамі лепш не менш чым за гадзіну да выхаду з дома. Усім астатнімі ўвільгатняльнымі крэмамі зімой больш правільна карыстацца перад сном. Днём можна пырскаць на скуру тэрмальнай вадой з балончыка, проста зверху мажыку.

раслінныя экстракты, кедравае масла і алей жахаба. Пасля такога рацыёну яна стане гладкай і бліскачуй.

Правілы догляду ад касметолога

1. У халоднае надвор'е выбірайце крэм не толькі з вітамінам E, але і з вітамінам D.
2. Калі ёсць схільнасць да ўтварэння сасудзістых зорчак, выкарыстоўвайце крэм з вітамінам K.
3. Калі скура занадта сухая, можна дадаць у кроплі танальнага крэму крыху увільгатняльнага, старанна перамяшаць і нанесці за 30 хвілін да выхаду з дома.
4. Пры мінусавой тэмпературы старайцеся не выкарыстоўваць сухую касметыку, лепш вазьміце тлустыя румяны, вадкую падводку і цені для павекаў у выглядзе крэму. Непасрэдна перад выходам на вуліцу прыпадчыце твар тонкім слоём рассыпчастай пудры.
5. Старайцеся піць як мага больш вады: яна дапаможа скуры нармалізаваць работу тлуставых клетак і перажыць халады.
6. Нават калі моцна мерзнеце, не прымайце занадта гарачую ванну ці душ. Чым вышэйшая тэмпература вады, тым больш сухой робіцца скура.

Важна памятаць

У розныя поры года і для розных тыпаў скуры падбіраюць свае маскі. Летам частей выкарыстоўваюць увільгатняльныя, зімой — вітамінізаваныя і пажыўныя. Маску лепш рабіць 1—2 разы на тыдзень, за 1—2 гадзіны да сну і адразу пасля яе нанесці начны крэм.

Маскі для сухой скуры абавязкова змяшчаюць тлустыя (алеі агавы, расткоў пшаніцы, авакада, міндала і персіка, леціцэн, спермацэт).

У склад масак для тлустай скуры ўваходзяць рэчывы, якія валодаюць жыжучымі і супрацьзапаленчымі якасцямі (экстракт чайнага дрэва, хвёі, бязрозавых пупышак, агурка, лаванды, размарыну, праполіс).

Пачынаем з умывання

Мыла (нават беражлівае), пенкі, ласьёны на спірэ адкладзіце да пацяплення за акном. Нават звычайная вада не падыдзе для умывання. У гэтыя месяцы важна не пашкодзіць ахоўны слой, які стварае супраць халадоў і сухасці сама скура, — так званую гідраліпідную мантыю.

Умыванне замяніце ачышчэннем скуры з дапамогай касметычнага малачка, бэспіртавога ласьёну, мягкага тоніка. У склад першага сродку уваходзіць мінеральнае масла, якое не сушыць і не абвазрае дэрсматалагічныя праблемы. А бэзалькагольных тонікі і ласьёны паводзяць сябе неагрэсіўна і берагучы пашчотную скуру.

Асцярожна з увільгатненнем

Не думайце, што халодны дождж і мокры снег увільгатняюць скуру, наадварот, яны траўмяюць яе. А любімыя многімі увільгатняльныя сродкі неабяспечныя ў марознае надвор'е. Зразумела, да абмаражэння справа не дойдзе, але вільгаць, якая змяшчаецца ў крэме, замерзнуць, робіцца колкай і псуе скуру. Ёсць і іншыя небяспечныя ў перасушаным паветры кватэры некаторыя інгрэдыенты увільгатняльных сродкаў паводзяць сябе каварна. Яны ўмеюць прыцягваць вільгаць, але ў сухім паветры ўзяць яе няма адкуль, воль гэтыя рэчывы і пачынаюць выцягваць яе з глыбокіх слаёў дермы. У выніку скура перасыхае.

Выклічэнні — гіялуранавае кіслата і хітазан, паколькі адначасова з увільгатненнем яны пакрываюць паверхню скуры ахоўнай плёнкай, і тая не дазваляе вадзе знікаць. Хоць і тут патрэбная асцярожнасць: наносіць сродкі з гэтымі

Смачнае меню

Многія жанчыны лічаць, што пры мінусавой тэмпературы скура выпрацоўвае дастаткова тлусту, каб самастойна абараніцца ад выпрабавання халадам. Часткова гэта так: у халодныя месяцы скура робіцца больш тугой. Іе клеткі выпрацоўваюць густы і насычаны тлуставы скарэт, і ў халады ён — перашкода для ветру, сухасці і марозу. Але касметологі лічаць, што такой прыроднай засцяржогі недастаткова: скура павінна атрымліваць дадатковае харчаванне.

Самае смачнае для сухой і нармальнай скуры — вядома, крэм. Звыклія дзённыя крэмы замяняць на пажыўныя, у іх больш насычана структура, у рэцэптуры ёсць актыўныя кампаненты, маслы, вітаміны і мінералы. На жаль, такі склад (паналін, пчаліны воск) правакуюць з'яўленне камедонаў і вугрысты сып, таму пажыўныя крэмы не падыдуць для тлустай скуры. Ёй больш да густы лёгкія крэмы з ненасычанымі тлустымі кіслатамі.

Калі скура з цяжкасцю перажывае халады (твар выглядае сонным, бледным, шэрым, заўважныя шурпатацы і няроўнасці), забяспечце ёй умоцненнае харчаванне: рэтыноіды, антыаксіданты,

■ Майце на ўвазе

Небяспечная змена іміджу

Ці можа фарба для валасоў выклікаць рак?

Ёсць меркаванне, што прафесійныя фарбавальнікі для валасоў больш бяспечны і эфектыўны, чым тыя, што прадаюцца ў звычайнай краме. Мала хто ведае, што ў фарбах некаторых брандаў змяшчаюцца небяспечныя таксічныя рэчывы.

Але сучасныя вытворцы-падманшчыкі — проста нявінныя дзеці ў параўнанні са сваімі папярэднікамі. У XVIII стагоддзі вялікім попытам карысталася фарба для валасоў колеру каштан. Склад — экстракт арэха. Сама натуральнасць. І толькі цырульнікі ведалі, што моднае адценне валасам надаюць ядавітыя солі свінцу. Каб атрымаць адценне залаты блонд, таксама прыходзілася хімічыць. Фарбу гатавалі з марганцоўкі і нашатырнага спірта, а майстры запэўнівалі будучых бландзінак, што гэта травяны кампот.

З таго часу навука пайшла далёка наперад, за падман на ўпакоўках жорстка караюць. Але ўрачы з Вялікабрытаніі і Фінляндыі правалі даследаванні і знайшлі сувязь паміж выкарыстаннем фарбы для валасоў і ракам грудзей.

Кефар Макбелы, мамалаг з Вялікабрытаніі, сцвярджае, што жанчыны павінны фарбаваць валасы не часцей за пяць разоў на год, а тая, хто робіць гэта больш рэгулярна (вытворцы фарбаў рацяць асважачы колер раз на 4—6 тыдняў), трапляюць у групу рызыкі. Магчымыя узнікненні ў іх пухліны грудзей павялічаны на 14%. А прафесар Хельсінкскага ўніверсітэта Санна Хайкінен, якая апыгала 22 тысячы жанчын па ўсёй краіне, высветліла, што кожная пятая з тых, хто хоць раз фарбаваў валасы, сутыкнулася з ракам грудзей.

Галоўны падазраваны ў гэтай справе — аміяк, які ўваходзіць у склад фарбы, а таксама яго вытворцыя — араматычныя аміны. Зрэшты, вучоныя пакуль не гатовы сцвярджаць, што менавіта фарба для валасоў прычына раку грудзей. Яны не выключваюць, што яго мог выклікаць і іншы кампанент, які ўваходзіць у склад касметычных сродкаў, якімі карысталіся жанчыны. Але калі меркаванні знойдуць дадатковыя доказы — бо вучоныя плануюць працягнуць вынаходкі ў гэтай галіне, — фарбы для валасоў ужо ніколі не будуць ранейшымі, прыйдзеца шукаць новыя формулы і мяняць іх склад. А пакуль жанчынам, якія часта фарбуюць валасы, рацяць карыстацца... натуральнымі заменнікамі, напрыклад старой добрай хной

ОБЪЯВЛЕНИЕ

Пуховичский районный исполнительный комитет проводит открытый аукцион по продаже земельных участков в частную собственность и на право заключения договоров аренды земельных участков, который состоится 16 февраля 2018 г. в 15.00 в зале заседаний райисполкома, расположенного по адресу: Минская область, Пуховичский район, г. Марына Горка, ул. Ленинская, 47, 2-й этаж, к. 227.

На аукцион будут выставлены:
Лот 1: земельный участок (кадастровый номер 62440000001003386), расположенный по адресу: Минская область, Пуховичский район, в районе г. Севислово Севислоцкого с/с, площадь – 0,2070 га, назначение – строительство и обслуживание автостоянок для автотранспорта, срок аренды – 25 лет, начальная цена – 11 748,03 рублей, размер задатка для участия в аукционе – 1 174,80 рублей.
 Расходы, связанные с организацией аукциона, – 1 984,01 рублей.
 Дополнительно возмещаются расходы за размещение объявления в газете «Звязда».

Имеется асфальтированный подъезд, возможность электроснабжения, водоснабжения, водоотведения.
Лот 2: земельный участок (кадастровый номер 624450100001003641), расположенный по адресу: Минская область, Пуховичский район, в районе г. Марына Горка, микрорайон застройкой «Новая Заря», У-8,5, площадь – 0,0864 га, назначение – строительство и обслуживание одноквартирного жилого дома, начальная цена – 17 138,70 рублей, размер задатка для участия в аукционе – 1 713,87 рублей.

Расходы, связанные с организацией аукциона, – 1 189,37 рублей.
 Дополнительно возмещаются расходы за размещение объявления в газете «Звязда».

Имеется возможность электроснабжения.
Лот 3: земельный участок (кадастровый номер 624450100001003734), расположенный по адресу: Минская область, Пуховичский район, г. Марына Горка, ул. Республиканская, 69, площадь – 0,1360 га, назначение – строительство и обслуживание одноквартирного жилого дома, начальная цена – 25 480,89 рублей, размер задатка для участия в аукционе – 2 548,09 рублей.

Расходы, связанные с организацией аукциона, – 1 588,08 рублей.
 Дополнительно возмещаются расходы за размещение объявления в газете «Звязда».

Имеется возможность электроснабжения.
Лот 4: земельный участок (кадастровый номер 624485700033000068), расположенный по адресу: Минская область, Пуховичский район, Руднянский с/с, СТ «Остров», 113, площадь – 0,0997 га, для ведения коллективного садоводства в садоводческом товариществе «Остров», Пуховичский район, начальная цена – 1 725,59 рублей, размер задатка для участия в аукционе – 172,56 рублей.

Расходы, связанные с организацией аукциона, – 1 168,81 рублей.
 Дополнительно возмещаются расходы за размещение объявления в газете «Звязда».

Имеется возможность электроснабжения.
Лот 5: земельный участок (кадастровый номер 624483400012000002), расположенный по адресу: Минская область, Пуховичский район, Дукорский с/с, СТ «Монтажник-2008», 54А, площадь – 0,0363 га, назначение – для ведения коллективного садоводства в садоводческом товариществе «Монтажник-2008», начальная цена – 589,23 рублей, размер задатка для участия в аукционе – 58,92 рублей.

Расходы, связанные с организацией аукциона, – 1 184,70 рублей.
 Дополнительно возмещаются расходы за размещение объявления в газете «Звязда».

Имеется возможность электроснабжения.
Лот 6: земельный участок (кадастровый номер 624483400012000002), расположенный по адресу: Минская область, Пуховичский район, Дукорский с/с, СТ «Монтажник-2008», 54А, площадь – 0,0363 га, назначение – для ведения коллективного садоводства в садоводческом товариществе «Монтажник-2008», начальная цена – 589,23 рублей, размер задатка для участия в аукционе – 58,92 рублей.

Расходы, связанные с организацией аукциона, – 1 184,70 рублей.
 Дополнительно возмещаются расходы за размещение объявления в газете «Звязда».

Имеется возможность электроснабжения.
 Желаям участвовать в аукционе необходимо внести соответствующий размер задатка на р/с № BY80AKBB300625000025000000. Получатель: Главное управление Министерства финансов Республики Беларусь по Минской области Минского управления открытого акционерного общества «Сбергательный банк «Беларусбанк» г. Минска, код банка АКBBVY2X, УИН 600537220, код платежа – 04901 (частная собственность), 04002 (за право аренды).

Участники аукциона должны представить следующие документы:

- заявление на участие в аукционе с указанием кадастровых номеров и адресов земельных участков;
- заверенную банком копию платежного поручения о внесении задатка.

Кроме того, представляются:

- гражданский – копия документа, содержащего его идентификационные сведения без нотариального заверения;
- индивидуальный предприниматель – копии свидетельства о государственной регистрации индивидуального предпринимателя без нотариального заверения;
- представителем гражданина или индивидуального предпринимателя – нотариально удостоверенная доверенность;
- представителем или уполномоченным должностным лицом юридического лица – доверенность, выданная юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии устава и свидетельства о государственной регистрации юридического лица без нотариального заверения; документ с указанием банковских реквизитов юридического лица;
- представителем или уполномоченным должностным лицом иностранного юридического лица – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена в течение года до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения с заверенным переводом в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык, легализованные в установленном порядке доверенность или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с заверенным переводом в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык;
- представителем иностранного гражданина – легализованная в установленном порядке доверенность, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с заверенным переводом в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык;

При подаче документов на участие в аукционе граждане, представители граждан, индивидуальные предприниматели и юридические лица, уполномоченные должностные лица юридических лиц предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.
 Заявления на участие в аукционе с необходимыми документами принимаются по адресу: г. Марына Горка, ул. Ленинская, 47, Пуховичский райисполком, 2-й этаж, к. 220 с 12 февраля 2018 г. по 15 февраля 2018 г., с 8.00 до 13.00 по рабочим дням.
 Заключительная регистрация участников – с 14.30 до 14.55 в день проведения аукциона по адресу: Минская обл., г. Марына Горка, ул. Ленинская, 47, 2-й этаж, к. 227, зал заседаний райисполкома.

Аукцион состоится за каждым лотом при наличии не менее двух участников.
 Оплата победителем за предмет аукциона производится разовым платежом путем безналичных расчетов.

Победителю аукциона вносит плату за землю или право заключения договора аренды земельного участка; возмещает расходы, связанные с проведением аукциона и государственной регистрацией в отношении созданного земельного участка; получает разрешение на проведение проектно-изыскательских работ и строительного проекта на строительство объектов в срок, не превышающий два года.

Участники аукциона предварительно могут ознакомиться с земельными участками, которые предлагаются для продажи, путем выезда на место нахождения участка.

Дополнительную информацию можно получить по адресу: г. Марына Горка, ул. Ленинская, 47, к. 220, контактный тел.: 8 01713 35879 с 8.00 до 13.00 по рабочим дням.

ОТЧЕТ О ПРОВЕДЕНИИ РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ «ПОКУПКА УДАЧИ 2.0»

Место и дата составления отчета: 04.01.2018 г.
 г. Минск, пр. Независимости, 11/2, офис 328.

1. Организатор: Общество с ограниченной ответственностью «ТриВизар», 220030, г. Минск, пр. Независимости, 11/2, офис 328, УНП 190624910.

2. Наименование рекламной игры – «Покупка удачи 2.0».

3. Свидетельство о государственной регистрации рекламной игры № 3077, выданное Министерством антимонопольного регулирования и торговли Республики Беларусь от 24.08.2017 г.

4. Срок начала рекламной игры: 1 сентября 2017 г.

5. Срок окончания рекламной игры: 19 января 2018 г.

6. Количество участников рекламной игры: 4 830 человек.

7. Призовой фонд разыгран полностью.

8. Победители рекламной игры:

7.1. Санько Алла Алексеевна, г. Слуцк. Выигрыш: Автомобиль RENAULT SANDERO STEPWAY, черный металл, кузов № X7L5SRVAVG58558589 – 1 шт. и денежное вознаграждение в размере – 2 867,32 белорусских рублей. Дата выдачи выигрыша 20.12.2017 г. в 10.00 по адресу: г. Минск, ул. Прытыцкого, 60/2.

7.2. Кулеш Александр Михайлович, г. Минск. Выигрыш: Автомобиль RENAULT SANDERO STEPWAY, серебристый металл, кузов № X7L5SRVAVG58558589, и денежное вознаграждение, в размере – 2 867,32 белорусских рублей. Дата выдачи выигрыша 20.12.2017 г. в 10.00 по адресу: г. Минск, ул. Прытыцкого, 60/2.

7.3. Ефименко Сергей Леонидович, г. Жлобин. Выигрыш: Автомобиль RENAULT SANDERO STEPWAY, серебристый металл, кузов № X7L5SRVAVG58558585 и денежное вознаграждение, в размере – 2 867,32 белорусских рублей. Дата выдачи выигрыша 20.12.2017 г. в 10.00 по адресу: г. Минск, ул. Прытыцкого, 60/2.

8. Телефон для справок по вопросам проведения рекламной игры: +375 17 209-90-03.

9. В ходе проведения рекламной игры нарушений допущено не было. Жалоб организатору и комиссии не поступало.

ОБЪЯВЛЕНИЕ

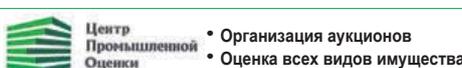
ОАО «Минскобллебопродукт» извещает, что 20 января 2018 года состоится внеочередное собрание акционеров по адресу: г. Минск, ул. Фабрициуса, 2

Начало собрания в 14.00. Регистрация акционеров – с 13.00. При себе иметь: акционеру общества – паспорт, представителю акционера – паспорт и доверенность.

ПОВЕСТКА ДНЯ:

О предоставлении структурному подразделению облисполкома, уполномоченному на проведение анализа эффективности деятельности организаций, сведений и документов хозяйственного общества в 2018-2019 годах.

УНП 600013173

Извещение о проведении повторного аукциона

Организатор аукциона ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703

Продавец «Приорбанк» ОАО, г. Минск, ул. В. Хружич, 31А

Предмет аукциона (одним лотом)

Месторасположение – Брестская обл., г. Барановичи, пр-т Советский, 5Б

Наименование (назначение)	Общая площадь, кв. м	Инв. номер
Здание расчетно-кассового центра № 4 филиала № 0505 «Приорбанк» ОАО (здание специализированное финансового назначения)	441,5	110С/3386

Составные части и принадлежности: бетонный подвал, кирпичный гараж

Встроенное оборудование, входящее в состав предмета аукциона

№ п/п	Наименование (марка, модель)	Год выпуска
30581	Роллета защитная 1705*1670	2009
30582	Роллета защитная 2420*1930	2009
30583	Роллета защитная 2530*1780	2009
30584	Роллета защитная 3130*2525	2009
30725	Система кондиционирования Mitsubishi	2009
30855	Система охранной сигнализации	2009
30857	Система пожарной сигнализации, оповещение о пожаре «Приорбанк» ОАО	2009
198695	Роллета защитная 1*680	2009
198696	Роллета защитная 1020*680	2009

Сведения о земельном участке: предоставляется Продавцу пл. 0,0284 (га) на праве постоянного пользования для размещения объектов финансового назначения

Начальная цена с НДС 20% – 429 179,23 бел. руб. (снижена 20%)

Задаток 10% от начальной цены предмета аукциона перечисляется на р/с № BY60BLBB30120191021390001001; в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (адрес банка: г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК BLBBVY2X, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи 15 рабочих дней после проведения аукциона

Условия оплаты предмета аукциона

Если между продавцом и покупателем (победителем аукциона либо единственным участником аукциона, согласившимся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5%) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты за предмет аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение 30 (тридцати) календарных дней после заключения договора купли-продажи

Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона, оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия

Предшествующее извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звязда» от 13.11.2017

Дата и время проведения аукциона	07.02.2018 в 14.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»
Дата и время окончания приема документов	05.02.2018 в 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»
Контактные телефоны	+375 17 280-36-37; +375 29 317-95-42 Email: auction@cpo.by

ИЗВЕЩЕНИЕ

о проведении аукциона

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона), по поручению ОАО «Старобинский» (продавец), проводит открытый аукцион по продаже собственного зерноуборочного комбайна, категория «D», КЗС-10К-13 «Полесье», 2007 года выпуска, заводской номер 1300, регистрационный номер ОМ-5 8002, двигатель – ЯМЗ-238 БК-2, номер-70313502, номер жатки для зерновых культур – 259, изготовитель – Республика Беларусь.

Начальная цена с НДС – 18 639,12 бел. руб. Задаток 10% от начальной цены (1 863,91 бел. руб.), перечисляется на р/с № BY55BPSB30120182600169330000 в ЦБУ № 701 ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, БИК BPSBBVYX, УНП 690324015, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации». Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата за объект производится в течение 30 (тридцати) банковских дней со дня заключения договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи. Победителю аукциона (единственному участнику аукциона) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов в размере 10 (десяти) процентов от окончательной цены продажи предмета аукциона и возмещает затраты на организацию и проведение аукциона. Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.rft.by. Аукцион состоится 12.02.2018 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 09.02.2018 до 16.00 по указанному адресу. Тел.: (8017) 207-71-34, (8029) 102-21-17.

Извещение о проведении повторного аукциона

Организатор аукциона ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703

Продавец ОАО «83 УНР», Брестская обл., г. Барановичи, ул. 50 лет ВЛКСМ, д. 3, тел. +375 163 64-48-02

Предмет аукциона

Недвижимое имущество, расположенное по адресу: Брестская обл., г. Барановичи, ул. 50 лет ВЛКСМ, д. 3

№ п/п лота	Наименование	Назначение	Общая площадь, кв. м	Инвентарный номер
1	Многофункциональное изолированное помещение с подвалом	Помещение многофункциональное	107,0	110Д-2750410

Начальная цена с НДС 20% 182 628,00 белорусских рублей

Шаг аукциона 18 262,80 белорусских рублей

Обременения: частичная аренда. Подробная информация на сайте организатора аукциона www.cpo.by

Условия аукциона: 1. Покупатель обязан предоставить Продавцу административное помещение согласно прилагаемому плану помещений в безвозмездное пользование на период с момента перехода права собственности на предмет аукциона к покупателю до момента ликвидации Продавца. С планом помещений, подлежащих передаче Продавцу в безвозмездное пользование, можно ознакомиться на сайте Организатора торгов WWW.CPO.BY.

2. Покупатель обязан приобрести по договору купли-продажи мебель и оборудование, находящееся в помещениях предмета аукциона согласно перечню, размещенному на сайте Организатора аукциона WWW.CPO.BY. Общая стоимость имущества составляет 13 221,32 белорусских рублей с учетом НДС 20%

Спецтехника и транспортные средства, расположенные по адресу: г. Барановичи, ул. Чурилина, 17

Лот	Инв. №	Наименование предмета аукциона, год выпуска	Начальная стоимость, бел. руб. с учетом НДС	Шаг аукциона, бел. руб. с учетом НДС
2	864	Кран КК12.5СМ32. 1990 г.в.	19 067,40	953,37
3	1048	Бульдозер ДЗ-42. 1988 г.в.	1 517,40	75,87
4	1380, 1383	Кран-манипулятор ДЗМ-151 UNIC, 2010 г.в. (9362 AA-1) с прицепом тракторным самосвальным 21ТТС-6,5, 2010 г.в. (рег. знак 7504 АБ)	28 789,56	1 439,48
5	1381	Автомобильный кран КС-5579-22, 2010 г.в. (рег. знак 4807-1)	92 867,23	4 643,36
6	937	Автомобиль ЗИЛ 431410, 1989 г.в. (рег. знак АВ 3342)	1 161,00	58,05
7	1001, 1007	Автомобиль ЗИЛ-131 (автомастерская), 1991 г.в. (рег. знак АВ 3335) с агрегатом сварочным АДД 4001, 1992 г.в.	2 521,80	126,09
8	1210	Автомобиль ЗИЛ ММЗ-4505, 1990 г.в. (рег. знак АВ 3334)	1 009,80	50,49
9	1263	Автомобиль ЗИЛ ММЗ-4505, 1990 г.в. (рег. знак АВ 3340)	1 425,60	71,28
10	1218	Автомобиль ЗИЛ 431410, 1990 г.в. (рег. знак FI 8222-1)	842,40	42,12
11	1378	Автомобиль MA3-5551A2-302 (СА-мосвал), 2010 г.в. (рег. знак АЕ 4766-1)	13 851,00	692,55
12	1382	Полуприцеп MA3-931010-(2020), 2010 г.в. (рег. знак А 0211 В-1)	4 552,20	227,61

Ознакомление заинтересованных лиц с предметом торгов осуществляется в рабочие дни с 8.00 до 17.00. Ответственные лица: Гребенко Михаил Антонович, кладовщик, контактный телефон +375 44 589 90 24; Калиновская Татьяна Константиновна, гл. бухгалтер, контактный телефон +375 29 225 39 56

Задаток 10% от начальной цены предмета аукциона перечисляется на р/с № BY60BLBB30120191021390001001; в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (адрес банка: г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК BLBBVY2X, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи: 5 (пять) календарных дней после проведения аукциона

Срок оплаты: 5 (пять) календарных дней с момента заключения договора купли-продажи на условиях 100% предоплаты, если иное не предусмотрено договором купли-продажи

Порядок оформления участия в аукционе и результатов торгов: аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке продажи имущества ликвидиремого юридического лица с публичных торгов, утвержденным постановлением Совмина РБ от 9 января 2013 г. № 16 «О некоторых вопросах продажи имущества ликвидиремого юридического лица». К участию в торгах допускаются лица, подавшие организатору аукциона в указанный в извещении срок заявление с приложением всех необходимых документов, зарегистрированное в журнале регистрации заявлений на участие в торгах, и заключившие с организатором торгов договор о задатке. С подробной информацией о порядке предоставления документов, образцами заявления на участие в аукционе и договора о задатке, а также правилами проведения аукциона можно ознакомиться на сайте организатора аукциона www.cpo.by

В случае признания торгов несостоявшимися в связи с тем, что заявление на участие в них было подано только одним участником либо для участия в них явился только один участник, возможна продажа предмета торгов этому участнику по начальной цене, увеличенной на 5%

Затраты на организацию и проведение торгов, в том числе стоимость публикации извещения о проведении аукциона, возмещаются организатору аукциона участником торгов, с которым заключается договор купли-продажи в течение 5 дней со дня проведения торгов

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия

Предшествующее извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звязда» 14.12.2017 г.

Дата, место и время проведения аукциона	24.01.2018 в 12.00 по адресу: Брестская обл., г. Барановичи, ул. 50 лет ВЛКСМ, д. 3, актовый зал ОАО «83 УНР»
Дата, место и время окончания приема документов	22.01.2018 в 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»
Контактные телефоны	+375 17 280-36-37; +375 29 317-95-42 Email: auction@cpo.by

Тэхналогіі

АД РУКІ ДА НЫРАК

Нейрапратэзаванне зможа вярнуць магчымасць хадзіць, бачыць і нават замяніць цэлы орган

На нядаўняй канферэнцыі Neuroscience 2017, штогадовым сходзе нейрабіялагаў, навукоўцы прэзентавалі новыя дасягненні тэхналогіі стварэння пратэзаў, якія можна кантраляваць з дапамогай мозга.

Ва ўсім свеце мільёны людзей страцілі здольнасць выкарыстоўваць тую ці іншую частку свайго цела ў выніку няшчасных выпадкаў, хвароб, траўмаў ці ампутацый. Нягледзячы на тое, што тэхналогія пратэзавання ўдасканальваецца ўжо шмат дзесяцігоддзяў, да гэтага часу вдавта самая дасканалая пратэза мелі на ўвазе толькі частковую функцыянальнасць і вельмі абмежаваны спектр выкарыстання.

Паводле слоў Лі Хохберга з Масачусецкага шпітала пры Універсітэце Браўна, медыцынскія інжынерныя вырабы маюць патэнцыял для неадкладнага і вельмі істотнага аднаўлення страчаных функцый — у адрозненне ад тых жа фармакалагічных і біялагічных метадаў, якія патрабуюць куды большых выдаткаў пры меншай эфектыўнасці. «Цікава назіраць за тым, як прагрэс фундаментальных даследаванняў у галіне нейранавук і нейраінжынерны на працягу многіх гадоў вядзе да стварэння тэхналогій, якія дапамогуць знізіць цяжар нейралагічных і псіхічных захворванняў», — адзначыў ён.

Дык у чым жа заключаецца перавага новых тэхналогій пратэзавання? Першая і самая галоўная якасць — гэта доўгачаканая магчымасць узаемадзейнічаць непасрэдна з арганічным тканкамі і нервовай сістэмай чалавека. Нейраінтэрфейс «мозг — камп'ютар» у цяперашні час развіты настолькі, што дазваляе надзяляць штучныя канечнасці шырокім спектрам самых розных магчымасцяў.

На мерапрыемстве былі прадстаўлены самыя розныя пратэзы. Напрыклад, нейронавыя сігналы, якія падаваў спінный мозг грызуноў, выкарыстоўваюцца для кіравання культываванымі мышачнымі валокнамі чалавека. Гэта дазваляе навукоўцам на практыцы вывучаць механізм таго, як менавіта наша нервовае сістэма кантралюе рухальны апарат.

Таксама было паказана, як пратэз рукі не толькі паляпшае рухальныя здольнасці пацыента, але і ліквідуе фантомныя болі, прымаючы на сябе функцыю адчувальнай часткі цела. Акрамя таго, пацыенты з тэтраплегіяй (паралічам усіх чатырох канечнасцяў) таксама атрымалі магчымасць адаптаваць нейронавую актыўнасць для ўстанавлення кантролю над інтэрфейсам сістэмы пратэзаў — так чалавек перастае быць прыкваным да інваліднага крэсла і ў літаральным сэнсе ставіць сябе на ногі.

Гэтыя распрацоўкі самі па сабе вельмі абнадзейваюць і ў цэлым служаць выдатнай дэманстрацыяй таго, як хутка галіна нейрапратэзавання раскоўваецца наперад. Наступныя некалькі гадоў па ўсіх прагнозах павінны прынесці яшчэ больш уражальныя вынікі. Нейрапратэзаванне — гэта не толькі замена канечнасцяў: тэхналогія трохмернага друку дазваляе хутка і танна атрымаваць цэлыя органы, якія змогуць замяніць альбо дапоўніць арганізм чалавека. Напрыклад, ужо некалькі гадоў вядуцца распрацоўкі так званых «кіберачэй», якія б дазволілі слепым людзям ізноў здабыць зрок

Прадметная гісторыя

Прадказальнік бур

Гэта вынаходка належыць доктару Джорджу Мерыўэзеру, які жыў у горадзе Уітбі ў Англіі ў XIX стагоддзі. Аднойчы ён заўважыў, што перад надыходам навальніцы п'яўкі пачынаюць паводзіць сябе неспакойна, і вырашыў выкарыстоўваць гэтую іх асаблівасць. Ён прыдумаў хітры аргэрат, які атрымаў назву «прадказальнік бур». У круг ставілася 12 бутэлек ёмістасцю ў адну пінту (0,57 літра). На рыльцы кожнай бутэчкі знаходзілася металічная трубка з кавалкам кітовага вуса і дротам, прымацаваным да малаточкаў. Адчуваючы набліжэнне буры, п'яўкі пачыналі паўзіць ўверх па бутэчцы і дакраналіся да кітовага вуса, які, у сваю чаргу, тузаў дрот і прыводзіў у дзеянне малаточкі, якія білі ў званок.

Стрыгіль

У часы старажытных рымлян, калі не было мыла, гелю для душа, шампуню, скрабаў і іншых дасягненняў хіміі, усю грязь, пот і пыл з цела саскрабалі такімі скрабамі

Карысна ведаць

БУРБАЛКІ САПСУЮЦЬ РАЊІЦУ

Складзены рэйтынг алкагольных напояў, якія выклікаюць самае моцнае пахмелле

Паводле рэйтыngu, горш за ўсё наступнай пасля вечарынкi ранняй будзе тым, хто змешвае алкаголь з рознага роду газіроўкай. Навагодняя ноч ужо даўно прайшла, але ёсць і іншыя свята, на якіх таксама вельмі важна не перабіраць за алкаголем і ежай, інакш веселасць можа скончыцца сапраўднымі пакутамі. Інфармацыйны партал «Лайф» склаў рэйтынг алкагольных напояў, якія выклікаюць самае моцнае пахмелле.

Першае месца ў «пахмельным рэйтынгу» занялі катэйлы з газіроўкай, таму што салодкі напой з бурбалкамі не толькі маскіруе спірт, але і выклікае смагу, з-за чаго такіх катэйляў можна выпіць больш, чым трэба. Пры гэтым дыяксід вугляроду (бурбалкі), дзякуючы якому напой становіцца газаваным, дадаюць гаранты наўнаснаці пахмелля ранняй.

Другое месца адведзена салодкім катэйлам з сокамі і сіропамі, пра іх можна паўтарыць усё сказанае вышэй, за выключэннем дыяксіду вугляроду.

На трэцім месцы — шампанскае і пеністыя віны. Прычына таму — усё тая жа бурбалкі, з-за якіх спірт хутчэй трапляе ў кроў. Аднак напой у чыстым выглядзе менш небяспечны, чым усё варыянты катэйляў на яго аснове.

На чатыры месцы — шампанскае і пеністыя віны. Прычына таму — усё тая жа бурбалкі, з-за якіх спірт хутчэй трапляе ў кроў. Аднак напой у чыстым выглядзе менш небяспечны, чым усё варыянты катэйляў на яго аснове.

высновы прыйшлі спецыялісты нацыянальнага цэнтру Лондана.

Пры гэтым недахопы гэтых напояў з'яўляюцца следствам іх добрых якасцяў: адмысловы густ і колер, які так шануюць знаўцы, часткам забяспечваецца павышанай колькасцю цяжкіх для печані інгрэдыентаў, а таксама ацэтона, ацэталдэгід, дубільных рэчываў і фурфурулу. Акрамя таго, іх часта падрабляюць.

На сёмым месцы размяшчаюцца самбука і абсэнт. Прыхільнікаў у іх мала, таму і ў рэйтынгу яны лічацца не самымі небяспечнымі, аднак тым, хто усё ж такое п'е, варта ведаць: печань і галава не ўзрадуюцца.

На восьмым і дзевятым месцах — ром і джын. Найбольш бяспечным відам рому аказаўся светлы, далей ідзе залацісты. А пераможцам па колькасці шкодных дабавак стаў цёмны ром. Пры гэтым усё тры варыянты нярэдка падрабляюць, таму ў танных аналагах колькасць шкодных кампанентаў і зусім можа зашкальваць.

У джыне ж павінен быць выключна якасны спірт — ступені «альфа» ці «люкс», а таксама розныя экстракты натуральных ягад, часцічкі дрэў і г. д. Пры выбары гэтых напояў варта звярнуць увагу на іх кошт, таннае тут натуральна не будзе добрым.

На апошнім, дзясятым, месцы гарэлка ў чыстым выглядзе. Калі яна не «паленая» і адпавядае прынятым стандартам якасці, то пры ўмераным ужыванні прыемнае пацудзі ап'янення без наступнага пахмелля вам практычна гарантавана. Зрэшты, гэта яшчэ не значыць, што піць гарэлку карысна

Прырода

Навошта патрэбныя мурашкі-гультаі

Так, сапраўды, ёсць сярод гэтых самых працавітых у свеце насякомых такіх, якіх зусім нічога ў мурашніку не робяць! Гэтыя мурашкі, як высветлілася, служаць працоўным рэзервам на той выпадак, калі калонія пазбавіцца вялікай колькасці актыўных працавіткаў.

У 2015 годзе даследчыкі з Арызонаскага ўніверсітэта назіралі за некалькімі лабараторнымі калоніямі мурашак, і аказалася, што больш за 70% работнікаў паводзілі марна прыкладна палову ўсяго часу, а яшчэ 25% асобін наогул не ўдалося застаць за якой-небудзь карыснай дзейнасцю. Толькі 2,6% працавалі увесь час — гэта значыць паводзілі сябе так, як у нашым разуменні і належыць мурашкам. Наўрад ці асобіны-лайдакі лянуцца проста так (тым больш што асобін, якія нічога не робяць, можна знайсці і ў іншых грамадскіх насякомых, напрыклад у пчол). Амаль адрозж у узнікла здагадка, чым гультаі могуць замяняць работнікаў, якія выбылі са строю, аднак гіпотэзу гэтую трэба было даказаць эксперыментам. У новым артыкуле, апублікаваным у PLOS ONE, тыя ж даследчыкі пішуць, што прынамсі ў мурашак гультаі сапраўды могуць служыць працым рэзервам працоўных рэзервам.

Калоніі мурашак *Temnothorax rugatulus* пераносілі ў лабараторыю, самых мурашак пазначалі рознымі колерамі і з дапамогай відэакамер старанна адсочвалі ўсе іхныя перасоўванні. У любой калоніі было чатыры разнавіднасці насякомых: першыя — мурашы-нянкі, якія будуць сачыць за маладняком; другія — будаўнікі і здабытчыкі, якія будуць прыносіць у мурашнік ежу; трэція — проста снуюцца вакол без асаблівых заняткаў; нарэшце, чацвёртыя — поўныя лайдакі, якія нават не спрабуюць паказаць якую-небудзь актыўнасць. Калі з калоніі забіралі 20% актыўных асобін, на іх месца паступова заступалі тыя, хто раней «ленаваліся», так што на працягу тыдня колькасць «працоўнага персаналу» аднаўлялася. (Пры гэтым, калі з мурашнікі забіралі гультаёў, іх ніхто не замяшчаў — відавочна, іх колькасць аднаўлялася за кошт новых пакаленняў.) Улічваючы, што мурашы наогул гінучы і вялікай колькасці па самых розных натуральных прычынах, то наўнаснаці працоўнага рэзерву дапамагае калонія выжыць — напрыклад, калі падчас зімы загінула шмат асобін-здабытчыкаў, былыя гультаі хутка іх замяняць і забяспечваюць увесь мурашнік ежай.

Мураш *Temnothorax rugatulus*, выгляд спереду.

З іншага боку, варта заўважыць, што лянныя мурашы вонкава адрозніваюцца ад сваіх папачнічак — у тых, хто нічога не робіць, брушка прыметна большае. Магчыма, што яны працуюць своеасаблівымі «халадзільнікамі», захоўваючы ў сабе запасы ежы і кормячы ёю таварышаў, калі пачынаецца асабліва моцны голод (такія касты «захаваўшы ежу» сапраўды ёсць у некаторых відах мурашак).

Акрамя таго, у мурашак-гультаёў павялічаны яечнікі, гэта значыць яны маглі б адкладваць яйкі, якія ішлі б у ежу іншым асобінам, як гэта зноў жа мае месца ў некаторых відах. Не выключана, што «лянныя» мурашы выконваюць усё тры функцыі: да пары да часу яны захоўваюць ежу і адкладаюць «харчовыя» (трафічныя) яйкі, а калі ўзнікае патрэба, набываюць тую ці іншую актыўную працоўную спецыялізацыю

**ИЗВЕЩЕНИЕ
о проведении аукциона**

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона), по поручению Узденского района (продавец), проводит открытый аукцион по продаже недвижимого имущества:

Лот 1: здания магазина с двумя пристройками, общей площадью 126,6 кв. м, инв. № 623/С-58659, расположенного на земельном участке с кадастровым номером 625682507101000102 площадью 0,0485 га (предоставлен на праве постоянного пользования) по адресу: **Минская область, Узденский район, Озерский с/п. д. Марковцы, ул. Центральная, 2А**. Начальная цена с НДС – 21 360,00 бел. руб. (задаток 10 % от начальной цены – 2 136,00 бел. руб.).

Лот 2: здания магазина, общей площадью 119,5 кв. м, инв. № 623/С-58691, расположенного на земельном участке с кадастровым номером 6256501005000300 площадью 0,1308 га (предоставлен на праве постоянного пользования) по адресу: **Минская область, Узденский район, г. Узда, ул. Колхозная, 53**. Начальная цена с НДС – 40 680,00 бел. руб. (задаток 10 % от начальной цены – 4 068,00 бел. руб.).

Задатки перечисляются на р/с BY55BPSB30121082600169330000 в ЦБУ № 701 ОАО «БПС-Сбербанк», код 369, г. Минск, БИК BPSB2Y2X, УНП 690324015 государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации». Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата за объект производится в течение 20 (двадцати) банковских дней со дня заключения договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи. Победитель (единственный участник) аукциона оплачивает Организатору аукциона вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение аукциона в следующем размере: по лоту № 1 в размере 10 (десяти) процентов от окончательной цены продажи предмета аукциона, по лоту № 2 – 5 (пяти) процентов и возмещает затраты на организацию и проведение аукциона. Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.fincen.by. Аукцион состоится **12.02.2018 в 14.00** по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **09.02.2018 до 16.00** по указанному адресу. **Тел.: (8017) 207-71-34, (8029) 102-21-17.**

**ИЗВЕЩЕНИЕ
о проведении повторного аукциона**

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона), по поручению филиала «Автомобильный парк № 18» ОАО «Миноблавтотранс» (продавец), проводит повторный открытый аукцион по продаже **станции обезжелезивания инв. № 612/С-6617 обл. пл. 250,0 кв. м**, расположенной на земельном участке площадью 0,8410 га с кадастровым номером 64130000004001329 (право постоянного пользования) по адресу: **г. Жодино, ул. Труда, 3**. Начальная цена с НДС (20 %) – 38 848,00 бел. руб. (Цена снижена на 20 %). Задаток 10 % от начальной цены (3 884,80 бел. руб.).

Задаток перечисляется на р/с № BY55BPSB30121082600169330000 в ЦБУ № 701 ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, БИК BPSB2Y2X, УНП 690324015, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации».

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата за объект производится в течение 20 (двадцати) банковских дней со дня заключения договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи. Победитель (единственный участник) аукциона оплачивает Организатору аукциона вознаграждение за организацию и проведение торгов в размере 7 (семи) процентов от окончательной цены продажи предмета аукциона. Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.fincen.by. Предыдущие извещения опубликованы в газете «Звезда» от 27.07.2017 и 19.09.2017. Аукцион состоится **31.01.2018 в 11.00** по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **30.01.2018 до 16.00** по указанному адресу. **Тел.: (8017) 207-71-34, (8029) 102-21-17.**

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА ОАО «МОСТОВДРЕВ»

Лот №1			
Предмет торгов, краткая характеристика	Комплекс капитальных строений: инв. № 450/С-28244 (здание ремонтно-механической мастерской, кирпичное, 1981 г. п., общей площадью 755,6 кв. м); инв. № 450/С-24229 (склад, кирпичный, 1982 г. п., 135,0 кв. м); инв. № 450/С-24241 (склад, кирпичный, 1946 г. п., 301,6 кв. м); инв. № 450/С-24226 (производственный склад, блочный, 1995 г. п., 29,7 кв. м); инв. № 450/С-24227 (навес для ремонта, металлические стойки, 2002 г. п., 152,0 кв. м); инв. № 450/С-24228 (котельная, кирпичная, 1995 г. п., 163,0 кв. м); инв. № 450/С-24230 (проходная, кирпичная, 1981 г. п., 6,1 кв. м); инв. № 450/С-24240 (туалет, кирпичный, 1996 г. п., 4,7 кв. м); инв. № 450/С-28632 (здание конторы служебное, кирпичное, 1946 г. п., 346,1 кв. м); инв. № 450/С-22310 (здание магазина, брус, общие вагонки, 1960 г. п., 72,7 кв. м); инв. № 450/С-24222 (канализационный отстойник (от сточной)); инв. № 450/С-24223 (канализационный отстойник (от котельной)); инв. № 450/С-24224 (канализационный отстойник (от мастерской)); инв. № 450/С-20813 (тепловая сеть); инв. № 450/С-20812 (водопроводная сеть); инв. № 450/С-24225 (канализационная сеть); инв. № 450/С-24221 (электрическая сеть)		
	Сведения о земельном участке: кадастровый номер 425450100001006632, площадь 1,3524 га, назначение – для содержания и обслуживания зданий и сооружений. Местонахождение имущества: Гродненская обл., Слонимский р-н, г. Слоним, ул. М. Горького, д. 7		
Обременения: капитальное строение с инв. № 450/С-22310 (здание магазина) сданы в аренду по 18.05.2018 года			
Начальная цена	615 010 рублей 80 копеек с учетом НДС	Задаток (5%)	30 750 рублей
Сведения о продавце	ОАО «Мостовдрев», Гродненская обл., г. Мосты, ул. Советская, 38, тел. 8 (01515) 3 36 63		
Сведения об организаторе торгов и номер счета для перечисления задатка	Гродненское областное учреждение финансовой поддержки предпринимателей, г. Гродно, ул. Мицкевича, 8, тел. 8 (0152) 74 49 11, номер счета BY65BLBB30150500481906001002 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской обл., г. Гродно, ул. Мицкевича, 3, код BLBB2Y2X, УНП 500481906		
Срок заключения договора купли-продажи	в течение 10 рабочих дней с даты подписания протокола о проведении торгов	Условия оплаты	по согласованию сторон
Торги состоятся 9 февраля 2018 года в 12.00 по адресу: г. Гродно, ул. Мицкевича, 8			
Срок подачи документов	по 5 февраля 2018 года включительно до 16.00 по адресу: г. Гродно, ул. Мицкевича, 8		
Условия участия и порядок проведения аукциона размещены на сайте организатора торгов www.fincen.by			
Дополнительная информация по телефону в г. Гродно: 8 (0152) 74 49 11, 77 23 79			

**ПРАВИЛА ПРОВЕДЕНИЯ РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ
«ПРИВИЛЕГИЯ НА УДАЧУ»**

1. Организатор Рекламной игры.
Общество с ограниченной ответственностью «360 медиа групп», далее именуемое «Организатор», адрес: 223054, Минская обл., Минский р-н, аг. Острошицкий Городок, ул. Ленина, 1-3, каб. 3-1-14. Зарегистрировано решением Минского городского исполнительного комитета № 0046451 от 11 апреля 2008 г. в Едином государственном реестре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 6903181126, свидетельство о государственной регистрации выдано 24 апреля 2008 г.

2. Наименование Рекламной игры.
Рекламная игра, проводимая Организатором, носит название «Привилегия на удачу».

3. Территория проведения Рекламной игры.
Рекламная игра «Привилегия на удачу» проводится на территории РБ в сети магазинов **Hunkemöller:**

– Минск, пр-т Победителей, 65, ТЦ «Замок», 3-й этаж;
– Минск, пр. Победителей, 9, ТРЦ «Galleria Минск», 2-й этаж;
– Минск, пр-т Партизанский, 150А, ТЦ «Момо».

Next:
– Минск, пр-т Победителей, 65, ТЦ «Замок», 3-й этаж;
– Минск, пр. Победителей, 9, ТРЦ «Galleria Минск», 5-й этаж;
– Минск, пересечение Логойского тр. и МКАД, ТРЦ «Экспобел».

Mothercare:
– Минск, пр-т Независимости, 117А, 3-й этаж, ТРЦ «Александров Пассаж»;
– Минск, пр. Победителей, 9, ТРЦ «Galleria Минск», 5-й этаж;
– Минск, ул. Денисовская, 8-2, 2-й этаж, ТРЦ «Е-сити»;

– Минск, пересечение Логойского тр. и МКАД, 1-й этаж, ТРЦ «Экспобел»;
– Минск, пр-т Держинского, 104, 3-й этаж, ТЦ «Титан»;
– Минск, пр-т Победителей, 65-1, 3-й этаж, ТЦ «Замок»;

– Минск, пр-т Партизанский, 150А, ТЦ «Момо»;
– Витебск, пр-т Победы, 15, 4-й этаж, ТРЦ «MeraЦентр»;

– Гродно, ул. Советская, 18, 2-й этаж, ТД «Неман»;
– Могилев, ул. Гагарина, д. 79;
– Гомель, Ренцкич пр-т, 5Б;

– Брест, пр-т Машерова, 16, 1-й этаж, ТЦ «Астор-Вест».

MINA:
– Минск, ТЦ «Замок», пр. Победителей, 65;
– Минск, ТЦ «Момо», пр. Партизанский, 150А;
– Минск, ТРЦ «Galleria Минск», пр. Победителей, 9.

4. Срок начала и окончания Рекламной игры.
Рекламная игра проводится с 12 января 2018 года по 28 марта 2018 года (включая период розыгрышей и вручения призов).

5. Состав комиссии по проведению Рекламной игры.
Председатель комиссии – Реут Юрий Леонидович, директор ООО «360 медиа групп»;

Заместитель Председателя комиссии – Павлович Ирина Сергеевна, директор по качеству ООО «360 медиа групп»;

Члены комиссии:
1. Реут Александр Станиславович, специалист ООО «360 медиа групп»;

2. Бадков Алексей Вячеславович, зам. директора ООО «360 медиа групп»;

3. Левандовская Татьяна Валерьевна, преподаватель Учебный Центр «Институт Бизнес Технологий».

Данная комиссия создана для контроля за соблюдением официальных Правил Рекламной игры, утверждением результатов, подведением итогов по результатам проведения Рекламной игры, рассмотрением спорных случаев, принятием решений по устным и письменным жалобам и замечаниям, возникшим при проведении Рекламной игры.

6. Наименование товаров, в целях стимулирования реализации которых проводится Рекламная игра.
Игра проводится в целях стимулирования расчетов банковскими платежными картами Visa Gold, Visa Platinum, Visa Infinite в сети магазинов Hunkemöller, Next, Mothercare, Mina на территории РБ.

7. Участники Рекламной игры.
7.1. Участниками Рекламной игры могут быть физические лица, граждане Республики Беларусь, а также иностранные граждане, достигшие 18 лет (далее – «Участники»);

7.2. Участниками Игры не могут быть лица, состоящие в трудовых отношениях с Организатором, супруг (супруга) таких лиц, их близкие родственники, лица, находящиеся с такими лицами в отношениях свойства, а также члены комиссии по проведению Рекламной игры.

8. Условия участия в Рекламной игре:
8.1. Необходимо сохранять зарегистрированные чеки в течение всего периода проведения Игры;

8.2. Для участия в Рекламной игре необходимо в период с 12 января 2018 года по 28 февраля 2018 года включительно:

8.2.1. Совершить с использованием одной из банковских платежных карт Visa Gold, или Visa Platinum, или Visa Infinite, выпущенной банками Республики Беларусь, безналичную операцию в любом магазине (или магазине) из сети магазинов Hunkemöller, Next, Mothercare, Mina на территории РБ на общую сумму одного или двух чеков не менее 100 BYN.

8.2.2. Заполнить регистрационную форму на интернет-сайте www.visa.com.by (далее – Сайт). Регистрационная форма содержит поля, обязательные для заполнения: ФИО (полностью), контактный телефон, email (будут использованы Организатором при уведомлении участника о выигрыше), один или два кода авторизации чека, одну или две даты совершения безналичной операции (согласно соответствующему карт-чеку), сумма одного чека или общая сумма двух чеков не менее 100 BYN.

8.2.3. Каждые уникальные один или два чека, соответствующие условиям Рекламной игры, участвуют в розыгрыше один раз через заполнение новой регистрационной формы на Сайте.

8.2.4. В случае если уникальные один или два чека, соответствующие условиям Рекламной игры, будут внесены в регистрационную форму на Сайте более одного раза, они будут зарегистрированы только один раз по факту первого ввода данных и участвовать в розыгрыше на основании такой регистрации. Порядковые номера присваиваются Организатором по дате и времени регистрации данных в регистрационной форме на Сайте.

8.2.5. Обновление участников Рекламной игры производится отдельно по каждой регистрации данных в регистрационной форме на Сайте, произведенной держателем карты.

9. Состав и размер призового фонда.
Призовой фонд Рекламной игры сформирован за счет имущества и денежных средств Организатора. Общий размер Призового фонда составляет 18 369 (восемнадцать тысяч триста шестьдесят девять) BYN 87 (восемьдесят семь) копеек.

10. Место, дата, время и порядок розыгрыша призового фонда, по

№	Наименование	Кол-во шт.	Цена единицы в BYN	Всего, с НДС	
1	Кружка «МОССА» черная, с логотипом «Польша/»	Далее «кружка»	50	2,904	145,20
2	Кружка «МОССА» красная, с логотипом «Россия/»	Далее «кружка»	50	2,988	149,40
3	Кружка «МОССА» черная, с логотипом «Беларусь/»	Далее «кружка»	50	2,904	145,20
4	Кружка «МОССА» белая, с логотипом «Беларусь/»	Далее «кружка»	50	3,048	152,40
5	2 билета на премьерный показ фильма «Первому игроку приготовиться» в кинотеатре Velcom Cinema в 20:50, 29 марта 2018 года	Далее «2 билета на премьерный показ»	350	9,00	6 300,00
6	Подарочный сертификат на услуги компании ООО «Первая туристическая компания» на сумму 10 000 BYN	Далее «сертификат ПТК»	1	10 000,00	10 000,00
	Срок действия сертификата с 1 января 2018 года до 31 декабря 2018 года				
	Денежный приз для уплаты подоходного налога			1477,67	1477,67
Итого:					18 369,87

10. Место, дата, время и порядок розыгрыша призового фонда, по

10.1. К моменту розыгрыша данные об Участниках Рекламной Игры (т. е. лицах, которые осуществили действия, предусмотренные п. 8 настоящих Правил) формируются в Список Участников. Каждому Участнику Рекламной игры в Списке Участников последовательно присваивается индивидуальный порядковый номер по дате и времени регистрации данных в регистрационной форме на Сайте. Все порядковые номера имеют одинаковую разрядность.

10.1.1. Розыгрыш Призового фонда проводится открыто в присутствии Комиссии **5 марта 2018 года в 12.00** по адресу: г. Минск, Проспект Победителей, 7А, 19-й этаж, офис 59, среди участников, которые выполнили условия Правил Рекламной игры.

10.1.2. В розыгрыше будут разыграны призы в последовательности, указанной в п.9. данных правил.

10.2. Для проведения розыгрыша используется специальный вращающийся барабан и набор шаров в количестве 10 штук с номерами от 0 до 9.

Из состава Комиссии выбирается секретарь для извлечения шаров из барабана.

Определение выигрышного номера получателя Приза происходит путем его формирования слева направо из номеров шаров, поочередно извлекаемых из барабана.

10.3. Для определения цифры первого слева разряда выигрышного порядкового номера секретарь помещает в барабан шары с номерами от 0 по первую слева цифру последнего порядкового номера участника игры в списке. Секретарь извлекает из барабана один шар. Номер извлеченного шара вносится в протокол и записывается в первый слева разряд формируемого выигрышного номера.

10.4. После этого в барабан загружаются все десять шаров, шары перемешиваются, и из барабана извлекается шар, номер которого определяет цифру следующего разряда выигрышного номера. Номер шара вносится в протокол, производится проверка на наличие полученной комбинации цифр разрядов в соответствующих разрядах порядковых номеров в Списке Участников, и при наличии совпадения выпавший номер шара записывается в соответствующий разряд выигрышного номера. В противном случае извлеченный шар не возвращается в барабан, и секретарь извлекает следующий шар. Шары извлекаются до тех пор, пока полученная комбинация цифр разрядов не попадет в диапазон соответствующих разрядов порядковых номеров в Списке Участников.

11. Срок и способ информирования выигрышного Участника, по

11.1. Приемная участника относительно определения собственни

11.2. Информация об условиях участия и правилах проведения Рекламной игры можно получить по телефону «горячей линии» + 375 17 239 07 91 в период с 12 января 2018 года по 28 марта 2018 года (включительно) с 9:00 до 21:00.

11.1. После проведения розыгрыша Организатор уведомляет победителей о выигрыше приза посредством направления уведомления по email и уведомлением по телефону **до 12 марта 2018 года включительно**.

11.2. Призы вручаются Победителям лично:
200 кружек – с 19 марта по 27 марта 2018 года включительно (без выходящих), по адресу г. Минск, пр-т Победителей, 65, ТЦ «Замок», магазин Mothercare;

350 двойных билетов в кино – с 19 марта 2018 года по 27 марта 2018 года включительно (без выходящих), по адресу г. Минск, ул. Петра Мстиславца, 11, ТРЦ Dana Mall, кинотеатр Velcom Cinema;

Сертификат ПТК – с 19 марта 2018 года по 28 марта 2018 года включительно (без выходящих), (по предварительной договоренности с победителем), по адресу г. Минск, ул. Петра Мстиславца, 11, ТРЦ Dana Mall, кинотеатр Velcom Cinema.

При получении приза необходимо предъявить Организатору документ, удостоверяющий личность (паспорт), email-уведомление о выигрыше (в электронном или распечатанном виде), выигравший чек (чеки). Фактом получения Победителем приза, является ведомость или акт передачи приза, подписанный Победителем.

11.3. В случае если Победитель розыгрыша не явился за получением приза в указанные сроки (ввиду его отъезда, смены места жительства и/или телефона, болезни и др.), победитель теряет право на получение приза, и приз данного победителя остается в распоряжении Организатора.

11.4. Победитель вправе передать право на получение приза другому лицу в соответствии со сроками, указанными в пункте 11.2., письменно извещая организатора посредством предоставления заявления с приложением копии паспорта победителя и лица, которому будет осуществляться передача приза.

11.5. Денежная компенсация стоимости приза не производится.

11.6. В соответствии с главой 16 Налогового кодекса Республики Беларусь Организатор при вручении всех призов выступает налоговым агентом и обязан удержать сумму подоходного налога непосредственно из доходов получателя приза. При невозможности удержать исчисленную сумму подоходного налога с дохода Победителя, по причине отсутствия ему денежных выплат и (или) отказа Плательщика внести причитающиеся суммы подоходного налога с Победителя, Организатор обязан в месячный срок со дня выявления указанных факторов направить в налоговый орган по месту жительства Плательщика сообщение о сумме задолженности по подоходному налогу с Победителя.

11.7. Организатор не несет ответственности за возникновение необходимости уплаты дополнительного подоходного налога и иных выплат, связанных с получением Призов, за пределами Республики Беларусь.

11.8. Победители Рекламной игры, претендующие на получение приза, обязуются заполнить и подписать все необходимые для его получения документы, предоставляемые Организатором, выполнить все условия, предусмотренные Правилами, а также формальности, необходимые для получения приза.

11.9. Организатор Рекламной игры не несет ответственности за любые риски, возникшие после передачи Призов Победителям.

12. Порядок информирования об условиях и результатах Рекламной игры.

12.1. Правила проведения Рекламной игры вместе с реквизитами государственной регистрации публикуются до начала Рекламной игры в газете «Звезда» до начала рекламной игры, а также размещаются на сайте Организатора www.360.by.

12.2. Сведения о результатах розыгрыша публикуются до 19 марта 2018 года включительно в газете «Звезда», а также размещаются на сайте Организатора www.360.by. Телефон для справок + 375 17 239 07 91.

13. Общие условия Рекламной игры.

13.1. Принимая участие в Рекламной игре, участник подтверждает свое ознакомление и согласие с Правилами и со всеми условиями участия в Рекламной игре.

13.2. Решения Организатора по всем вопросам, связанным с проведением Рекламной игры, а также результаты проведения Рекламной игры будут считаться окончательными и будут распространяться на всех участников.

13.3. Участвуя в Рекламной игре, ее участники соглашаются с тем, что их имена, отчества, фамилии, фотографии могут быть использованы в рекламных целях Организатора без уплаты какого-либо вознаграждения участникам. Участники соглашаются давать рекламные интервью об участии в Рекламной игре в рамках Рекламной игры.

13.4. Все возможные претензии участников в отношении организации и условий передачи приза должны быть адресованы непосредственно Организатору Рекламной игры по адресу: 223054, Минская обл., Минский р-н, аг. Острошицкий Городок, ул. Ленина, 1-3, каб. 3-1-14. Организатор не вступает в споры между участниками относительно определения собственни

13.5. Информацию об условиях участия и правилах проведения Рекламной игры можно получить по телефону «горячей линии» + 375 17 239 07 91 в период с 12 января 2018 года по 28 марта 2018 года (включительно) с 9:00 до 21:00.

13.6. Компания Visa не является Организатором Рекламной игры, не принимает участия в Рекламной игре и не отвечает по претензиям участников Рекламной игры.

Свидетельство № 3184 о государственной регистрации рекламной игры «Привилегия на удачу», зарегистрированной 22 декабря 2017 г. Министерством антимонопольного регулирования и торговли Республики Беларусь

ЗАКОНЧЫЎСЯ чарговы працоўны дзень. Алёна прывяла ў парадак рабочы стол у кабінце, дзе былі хаатычна раскіданыя паперкі, розныя дапаможнікі і матэрыялы з тэкстамі (яна — журналістка). Зняла са спіні крэсла сумку, замкнула кабінет і паспяхалася знаёммай сцяжынкой дадому. Зімні сцюдзёны вецер дзьмуў у твар, залазіў пад шапку, паліто. Алёна скурчылася і прыбавіла крок.

Па дарозе зазірнула ў магазін харчовых тавараў, тое-сёе купіла, каб было з чаго прыгатаваць вячэру і сьняданак і мужу «сабой-ку» сабраць. А яшчэ ў садочку яе чакаў чатырохгадовы сыночак Вадзімка. За ім зайшла. Ішлі з сына, які моцна трымаўся за руку маці і нешта гаварыў, толькі на маме знаёмай мове. Чым бліжэй падыходзілі да дома, тым мацней стукала ў грудзях Алёны сэрца і

з работай і з сына, што мяне хвалюе... Чаму?»

...Зімовы дзень кароткі. Хутка стала змяркацца. Звычайна такім часам прыходзіць муж з работы. А тут чамусьці яго няма. Алёна зачыніла на ключ дзверы, каб не праспаць з'яўленне мужа і распытаць, дзе ён затрымваецца.

Тук-тук-тук... Алёна схямянулася, падбегла да дзвярэй. Падумала: «Што ж гэта ён так позна? І чаму сам не адмыкае?»

Жанчына павярнула ключ у замку. — Ты што, ужо спаць уляглася?

Перад Алёнай стаяла суседка Ніна, якая з Андрэем працуе ў адной брыгадзе.

— Твой суджаны прасіў падаць, што дадому не з'явіцца, але абед падрыхтуў. Я раніцай забягу да цябе, забяру клунак.

І прэмію атрымаем.

— А куды нам рвацца! — неяк ніякавата вымавіў трактарыст Ігар Лапуцька.

— Глядзі, каб пуп не нада-рваў, — не падтрымаў яго Віктар Сямёнаў, перадавік вытворчасці.

— Ну што ж, перакінуліся кра-самоўствам і за работу, братва, — падбадзёрываў хлопцаў прараб. — А што гэта я Андрэя Зялёнку не бачу? — углядаючыся ў твары прысутных, спытаў начальнік.

— Ён пайшоў да новай цешчы на бліны, свая жонка «прыехала», лепшую шукае, — кінуў на хаду Віктар і паспяхалася да трактара, які лапатаў з заведзеным рухавіком каля вагончыка. Механізатар ускочыў ва ўтульную кабінку, тузануў за рычаг. Магутны С-100, пагойдваючыся па гурбах снегу, пачаў выкарчоўваць хмызнякі і раптам рэзка спыніўся.

— Любая тэхніка не вытрымае,

Праблема, якую ўздзімае Кацярына Сосна ў сваім творы, старая як свет, і пры гэтым заўсёды вельмі актуальная. Адчуваецца, што яна вельмі хвалюе і нашу аўтарку, якая выносіць жорсткі прывід некаторым сваім героям. Дарчы, дасланае на конкурс «Звязды» яна назвала эсэ, верагодна, тым самым падкрэсліваючы яго жыццёвасць і непрыдуманасць. Ну, а журналісцкая праца, якой Кацярына Сосна аддала 31 год свайго жыцця, як вядома, нярэдка зводзіць з самымі рознымі людзьмі ды сем'ямі і прымушае ўнікаць у самыя розныя жыццёвыя калізіі.

Алесь БАДАК.

му, жанчына занепакоілася. Што рабіць? Дзе яго шукаць? Пайшла ў кантору, дзе ў штаце лічыўся Андрэй. На месцы аказалася начальніца аддзела кадрў, якая не стала нічога ўтойваць.

— Ведаеш, дарагая, я табе скажу праўду: ён не на працы

стала даражэй за жонку, за сына... А ці ж я адна такая?!» — супакойвала сябе Алёна.

Зімы змяняліся вёснамі. Вадзім рос без бацькі, але маці імкнулася, каб ён ні ў чым не быў пакрыўджаны срод сваіх аднагодкаў.

Пасля заканчэння школы хлоп-пец стаяў на раздарожжы: ці то паступаць у інстытут, ці пайсці служыць у армію.

...Дзень згасаў, толькі дзесьці высокая ў небе дапяваў няскончаную за дзень вяснову песню жаўранак. Нейкая нервознасць даймала жанчыну цэлы дзень.

Прышла з работы дамоў, пад-дышла да люстэрка, правяла рукой па скронях. Промні сонца, якія прабіліся праз акно, заіскрыліся на валасах і асвятлілі сівізну.

— Мама, мамачка, даруй, за-трымаўся! — нібы на крылах уляцеў у хату Вадзім і кінуўся маці на шыю. — Я да Олі забег, навіну расказаў. Ты ўжо ведаеш, мама?

— Здагадваюся, сыноч. Вадзім пашчотна, як малое дзі-ця, прытуліўся да матчынай шчакі, крыху саромеючыся, моцна паца-лаваў.

— Адзіная ты ў мяне, мамачка!.. Мама, а Оля абяцала чакаць мяне!.. — блытаючыся ў словах, паспяхалася пахваліцца сын.

...Вось і настаў той чаканы дзень. Пасля невялікага застоля моладзь, родныя адправіліся пеха-тою на чыгуначны прыпынак. Там было весела, пад гармонік спя-валі песні, кучкаваліся. І раптам здалёк, як з туману, засвяціліся два жоўтыя агеньчыкі. Пасажыры стоўпіліся каля чыгуначнага па-латна. Цягнік зачухаў, завінеў калёсамі і прыпыніўся.

— Навабранцы, у дзясяты ва-гон! — загадаў упунаважаны ад ваенкамата.

— Мамачка, Олечка, бывайце! Вадзім апошні ўскочыў у вагон. Цягнік крануўся.

— Мама, я табе буду пісаць часта-часта-а! — даносіўся род-ны голас да Алёны. Цягнік знік у начной цемры. Людзі паволі ста-лі разыходзіцца. На пероне стала ціха і пуста. Толькі адзін чалавек знерухомеў, стаячы на чыгунач-ным палатне. Позірк яго быў скі-раваны туды, куды знік цягнік. Ён не заўважаў, што застаўся адзін у начной цемры. У яго памяці пера-блыталася ўсё. Ён здалёк бачыў сярод натоўпу сваю крывінаваў — стройнага, прыгожага, высокага хлопца. А перад вачыма стаяў той чатырохгадовы Вадзімка, якога ён некалі пакінуў. Андрэй не адваж-ваўся падзісці, прывітацца... Яшчэ мучыла не страчанае да канца сумленне.

Андрэй у тую хвіліну аддаў бы ўсё на свеце, каб знайсці сілы, адвагу, мужнасць і смеласць — падзісці, папрасіць прабачэння ў сына. Каб можна было выправіць зробленую аднойчы памылку хоць на развітанне...

Мінула шмат гадоў. Жыццё рас-ставіла свае кропкі над «і». Рана адвішлі з жыцця Андрэй і яго новая жонка, разбурылася і гэтая сям'я. Вадзім будзе новае асабістае жыц-це з Оляй, якая дацкалася яго з войска. Алёна знайшла ў сабе сілы забыць усё, але дараваць не змо-гла, бо ў душы і памяці застаўся на-заўсёды Андрэй як добры ўспамін пра першае каханне. Сыходзячы, трэба азірацца, бо неаддуманы крок можа быць памылковы.

СЫХОДЗЯЧЫ, АЗІРНІСЯ

блыталіся думкі ў галаве: «Адзін Бог ведае, што сёння ўзбрыдзе ў галаву майму Андрэю. Учора ж прыйшоў дадому п'яны, як зямля. Спрачацца пачалі, але выратаваў Вадзімка — выбег з пакойчыка, працягнуў бацьку свае пульхныя ручкі: «Татачка, у садзіку сёння гульні цікавую развучылі, хадзем я табе пакажу», — і пацягнуў баць-ку ў пакой.

Пакуль Алёна прыгадвала міну-лы дзень па крупінках, незаўважна падышлі з сына да дома, зайшлі ў кватэру. Думкі жанчыны не пад-вялі: на ложку, распластаны, спаў, пахрапваючы на ўвесь пакой, вя-дома ж, п'яны Андрэй. Алёна не стала будзіць яго і вечарам лягла на другі ложак разам з сына.

...Як толькі запунсавеў ранак, Андрэй падняўся, пацягнуўся, па-зяхаючы. Затым гучна паклікаў жонку:

— Алёна, там кісялку ў цябе не знойдзецца? Нешта ў роце су-шыць, бы тая зямля месяца дажджу не бачыла.

— Піць «гары» менш трэба, — буркнула сабе пад нос гаспадыня і пайшла на кухню. — Вось табе кефіру ўчора купіла, адчувала, што будзеш п'яны, — прыпаднес-ла папярковы пакецік мужу, а ён так адраагаваў, быццам бы нічога ўчора з ім і не было.

Андрэй сеў за абедзенны стол. Да яго падбег Вадзімка і ўскара-скаўся бацьку на калені. Удавіх паснедалі.

— Абед збяры! — кінуў услед жонцы гаспадар, не праўляючы да яе ніякай мужняй целлыні, увагі і пашчоты.

Андрэй узняўся з крэсла, паса-дзіў на сваё месца сына. Зняў з вешалкі ля парога рабочы кажух, накінуў яго на плечы, нацягнуў валёнкі, насунуў шапку-вушанку, схалпіў клунак са стала і стукнуў за сабой дзвярыма. Ён пашыба-ваў да меліярацыйнай майстэрні, накінуў яе на плечы, нацягнуў валёнкі, насунуў шапку-вушанку, схалпіў клунак са стала і стукнуў за сабой дзвярыма. Ён пашыба-ваў да меліярацыйнай майстэрні, накінуў яе на плечы, нацягнуў валёнкі, насунуў шапку-вушанку, схалпіў клунак са стала і стукнуў за сабой дзвярыма.

У Алёны зашчымеўся ў грудзях, ахапіла нейкая разгубленасць: «Мы ж яшчэ маладыя, так хоча-цца каханна, ласкі, пашчоты. А ён як чужы, на мяне увагі не звяртае. Нават не спытаў, як я спраўляюся

— А што з ім? Чаго не прыхаў з вамі?

— Ты ўжо так не хвалюйся. Ан-дрэй сказаў, што работы шмат. Дар-жэй папрацуе. «лішняе капейка» ў доме будзе, а так кожны дзень туды-сюды, на дарогу шмат часу траціцца... А там, у вагончыку, пе-раначуе, — неяк няўпэўнена гаво-рыла Ніна. У яе голасе адчуваліся ноткі збятэжанасці.

Алёна больш не стала распы-ваць суседку: «Можа і праўда не паспявае усё зрабіць у кароткі ра-бочы дзень. А то, глядзіш, і грошай больш заробіць. А грошы нам ой як патрэбны».

Падыходзіў да завяршэння яшчэ адзін календарны год. Пад-водзілі вынікі зробленаму і мелія-ратары. Зайшоў у вагончык, дзе пераапрачаліся рабочыя, іх пра-раб:

— Хлопцы, лічу, што гада-вы план мы «выцягнулі». А калі і больш зрабілі, нікому не пера-шкодзіць, толькі на карысць будзе.

так зямля прамёрзла, — уздыхну-ла трубаўкладчыца Ніна.

— Вось тут і патрэбны зварач-ныя работы, — выскачыў з кабіны трактара Сямёнаў, выцер ад ма-зуту аб штаны рукі і стаў чакаць Андрэя. Заўважыў, як той ад вёскі напрасткі хуткімі крокамі адмяраў снег.

— Нешта познішся на працу, «маладажон», — папракнуў яго Віктар.

Андрэй прамаўчаў, толькі неяк збятэжана ўсімніўся.

...Ужо прыхалілі прыцемкі, ка-лі на дарозе паказаўся блакітны аўтобус.

— Хлопцы, у машыну! — ска-мандаваў прараб. Адзін за ад-ным заходзілі ў аўтобус рабочыя і займалі месца звыклых месцы. А Андрэя месца пуставала. Не па-ехаў ён і ў наступныя дні, а Алёна спраўна перадавала праз суседку яго абеды, якія невядома з кім яе муж дзяліў. І толькі, калі на выхад-ныя дні Андрэй не з'явіўся дадо-

застаецца, а з другой жанчынай жыўе...

Жахлівая навіна ашаламіла Алёну. Зазвінела ў вушэх, зака-лацілася сэрца, усе пачуцці сталі абостранымі, градам пасыпаліся слёзы. «Хай бы лепш зямля рас-ступілася і туды праваліцца», — думалася маладой жанчыне.

Не заўважыла, як дайшла дадо-му. Чакала Андрэя, каб выказаць усё тое, што накіпела на душы. Толькі ён не з'яўляўся. Сустрэкала і праводзіла позіркам той блакітны аўтобус, які ішоў па дарозе і які назаўсёды адвёз яе каханне. Пер-шыя дні стукала ў скронях, бы хто біў малатком, горла давіла пуста-ца і перацінала словы. Выручаў сыноч, які ішоў па дарозе і які назаўсёды адвёз яе каханне. Пер-шыя дні стукала ў скронях, бы хто біў малатком, горла давіла пуста-ца і перацінала словы. Выручаў сыноч, які ішоў па дарозе і які назаўсёды адвёз яе каханне.

«У чым мая віна? Можа я за-надта сварылася за яго п'янкі? А тая, да якой ён пайшоў, кажуць, не толькі ў гэтым яго не папра-кае, а і сама з бутэлькай за стол садзіцца. Значыць, бутэлька яму

